

129-I
2681.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

PAŃSTWOWEJ 3-KLAS. SZKOŁY HANDLOWEJ
MĘSKIEJ i ŻEŃSKIEJ W PRZEMYŚLU

ZA LATA SZKOLNE

1934/35, 1935/36 i 1936/37

ORAZ

PAŃSTW. KOEDUK. GIMNAZJUM KUPIECKIEGO

i

PAŃSTW. JEDNOROCZNEJ KOEDUK. SZKOŁY
PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO I STOPNIA
W PRZEMYŚLU

ZA LATA SZKOLNE

1935/36 i 1936/37

PRZEMYŚL 1937

NAKŁADEM WŁASNYM. ODBITO W Drukarni „PRACA” — PRZEMYŚL

2681

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

PAŃSTWOWEJ 3-KLAS. SZKOŁY HANDLOWEJ
MĘSKIEJ i ŻEŃSKIEJ W PRZEMYŚLU

ZA LATA SZKOLNE

1934/35, 1935/36 i 1936/37

ORAZ

PAŃSTW. KOEDUK. GIMNAZJUM KUPIECKIEGO

i

PAŃSTW. JEDNOROCZNEJ KOEDUK. SZKOŁY
PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO I STOPNIA
W PRZEMYŚLU

ZA LATA SZKOLNE

1935/36 i 1936/37

PRZEMYŚL 1937

NAKŁADEM WŁASNYM. ODBITO W DRUKARNI „PRACA” — PRZEMYŚL

Nr inwent. 2681.

27

Reforma szkolnictwa handlowego a współpraca sfer gospodarczych.

Szkolnictwo nasze od lat kilku znajduje się w stanie reorganizacji i nie ulega wątpliwości, że dopiero po ukończeniu wielkiego dzieła reformy będzie można zdać sobie sprawę z jej praktycznych wartości. Szkoła bowiem jest instrumentem bardzo czułym, wykazującym łatwo nawet drobne odchylenia od jej zasadniczych celów i możliwości.

Obok prac nad szkołami powszechnymi i ogólno-kształcącymi przystąpiło Ministerstwo W. R. i O. P. do reformy szkolnictwa zawodowego. Nie było bowiem dla nikogo tajemnicą, że szkoły te nie posiadały wyraźnie ujętych założeń ideowych, organizacyjnych i programowych, nie mówiąc już o tem, że jako szkoły o nastawieniu praktycznem nie potrafiły utrzymać ścisłego kontaktu z życiem gospodarczem i kosztowały w swych konserwatywnych formach. Unowocześnienie zatem tych szkół oraz dostosowanie do wymagań życia gospodarczego i potrzeb państwa było kwestją palącą. Organizacja gimnazjów kupieckich jest następująca:

- 1) Gimnazja kupieckie są trzy i czteroletnie.
- 2) Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.
- 3) Gimnazja kupieckie trzyletnie dają wyłącznie przygotowanie kupieckie ogólne. Gimnazja czteroletnie uwzględniają w klasie czwartej specjalizację, przystosowując nauczanie do jednej lub kilku pokrewnych dziedzin handlu (handel spółdzielczy, handel ziemiopłodami, wyrobami włókienniczymi i t. p), bądź też do potrzeb administracji handlowej przedsiębiorstw gospodarczych. Na tle warunków gospodarczych całego kraju program traktuje szerzej i głębiej regionalne warunki gospodarcze.

Do gimnazjów kupieckich przyjmuje się kandydatów, którzy:

- a) przedstawia świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej,
- b) kończą w danym roku kalendarzowym conajmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia,
- c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Współczesne organizmy gospodarcze poszczególnych narodów są bardzo złożone i pracują niestety nie na zasadzie harmonijnej współpracy, opartej o ideę solidarności, ale posługują się hasłem wolnej konkurencji, ze wszystkimi jej ujemnymi stronami. Jakkolwiek wiele można zarzucić ustrojowi gospodarczemu, służącemu maksymie „do diabła z ostatnim”, trzeba z całym naciskiem stwierdzić, że jest to stan faktyczny, w którym żyjemy i pracujemy. Ze stwierdzenia tego faktu wynika konieczność wyciągnięcia odpowiednich konsekwencji wychowawczych. Dodać do tego należy, że na rynku pracy panuje szalona nadprodukcja rąk i mózgów, i związana ściśle z tem niesłychanie zacięta walka o warsztat pracy.

Prawda ta stawia przed gimnazjum handlowem nowe a trudne zadanie, wypuszczania pracowników gospodarczych, mocnych wiedzą teoretyczno-praktyczną, charakterem i właściwym nastawieniem społeczno-państwowem. Zwiększonego zakresu wiedzy wymaga od kupca również klient, zwracający coraz baczniejszą uwagę na jakość towaru i sposób obsługi, wymaga tego wreszcie jego stanowisko społeczne, jako czynnego obywatela państwa i przedstawiciela tak niezbędnego a mało dotychczas w Polsce rozwiniętego narodowego stanu mieszczańskiego, którego brak był przekleństwem naszych dziejów przedrozbiorowych.

Wykształcenie i wychowanie mocnego gospodarczo i kulturalnego stanu mieszczańskiego zmusza do wysiłków niebylejakich, zwłaszcza jeśli się weźmie pod uwagę konieczność odrzucenia i zwalczania tradycji, niechętnie odnoszącej się do rzemieślnika czy kupca, szczególnie na terenie Małopolski, wciąż jeszcze zapatrzonej w ideał kariery urzędniczej. Nic zatem dziwnego, że w tych warunkach nasze

szkoły zawodowe przepełnione są młodzieżą, która często z tych czy innych względów nie mogła dostać się do gimnazjum ogólno-kształcącego i z konieczności wstąpiła do szkoły handlowej a nawet technicznej, nie mając zamiaru stanąć w przyszłości za ladą, marząc natomiast tylko o mniej lub więcej intratnej posadzie biurowej. A przecież i w przeszłości naszej i współczesności znaleźć można piękne postacie kupców i działaczy gospodarczych, którzy nie wahając się zaczynać od skromnych początków, dochodzili nietylko do znacznych majątków, ale odgrywali w swoim czasie pierwszorzędą rolę polityczną, zdobywając sobie powszechne uznanie i szacunek. W zadziwienie wprawiał ludzi kupiec krakowski Wierzynek, który swojemi zasobami pieniężnemi wspierał niejednokrotnie potężne plany polityczne Kazimierza W, albo Jan Boner, który z mało początkowo znaczącego kupca wyrósł na wielkiego dygnitarza państwowego, sprawując na dworze Zygmunta I urząd ministra skarbu. Nazwiska Tyzenhauza, Steinkellera, Lubeckiego, Marcinkowskiego, Stefczyka są dzisiaj chlubą narodu. A jeśli popatrzymy na współczesną Polskę, to przecież najbardziej zbliża się do poziomu życia gospodarczego Europy zach. Wielkopolska i Pomorze, te zatem dzielnice, które najwcześniej poświęciły się solidnie pomyślanej pracy gospodarczej. Przykładów zatem nie brak, należy tylko iść wyznaczonemi szlakami.

Mamy jednak głębokie przekonanie, że problemu tego sama szkoła, o najbardziej nawet idealnym programie i największych wysiłkach nauczycieli, rozwiązać nie potrafi, jeśli nie spotka się w swych zamierzeniach z daleko idącym zrozumieniem i poparciem całego społeczeństwa, a w szczególności sfer gospodarczych.

Przejdźmy do szczegółowego rozważenia zasadniczych celów i programów nowych gimnazjów kupieckich. Ustawa o reformie szkolnictwa mówi w ten sposób: „Szkolnictwo zawodowe ma za zadanie przygotować wykwalifikowanych zawodowo pracowników dla życia gospodarczego, przez teoretyczne i praktyczne kształcenie zawodowe, z uwzględnieniem potrzebnego zakresu wykształcenia ogólnego oraz przez wychowanie społeczno-obywatelskie”.

Jakże powyższe zasady zostały w czyn wprowadzone?

Program dzieli przedmioty na trzy zasadnicze grupy :

- A. Zawodowe 66 godz. tyg. we wszystkich 4-ech klasach.
- B. Pomocnicze ściśle związane z zawodem 24 godz. tyg. we wszystkich 4-ech klasach,
- C. Pomocnicze bezpośrednio nie związane z zawodem 42 godz. tyg. we wszystkich 4-ech klasach.

Bliższa analiza grupy przedmiotów zawodowych wskazuje, że ośrodkiem nauczania w gimnazjum kupieckim są organizacja i technika handlu oraz towaroznawstwo, w łącznej ilości 28 godz. tygodniowo we wszystkich klasach. Zestawienie powyższe daje odrazu szkole zdecydowany wyraz. Uczeń obraca się w atmosferze sklepu i towaru, tych zatem elementów, które w przyszłości mają być jego warsztatem pracy. I to jest może największa zdobycz nowej szkoły handlowej, zwłaszcza, że nie chodzi tu o werbalne ujęcie zagadnienia, ale o praktyczne zbliżenie i poznanie ucznia z organizacją handlu i techniką pracy kupca.

Celowi temu służyć mają przedewszystkiem: a) pracownia handlowa, b) praktyki uczniów. Pracownia handlowa jest właściwie sklepem, w którym uczeń pod kierunkiem instruktorów-kupców, zaznajamia się z praktycznymi umiejętnościami kupieckimi, poczynając od ważenia i pakowania towaru. Zadaniem tak pojętej pracowni-sklepu jest nie tylko wprowadzenie ucznia w codzienną pracę kupca, ale wytworzenie odpowiedniej atmosfery, któraby zachęciła go do poświęcenia się zawodowi kupieckiemu. Mimo wszystko jednak pracownia kupiecka, nawet najlepiej urządzona, będzie tylko namiastką właściwego sklepu, choćby tylko dlatego, że w pracowni nie może uczeń zetknąć się z prawdziwym klientem, znajomość którego jest przecież dla kupca co najmniej tak ważna, jak wiadomości o towarze, źródłach zakupu, kalkulacji i t. p. Dlatego program przewiduje jeszcze praktyki uczniów, które obowiązani są odbyć w ciągu pobytu w szkole. Znaczenie ich dla młodzieży może być istotnie bardzo duże, pod warunkiem jednak, że będą należycie zorganizowane. Szkoła bowiem, mimo najlepszej woli, nie potrafi nigdy tak ułożyć swego programu i metod, by iść równomiernie z postępem życia, które dziś zbyt wartkim płynie prądem.

Zagadnienie rozbieżności dróg szkoły i życia ujmuje B. Suchodolski, wybitny znawca prądów kulturalnych, w sposób następujący: „Szkoła jest instytucją oświatową, powołaną do przekazywania kultury ustabilizowanej. Gdy zasób wiedzy jest mniej więcej trwały, gdy technika zawodowa ustalona, gdy ideał człowieka wyraźnie i trwale określony, wówczas szkoła spełnia dobrze rolę przekazywania dorobku i przygotowania do życia, które można przewidywać i określać z góry. Ale w kulturze zmiennej, w kulturze, w której ani wykształcenie, ani sprawność zawodowa nie są elementami stałymi, szkoła traci grunt pod nogami, traci siłę oddziaływania, traci żywotność, staje się zawsze zapóźnioną i zdystansowaną, doktrynerską i martwą”.

I tutaj właśnie otwiera się przed sferami kupieckimi obszerne pole współpracy ze szkołą nad wychowaniem i wykształceniem przyszłego kupca.

Współpraca ta zarysowuje się w następujących kierunkach:

- 1) przyjmowanie młodzieży na praktykę i należyta opieka nad nią,
- 2) wzajemna współpraca nauczycieli z kupcami,
- 3) zatrudnianie absolwentów.

Kupiec, przyjmując ucznia na praktykę, ma go wprowadzić w swój interes. Już to samo wymaga z jego strony dużego wysiłku i czasu. Ale na tem zadanie kupca nie powinno się kończyć. Może główną jego troską będzie takie naświetlenie swej pracy, by zachęcić ucznia do zajęcia się handlem. Nie ukrywając niedomagań i trudności, należałoby na plan pierwszy wydobyć jasne strony zawodu kupieckiego. Rozmowa z wytrawnym i doświadczonym kupcem, który miał powodzenie i dorobił się choćby skromnego majątku, może mieć wpływ decydujący na losy młodego adepta sztuki kupieckiej. O tych rzeczach powinni kupcy pamiętać, jeśli troska o przyszłość stanu kupieckiego istotnie leży im na sercu.

Praktyki handlowe uczniów są zagadnieniem pierwszorzędnej doniosłości, gdyż naszym zdaniem przyczynią się one do uprzątnięcia szkoły w daleko wyższym stopniu, aniżeli pracownia kupiecka, która w najlepszym razie spełni tylko rolę teoretycznego przygotowania kandydata do właściwej roli sprzedawcy.

Warto przy tej sposobności zastanowić się chwilę nad

możliwościami realizacji tych praktyk. Obowiązujący dla gimnazjów kupieckich program normuje je w następujący sposób:

Praktyka młodzieży w przedsiębiorstwach, przewidziana odnośnem rozporządzeniem w wymiarze 300 godzin, powinna być organizowana przede wszystkim w lepiej zorganizowanych sklepach. Liczbę 300 godzin można okrągło przeliczyć na 6 tygodni pracy.

Sześciotygodniowy okres praktyki może być organizowany różnie, zależnie od miejscowych warunków. Należy unikać zbyt daleko idącego podziału tego okresu na okresy kilkudniowe, co nie może dać odpowiedniego rezultatu. Jako jedno z rozwiązań możnaby tu podać, np. podział okresu 6-tygodniowego na dwa krótkie okresy po 3 tygodnie lub 2 i 4 tygodnie, przyczem pierwszy okres (2—3 tygodnie) powinienby przypaść na czas od 15—30 czerwca lub do 7 lipca po ukończeniu klasy II, a drugi okres w takim samym czasie po ukończeniu klasy trzeciej.

Program zatem przesuwaa odbywanie praktyki zasadniczo na okres wakacyjny. Uważałbym jednak, że byłoby rzeczą bardzo wskazaną, ażeby w klasie trzeciej, przynajmniej przez okres dwutygodniowy, praktyki odbywały w ciągu roku szkolnego, gdyż szkoła powinna otaczać ucznia nie tyle opieką, ile rozciągnąć nad nim żywą obserwację i kontrolę jego umiejętności praktycznych.

Pozostaje jeszcze kwestja praktyk w klasie IV. wprowadzającą specjalizację. Nasuwa się myśl odrębnego ujęcia tych praktyk, zgodnie z kierunkiem jakiemu się szkoła poświęci. Sprawa ta jest o tyle jeszcze ważna, że pozwoliłaby różnym instytucjom gospodarczym poznać przyszłego pracownika i zatrzymać go w przedsiębiorstwie na stałe.

Warunki dzisiejszego życia wymagają napływu do handlu elementów inteligentnych i przedsiębiorczych, orjentujących się dobrze w wahaniach konjunktury i umiejących tę konjunkturę przewidywać. Jeśli chodzi o stosunki w szkołach handlowych, to naogół biorąc, poziom inteligencji u młodzieży nie przedstawia się w zbyt różowych barwach. Drugą wadą tego szkolnictwa jest zbyt duży napływ dziewcząt, żywiołu zatem, który z natury rzeczy odgrywa mniejszą rolę w samodzielnem życiu gospodarczem.

Mimowoli nasuwa się pytanie, w jaki sposób inteligentną a obrotną młodzież, o zamiłowaniach do pracy praktycznej, odciągnąć od gimnazjów ogólno-kształcących a skierować do szkół zawodowych?

Nie kusząc się o gruntowną odpowiedź, można jednak wskazać na pewne konkretne możliwości. Z całym rozmysłem i świadomością Ministerstwo W. R. i O. P., reorganizując szkolnictwo zawodowe, nadało szkołom tym *tytuł gimnazjów*. Ministerstwo pragnęło w ten sposób podkreślić pełne zrównanie szkół zawodowych ze szkołami ogólno-kształcącymi, więcej nawet, ustawa o reformie szkolnictwa znosi tak zwane ślepe uliczki. Młodzieniec, który przekona się, że praca w handlu czy przemyśle nie odpowiada jego zainteresowaniom, czy nastawieniu psychicznemu, może po uzupełnieniu pewnych wiadomości przerzucić się na inny dział nauki.

Z tych ideowych założeń Ministerstwa W. R. i O. P. winno sobie społeczeństwo zdać dokładnie sprawę. Czas najwyższy odrzucić przestarzały sposób myślenia i zrozumieć, że kupiec i rzemieślnik, jako twórca i pośrednik w rozprzestrzenianiu dóbr materialnych, są niewątpliwie pionierami postępu i ich rola w życiu narodu jest olbrzymia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że rozwój kultury duchowej i ekspansja polityczna danego państwa stoją w ścisłym, proporcjonalnym stosunku do jego zasobów gospodarczych. Nie wdając się w dokładną analizę struktury zawodowej poszczególnych narodów, wystarczy przytoczyć kilka cyfr, które w zupełności potwierdzą tę prawdę. Poniższa tablica ilustruje zajęcia ludności w niektórych państwach w cyfrach procentowych.

Państwo	Rolnictwo	Górnictwo i przemysł	Handel i komunikacja	Inne
Wielka Brytania	8'6 ⁰ / ₀	58'1 ⁰ / ₀	13'6 ⁰ / ₀	19'7 ⁰ / ₀
Niemcy	30'5 "	41'4 "	16'4 "	11'7 "
Francja	41'1 "	36'1 "	10'6 "	12'2 "
Polska	65'6 "	13'7 "	9'6 "	11'9 "

Zestawienie to nie nasuwa żadnych złudzeń. Światem rządzą państwa o wysoko rozwiniętym przemyśle i handlu, który dociera do najdalszych zakątków ziemi, a zyski przelewa do kas własnego narodu. Rozwój tych gałęzi gospodarstwa narodowego jest ważnym wskaźnikiem ogólnego dobrobytu. W tych właśnie działach pracy winna znaleźć ruchliwa i inteligentna młodzież ujście dla swej energii i przedsiębiorczości.

W powyżej podanem zestawieniu uderza duży stosunkowo odsetek ludzi, żyjących w Polsce z handlu. Lecz jakże ten handel wygląda?

Ciekawe dane znajdujemy w pracy prof. Romera p. t. „Wewnętrzna i zewnętrzna sytuacja gospodarcza Polski.”

Słynny uczonek pisze: „Zastanawia nas przedewszystkiem osobliwy stosunek ilościowy zakładów przemysłowych i handlowych. Wprawdzie można przypuścić i zrozumieć, że w obszarach o wysoko rozwiniętym przemyśle proporcjonalna ilość zakładów handlowych winna być mniejsza. Taki też stosunek zarysowuje się ostro na Śląsku (66. zakładów handlowych I klasy na 100 zakładów przemysłowych) ale analogiczny stosunek zarysowuje się tylko i jedynie w dwu innych prowincjach, w Poznańskim i na Pomorzu, gdzie liczba zakładów handlowych jest mniejszą od liczby zakładów przemysłowych. W Łodzi wzrasta mimo wysokiego uprzemysłowienia liczba zakładów handlowych do 111%, w Warszawie do 132%, na Kresach wschodnich wraz ze Lwowem i Stanisławowem dosięga lub przekracza 200%, a w Tarnopolu przekracza 300%.

To nadkramarzenie całego wschodu Rzeczypospolitej nie odpowiada zgoła jego potrzebom handlowym, to obraz nowotworów społecznych, wyrastających na tle niezdrowych stosunków kredytowych, bujających szczególnie na słabych gospodarczo obszarach rolniczego wschodu”.

W wywodach swoich stwierdza prof. Romer nietylko nadmiar zakładów handlowych, ile złą ich organizację.

Przyjrzyjmy się innym obliczeniom.

Na ogólną liczbę 427.871 zakładów handlowych w Polsce było kategorii:

I.	II.	III.	IV.	V.
764	29.475	203.200	187.709	6.723
0'18%	6'88%	47'49%	43'87%	1'57%

Widzimy zatem, że bardzo znaczny procent stanowią zakłady drobne, często pasorzytujące na organizmie społecznym a nie spełniające zasadniczej funkcji rzetelnego pośrednictwa. Jakże równocześnie rozpaczliwie przedstawia się nasz obrót handlowy z zagranicą. Na głowę mieszkańca w roku 1933 wynosił w:

Szwajcarji	956 zł.	Francji	392 zł.
Belgji	869 „	Niemczech	294 „

Anglii 629 zł. Czechosłowacji 270 zł.

Polska 54 zł.

Dodać jednak trzeba, że na 30 państw zajmuje Polska 28 miejsce, pozostawiając za sobą tylko Jugosławię i Rosję Sowiecką.

Mimo pesymistycznej oceny sytuacji przez prof. Romera możliwości zatrudnienia młodzieży w handlu są duże. I tutaj dochodzimy do istoty zagadnienia. Młodzież inteligentna i obrotna zasili szkoły handlowe wtedy, gdy po ich ukończeniu znajdzie możliwość zarobkowania. Bez spełnienia tego kardynalnego warunku wszelkie nawoływania do stworzenia silnego narodowego stanu kupieckiego będą tylko czczym frazesem, a dzieło reformy szkolnictwa, podjęte przecież pod tym właśnie kątem widzenia, utknie na martwym punkcie. Jest obowiązkiem sfer gospodarczych zadanie to jej ułatwić.

Odrazu wysuwa się sprawa bardzo drażliwa, mianowicie kwestja uzupełnienia narybku kupieckiego. Szeregi kupieckie uzupełniają się dwoma drogami:

- a) do handlu rzucają się ludzie posiadający pewne kapitały a żadnego przygotowania zawodowego,
- b) druga droga, stara i znana, to przyjmowanie na praktykę uczniów, którzy ukończyli parę klas szkoły powszechnej i po kilku latach praktyki wyzwalają się na pomocników.

Nie ulega wątpliwości, że obydwie drogi, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, nie prowadzą do celu i przyczyniają się w dużej mierze do rozdzwieków między kupcem a klientem. Położenie zaś faktyczne jest takie, że dla absolwentów szkół handlowych nie ma właściwie w sklepach miejsca. Stan ten winien ulec zmianie tembardziej, że w dzisiejszych czasach kupcowi istotnie potrzebny jest kwalifikowany pomocnik, zarówno do obsługi klientów, jak i do prowadzenia ksiąg handlowych wymaganych ustawą. Tym elementem, który ma podnieść poziom organizacyjny handlu polskiego, mogą być tylko absolwenci szkół handlowych. To uważamy za drugi punkt współpracy szkoły ze sferami kupieckimi. Niewątpliwą jest rzeczą, że gdy współpraca ta zostanie kiedyś całkowicie zrealizowana, przyniesie duże korzyści obydwu stronom.

Zagadnienie powyższe posiada jeszcze inne oblicze.

Zauważyć się daje pewna niechęć kupiectwa do zatrudnienia absolwentów szkół handlowych. Niechęć ta wypływa z następujących pobudek:

- 1) Wskutek zmniejszania się obrotów kupcy wykazują tendencję do redukowania swego personelu pomocniczego i zastępowania sił kwalifikowanych — praktykantami.
- 2) Większe jeszcze może znaczenie ma obawa przed elementem inteligenckim, który nie chce czy nie może wykonywać wszystkich prac, nakładanych nań przez kupca.
- 3) Niemalą rolę odgrywa również zarzut, że absolwenci szkół handlowych są niezupełnie do zawodu przygotowani i nie wykazują głębszego dla handlu zainteresowania.

Obiektywna analiza tych zarzutów jest dość trudna. Najłatwiej uporać się z argumentem rzekomo najcięższym, tłumaczącym rezerwę kupców wobec absolwentów — kryzysem. Wiadomo jednak już dzisiaj w tej materji przynajmniej tyle, że nikt kryzysu biernością nie pokonał. Wiadomo również, że nie wiele pomoże zniżanie cen kosztem jakości towarów, gdyż tych kupców klientela prędzej czy później opuszcza. Wniosek stąd, że siła kwalifikowana, chociaż nieco droższa, swą rzetelną pracą i umiejętnościami lekko na siebie zarobi.

Trudniej, jak mi się zdaje, uporać się można z zarzutem drugim. Zanim przejdę do jego szczegółowego rozważenia, chciałbym zwrócić uwagę, że winę ponoszą tu obie strony, a więc i szkoła i kupiectwo. Prawdą bezsporną natomiast jest, że zasilenie kupiectwa elementem inteligentnym i fachowym, o szerszym poglądzie społeczno-państwowym, jest rzeczą niezbędną. A to powinno być argumentem rozstrzygającym.

Odpowiadając na zarzut drugi stwierdzam, że absolwent szkoły handlowej może wykonać wszystkie prace, związane ściśle z zawodem kupieckim, aż do zamykania sklepu, nie może natomiast wykonać żadnej pracy, która ubliża godności człowieka i nie może być używany do osobistych posług szefa. Nadto przy należnym szefowi szacunku i dyscyplinie musi on być w stosunku do swojej pozycji społecznej należycie traktowany.

Równocześnie nasuwają się pewne zastrzeżenia pod

adresem szkoły. Szkoła handlowa jako zawodowa musi stać się szkołą pracy, bez frazesów i deklamacyj tylko o pożytku płynącym z pracy. Gdy szkoła potrafi wytworzyć u siebie rzetelną atmosferę kultu pracy, żadem z jej absolwentów nie będzie wahał się stanąć za ladą i spełnić to, co do niego należy. Trzeba go tylko do tej ludy i wagi dopuścić.

Odnosnie do zarzutu trzeciego, to z toku mojego artykułu wynika jasno, że szkoła nie da, bo dać nie może, szeregu praktycznych umiejętności. Zadanie swoje spełni doskonale, jeśli:

- a) da solidne teoretyczne podstawy wiedzy handlowej,
- b) zbliży teorię do praktyki życiowej,
- c) da niezbędny zakres wiedzy ogólnej, ułatwiający orjentowanie się w całokształcie zagadnień rzeczywistości polskiej,
- d) wytworzy pozytywny stosunek do narodu i państwa,
- e) wzbudzi u swych wychowanków zainteresowanie dla pracy gospodarczej,
- f) wytworzy u swych wychowanków silne poczucie etyki kupieckiej.

Uważam, że z tak wyładowanym tornistrem można śmiało sięgać po laury powodzenia w zawodzie kupieckim. Praktyczne zaś umiejętności zdobędzie uczeń częściowo w czasie praktyki, częściowo w pierwszych tygodniach pracy zawodowej. Zresztą, jeżeli praktyki uczniowskie będą przez szkołę i kupców poważnie pojęte, to ci ostatni mogą się wówczas doskonale zorientować, kto nadaje się do zawodu. Uczeń zaś wiedząc, że solidnie odbyta praktyka może mu zapewnić w przyszłości chleb, da ze siebie wszystko, na co go tylko stać.

Oczywistem jest, że myśli powyższe, skierowane pod adresem kupiectwa w pierwszym rzędzie, znajdują również zastosowanie do różnego rodzaju instytucji gospodarczych, prywatnych, państwowych i samorządowych, które pracowników swych powinny rekrutować z absolwentów szkół handlowych, przyczyniając się tem niewątpliwie do podniesienia sprawności i fachowości naszego życia gospodarczego.

Pozostałaby jeszcze do omówienia sprawa współpracy nauczycieli z kupcami. Jeżeli pod adresem sfer kupieckich wysuwa się pewne żądania, to jasnem jest, że kupiectwo ma prawo wymagać również świadczeń na swoje dobro.

Co szkoła może dać kupcowi?

Pomoc szkoły może iść w dwu zasadniczych kierunkach :

- a) teoretycznym,
- b) praktycznym.

Odnosnie do punktu pierwszego, to nauczyciele szkół handlowych winni stale informować kupców o wszelkich zmianach i nowościach ustawowych z dziedziny prawa handlowego, o aktualnych problemach gospodarczych i społecznych, czy wreszcie tematem referatów mogłyby nawet być pewne zagadnienia natury ogólnej. Nie ulega chyba dyskusji, że w zebraniach takich powinni brać udział starsi pomocnicy i absolwenci szkół handlowych, którzy tą drogą mogliby podtrzymywać stały kontakt ze sferami gospodarczymi.

W związku z tem nasuwałaby się konieczność organizowania stałych wieczorów dyskusyjnych, służących swobodnej wymianie myśli i zbliżeniu towarzyskiemu, które niewątpliwie w dużej mierze ułatwi przyszlą współpracę szkoły z kupiectwem. Jeżeli chodzi o punkt drugi, to pomoc szkoły mogłaby iść w kierunku udzielania kupcom szeregu praktycznych wskazówek, związanych z postęпами wiedzy handlowej. Biorę tu pod uwagę takie sprawy, jak kwestja racjonalnej księgowości, korespondencji, kontroli, kalkulacji, obliczeń podatkowych, świadczeń społecznych i t. d.

Streszczając to, co wyżej powiedziałem, dochodzę do przekonania, że współpraca szkoły ze sferami gospodarczymi przestaje być zagadnieniem metodycznym czy wychowawczem tylko, a staje się zagadnieniem społeczno-państwowem dużej doniosłości, gdyż od jego pełnego zrealizowania zależeć może przyszłość polskiego kupiectwa.

PAŃSTWOWA 3-kl. SZKOŁA HANDLOWA
MĘSKA I ŻEŃSKA

ROK SZKOLNY

1934/35

Dnia 12 maja 1935 r. zmarł o godz. 20⁴⁵
w pałacu belwederskim w Warszawie

MARSZAŁEK POLSKI JÓZEF PIŁSUDSKI

Pierwszy Naczelnik Państwa Odrodzonej Rzeczypospolitej, Zwycięski
Wódz Naczelny, Budowniczy Morarstwowej Polski i Wychowawca Narodu.

ORĘDZIE PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

DO OBYWATELI RZECZYPOSPOLITEJ!

Marszałek Józef Piłsudski życie zakończył.
Wielkim trudem Swego życia budował siłę
w narodzie, genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem
woli, Państwo wskrzesił, prowadził je ku odrodzeniu
mocy własnej, ku wyzwoleniu sił na których przyszłe
losy Polski się oprą. Za ogrom Jego pracy
dane Mu było oglądać Państwo nasze jako twór
żywy — sławą zwycięskich sztandarów okryte.

Ten największy na przestrzeni całej naszej
historji człowiek z głębi dziejów minionych moc
Swego ducha czerpał, a nadludzkim wyężeniem
myśli drogi przyszłe odgadywał.

Nie siebie tam już widział, bo dawno odczuł,
że siły Jego fizyczne ostatnie posunięcia znaczą.
Szukał i do samodzielnej pracy zaprawiał ludzi, na
których ciężar odpowiedzialności z kolei miałby
spocząć.

Przekazał narodowi dziedzictwo myśli o honor
i potęgę Państwa dbałej.

Ten Jego testament, nam żyjącym przekazany,
przyjąć i udziwnąć mamy.

Niech żałoba i ból pogłębią w nas zrozumienie
naszej — całego narodu — odpowiedzialności przed
Jego Duchem i przed przyszłymi pokoleniami.

Prezydent Rzeczypospolitej

I. MOŚCICKI

Warszawa-Zamek, dnia 12. maja 1935 r.

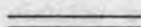
Wiadomość smutną i bolesną o skonie Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego oznajmili nauczyciele młodzieży dnia 13 maja 1935 r. w poszczególnych klasach z rozpoczęciem pierwszych lekcyj.

Na budynku szkolnym wywieszono zaraz na znak żałoby chorągiew państwową, opuszczoną do połowy masztu.

Na zwołanej Konferencji Rady Pedagogicznej wygłosił dyrektor zakładu okolicznościowe żałobne przemówienie, poczem uczczono pamięć Ś. P. Zmarłego Marszałka Polski dwuminutowym milczeniem.

Dnia 15 maja 1935 r. odczytał dyrektor wobec zgromadzonej młodzieży i grona nauczycielskiego — po krótkim przemówieniu — odezwę Pana Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. oraz Orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego.

Młodzież szkolna wzięła następnie udział w ogólnych uroczystościach pogrzebowych.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 1934/35.

NAUCZYCIELE ETATOWI:

1) **Bieniek Wawrzyniec**, dyrektor Zakładu i Liceum Handlowego, udzielał nauki o handlu w kl. I C i matematyki w kl. I D i III A; tyg. 7 godz.

2) **Dziebaj Adam**, opiekun kl. II B i spółdzielni uczniowskiej, udzielał arytm. handl. w kl. I A, I B, II B i III B, księgowości w kl. I A, I B i III B i nauki o handlu w kl. II B i II C; tyg. 22 godz.

3) **Golińska Stefania**, opiekunka kl. III B i kółka sten. udzielała stenografii w kl. I C, I D, II A, II B, II C, III A i III B, matematyki w kl. I C, II B, II C i III B i pisania na maszynach w kl. III B; tyg. 23 godz.

4) **Haniszewski Józef**, opiekun kl. I B i kółka gospod., zawiadowca zbiorów do nauki geografii, udzielał nauki geografii we wszystkich klasach i matematyki w kl. I A i B; tyg. 22 godz.

5) **Kramarz Walerjan**, dr. fil., opiekun kl. I A, męskiej drużyny harcerskiej i chóru szk., udzielał nauki j. polskiego w kl. I A, I B, II B i III B i historii w kl. I A, I B i III B; tyg. 23 godz.

6) **Kratochwil Adam**, opiekun kl. III A i zawiadowca biblioteki naucz., udzielał księgowości w kl. I C, I D, II B, II C i III A, arytm. handl. w kl. II A i III A i nauki o handlu w kl. I D; tyg. 21 godz.

7) **Kupka Józef**, opiekun kl. II C i Bratniej Pomocy Uczn., zawiadowca biblioteki podręczników szk. i sekretarz Koła Rodzicielskiego, udzielał historii w I C, I D, II A, II B, II C i III B oraz języka niemieckiego i korespondencji w kl. II A, III A i III B; tyg. 24 godz.

8) **Piasecki Juljusz**, opiekun kl. I C, świetlicy i strzelnicy uczn., udzielał nauki towaroznawstwa we wszystkich klasach i prowadził pracownię towaroznawczą; tyg. 22 godz.

9) **Śluzar Józef**, opiekun kl. II A i archiwum handlowego, udzielał nauki o handlu w kl. I A, I B, II A, III A i III B, aryt. handl. w kl. I C, I D i II C i księgowości w kl. II A; tyg. 22 godz.

NAUCZYCIELE KONTRAKTOWI:

10) **Czarnyński Edward**, opiekun koła szk. LOPP. i męskiego kółka sportowego, udzielał nauki kaligrafii w kl. I A i I B, gimnastyki w kl. I A, I B, II A i III A i prowadził gry i zabawy ruchowe w oddziałach męskich; tyg. 14 godz.

11) **Damaszko Michalina**, opiekunka żeńskiego hufca szkol., żeńsk. drużyny harcerskiej i żeńsk. kółka sportowego, udzielała kaligrafii w kl. I C i I D, gimnastyki w kl. I C, I D, II B, II C i III B i prowadziła gry i zabawy ruchowe w oddz. żeńskich; tyg. 16 godz.

12) **Hibi Władysław**, dr. med., udzielał nauki higieny w kl. III A; 1 tyg.

13) **Hubl Romualda**, opiekunka kl. I D, udzielała nauki języka niemieckiego w kl. I A, I B, I C, I D, II B i II C; tyg. 18 godz.

14) **Menkes Julja** udzielała nauki religii mojżesz. w klasach żeńsk. (I D, II C i III B); tyg. 4 godz.

15) **Ks. Stączek Jan**, moderator sodalicii szk., udzielał nauki rel. rzym.-kat. we wszystkich oddziałach; tyg. 18 godz.

16) **Studzieniecka Anna**, udzielała nauki stenografii w kl. I A i I B i pisania na maszynach w kl. III A — tyg. 10 godz. a nadto pełniła obowiązki sekretarki Dyrekcji.

17) **Warchałowski Leopold**, opiekun męskiego hufca szk., udzielał korespondencji w kl. II A, II B, II C, III A i III B, matematyki w kl. II A i fizyki w kl. II A, II B i II C — tyg. 21 godz.

18) **Zennegowa Zofja**, dr. med., udzielała nauki higieny w kl. III B — tyg. 1 godz.

19) **Zimmer Szczepan**, dr. fil., opiekun czytelní uczn., kółka polonistycznego oraz zawiadowca biblioteki uczn., udzielał nauki j. polskiego w kl. I C, I D, II A, II C i III A; tyg. 17 godz.

NAUCZYCIELE DOCHODZĄCY:

20) **Józefczyk Adam**, nauczyciel etat. Szkoły Pow. im. St. Konarskiego w/m, prowadził naukę śpiewu chóralnego — tyg. 2 godz.

21) **Lorenz Franciszek**, prof. Gimn. Państw. im. J. Słowackiego w/m, udzielał fizyki w kl. III A i III B; tyg. 4 godz.

22) **Ks. Miahkij Julian**, katecheta Szk. Pow. im. Szaszkiewicza w/m, udzielał nauki rel. gr. kat. — tyg. 5 godz.

23) **Rauch Boruch**, naucz. Szkoły Pow. im. Píramowicza w/m, udzielał od 1. XII. 1934 r. nauki religii mojżesz. w oddziałach męskich — tyg. 2 godz.

NAUCZYCIELE PRAKTYKUJĄCY:

Menkes Julja, j. w., w zakresie historii u prof. dra Kramarza.

24) **Schönpflug Janina** w zakresie historii u prof. Kupki Józefa od 1. II. 1935 r.

25) **Węgrzynówna Janina** w zakresie przedmiotów komercyjnych u prof. Kratochwila.

LEKARZE KONTRAKTOWI:

26) **Dr. Halpern Alicja** pełniła obowiązki lekarki-dentystki — tyg. 4 godz.

Dr. Hibił Władysław, j. w., pełnił obowiązki lekarza szkol. w oddziałach męskich — tyg. 3 godz.

Dr. Zenneg Zofja, j. w., pełniła obowiązki lekarki szkol. w oddziałach żeńskich — 5 godz.

STATYSTYKA UCZNIÓW I UCZENIC Z KOŃCEM ROKU SZKOLNEGO 1934/35.

	K L A S A									Razem		Ogółem
	I A	I B	I C	I D	II A	II B	II C	III A	III B	uczniów	uczenic	
Stan z początkiem roku szkol.:												
rzymsko-kat.	40	25	45	24	37	26	15	28	20	130	130	260
grecko-kat.	12	—	10	—	2	8	1	5	1	19	20	39
mojżesz.	—	18	—	23	4	—	11	2	8	24	42	66
razem	52	43	55	47	43	34	27	35	29	173	192	365
Ubyło w ciągu roku . . .	11	10	11	8	13	6	3	4	3	38	31	69
Stan z końcem roku szk. .	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wg wyznania :												
rzymsko-kat.	34	25	35	21	28	20	13	25	18	112	107	219
grecko-kat.	7	—	9	—	—	8	—	5	1	12	18	30
mojżesz.	—	8	—	18	2	—	11	1	7	11	36	47
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wg narodowości :												
polskiej	34	25	35	21	28	20	14	27	20	114	110	224
ruskiej	7	—	9	—	2	8	—	3	1	12	18	30
żydowskiej	—	8	—	18	—	—	10	1	5	9	33	42
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wg zamieszkania rodziców:												
w Przemysłu	22	23	23	32	14	17	14	12	13	71	99	170
w pow. przemyskim . . .	9	7	9	3	11	3	5	8	5	35	25	60
w innych powiatach . . .	10	3	12	4	5	8	5	11	8	29	37	66
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wg zatrudnienia rodziców:												
kupcy	1	7	2	13	1	1	4	1	3	10	23	33
rolnicy	5	1	3	2	5	6	2	6	3	17	16	33
rzemieślnicy	5	5	6	10	5	2	7	4	3	19	28	47
robotnicy	2	1	1	—	1	1	—	1	2	5	4	9
funkcj. państw.	23	14	28	8	7	16	2	15	8	59	62	121
inne zawody	5	5	4	6	11	2	9	4	7	25	28	53
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wg roku urodz. ucznia (enicy):												
1921	9	6	4	14	5	3	—	—	—	20	21	41
1920	11	11	15	15	11	12	14	—	—	33	56	89
1919	11	10	14	7	4	6	6	4	5	29	38	67
1918	7	3	8	2	5	1	2	1	8	16	21	37
1917	2	1	3	1	4	6	1	5	6	12	17	29
1916	1	1	—	—	1	—	1	9	2	12	3	15
1915	—	1	—	—	—	—	—	4	1	5	1	6
1914	—	—	—	—	—	—	—	5	2	5	2	7
1913	—	—	—	—	—	—	—	3	1	3	1	4
1912	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296
Wynik klasyfikacji końcowej:												
bardzo dobry	—	—	1	—	1	2	—	—	2	1	5	6
dobry	10	6	12	15	2	10	10	6	13	24	60	84
dostateczny	23	18	26	11	17	15	9	20	10	78	71	149
niedostateczny	8	8	5	10	10	1	5	2	—	28	21	49
nie klasyfikowano . . .	—	1	—	3	—	—	—	3	1	4	4	8
razem	41	33	44	39	30	28	24	31	26	135	161	296

SPIS IMIENNY UCZNIÓW I UCZENIC

ROK SZKOLNY 1934/35.

KLASA I A.

Bąk Mieczysław, Błatkiewicz Jan, Boczulak Bohdan, Charatonik Julian, Dubiński Kazimierz, Dybczak Stanisław, Fojcik Bronisław, Czyński Apoloniusz, Hładkyj Eugeniusz, Jabłoński Ludwik, Jakubów Władysław, Kaufman Jan, Kolasza Stanisław, Kornecki Kazimierz. Krukowski Józef, Krysa Tomasz, Krzyżanowski Zbigniew, Kruźberski Mieczysław, Łabaziewicz Zbigniew, Łabuda Zdzisław, Łuc Tadeusz, Markowicz Zbigniew, Michniowski Zdzisław, Mrozek Kazimierz, Pawlisz Jarosław, Polański Djonizy, Procyszyn Emil, Ptak Tadeusz, Rajchel Stanisław, Rokicki Mieczysław, Sawa Adam, Stec Adolf, Szczepański Marjan, Szczesniuk Mikołaj, Szupelak Czesław, Taniocznyk Stanisław, Tuzel Antoni, Witko Stanisław, Zaborski Józef, Kurcz Józef.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Bator Józef, Depko Józef, Horbaczyk Stefan, Kinasz Adam, Korin Mikołaj, Kostecki Kazimierz. Płatosz Stefan, Potykanowicz Kazimierz, Sokołowski Jan, Stopa Michał, Mayer Romuald, Trzeciecki Adam.

KLASA I B.

Bilan Bolesław, Borowiak Leon, Chudzio Edward, Dingott Herman, Dopeld Chaim, Ehrman Salomon, Engel Jakób, Gaska Henryk, Hemerling Jan, Hoffman Dawid, Horodecki Józef, Jabloner Szymon, Jucha Michał, Kalist Józef, Kobylak Leopold, Magdziarz Henryk, Nachorniak Edward, Neitko Zbigniew, Niepokój Mieczysław, Pawłucki Filip, Pawłucki Jan, Podhajski Wiktor, Podłowski Henryk, Poller Herman, Rabiej Emil, Rokitowski Alfred, Rott Jakób, Skolarczyk Franciszek, Sołtys Romuald, Sudlic Władysław, Teicher Salomon, Wiśniowski Władysław, Wojciechowski Kazimierz.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Blau Markus, Ehrlich Salomon, Hano Stanisław, Koczapski Kazimierz, Meister Juda, Miltau Józef, Piechowiak Franciszek, Reich Abraham, Roher Baruch, Rosenblüth Mieczysław, Strauss Rafael.

KLASA I C.

Berezka Jarosława, Bilecka Teresa, Bilska Józefa, Bodziak Marja, Błachuciak Marja, Buczyńska Ludmiła, Deszczka Urszula, Dugiełło Bronisława, Fedyniak Włodzimiera, Grocholska Stefanja, Grün Fugenja, Haluk Janina, Hyczkiewicz Marja, Kokot Irena, Kowalska Władysława, Kowalska Zofja, Kołodyj Aleksandra, Krupa Marja, Kurczak Adela, Kuszyńska Marja, Lechowicz Janina, Leśna Joanna, Lipez Romana, Lula Zofja, Mandryk Marja, Maślanka Genowefa, Maślanka Helena, Michno Helena, Moszczak Stanisława, Myśliwiec Janina, Naja Jadwiga, Okońska Franciszka, Partyka Helena, Piasecka Edwarda, Pilch Marja, Saczała Zofja, Salwicka Helena, Steiner Zofja, Tomaka Józefa, Wawrzyszko Józefa, Wójcik Zofja, Wyskiel Karolina, Żurowska Stanisława, Szerzeń Marja.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Deska Władysława, Dmistrz Jadwiga, Dżoń Marja, Friedmann Marja, Palusińska Zofja, Reichel Marja, Semonowicz Alojza, Pstrąg Helena, Żłóbek Józefa, Żowta Marja.

KLASA I D.

Auerbach Anna, Berger Helena, Besen Mindla, Blaser Beila, Fecowicz Józefa, Fedyk Marcela, Glock Brucha, Gnapp Janina, Chodorowska Marja, Cuker Zelda, Hryncyszyn Józefa, Iglantowicz Zofja, Kurzweil Tonia, Misztak Stanisława, Gemza Anna, Panner Susi, Rebensaft Róża, Rokita Janina, Rosenblatt Charlotta, Sarosińska Genowefa, Segel Estera, Siczak Elżbieta, Solka Helena, Siegler Jüdes, Süd-wärtz Marjem, Tepper Sara, Sęk Zdzisława, Gärtner Etlä, Weismann Zonia, Widder Lea, Wołk Eugenja, Wołoszyńska Marja, Szałaj Zofja, Kornblüth Fryda, Sozańska Cecylja, Bąk Janina, Stec Helena.

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Błaszczuk Alicja, Czajkowska Antonina, Grzybek Marja, Hister Schajndla, Kalb Pepka, Münz Rebeka, Nowicka Janina, Roth Sabina, Wassner Mindla, Rauth Elżbieta, Krug Brucha.

KLASA II A.

Babiak Tadeusz, Bednarczuk Stanisław, Bodnar Stefan, Chomik Stanisław, Dańko Tadeusz, Dąbek Jan, Gawalewicz

Adolf, Głupiak Stanisław, Górski Zbigniew, Jarema Michał, Jewiarz Adam, Kędziński Zygmunt, Keil f. Trenner Beer, Knobel Leon, Kortyna Antoni, Kowalski Eugenjusz, Krzyk Stefan, Kupferberg Dawid, Kuźmiak Michał, Łucki Zdzisław, Maciura Jan, Petriczek Stanisław, Politowski Bolesław, Pilch Tadeusz, Pawłucki Stanisław, Pawłucki Kazimierz, Sądej Tadeusz, Semków Eustachy, Stern Mendel, Wojtanowski Kazimierz, Żołobajluk Wacław.

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Andruszko Mieczysław, Bazar Zygmunt, Dąbrowski Aleksander, Flis Tadeusz, Gorzko Władysław, Jastrzębski Adam, Łaniosz Kazimierz, Mańka Bruno, Mrówka Jan, Paszula Stanisław, Szumigraj Emiljan, Szczurék Kazimierz.

KLASA II B.

Beniak Marja, Błonarowicz Marja, Chomiak Zenobja, Ciach Paulina, Dziurzyńska Janina, Hamiwka Stefanja, Hulawyj Stanisława, Iwaniuk Włodzimiera, Kot Antonina, Kuszniar Jarosława, Marszałek Helena, Mrocza Czesława, Nowak Janina, Piasecka Aleksandra, Pusz Teodora, Przybyło Józefa, Skrabucha Emilja, Stańko Marja, Stefanowska Urszula, Suchaj Marja, Surmiak Helena, Szajnowska Helena, Trojnar Marja, Tutak Stanisława, Wacyk Eugenja, Winiarska Stefanja, Wiśniowska Zdzisława, Włodyka Władysława.

W ciągu roku szkolnego opuściły Zakład: Markiewicz Franciszka, Polańska Adela, Ryzińska Kazimiera, Sikora Janina, Stec Marja, Unsing Antonina, Winiarz Elżbieta.

KLASA II C.

Bator Anna, Bojko Mieczysława, Bury Stefanja, Dedio Romualda, Diamant Barbara, Eisner Genendla, Fichtel Anna, Freschel Sala, Gärber Sala, Heidenstein Tauba, Hoffman Małka, Hołowiecka Janina, Iwanejko Marja, Lang Marja, Letzter Chaja, Lion Chaja, Nagel Gusta, Piekarczyk Bronisława, Rostecka Stanisława, Sikora Stanisława, Szal Helena, Węgrzyn Olga, Wiśniowska Genowefa, Zipper Syma.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Gamauf Marja, Molczan Helena, Sawicka Olga.

KLASA III A.

Basiewicz Włodzimierz, Być Ryszard, Chmaj Edward, Chudzio Edward, Częstka Stanisław, Daraż Bronisław, Dlaboha Jan, Dutko Roman, Gans Selig, Gdula Antoni, Gerla Władysław, Godowski Stanisław, Kopęski Henryk, Kubiak Ludwik, Kuszyński Ludwik, Kwiecień Kazimierz, Lach Tadeusz, Litwiniuk Piotr, Łaba Aleksander, Pawłucki Stanisław, Pęcherek Edmund, Pudelko Stanisław, Rosenwald Karol, Strychar Włodzimierz, Szczepański Józef, Śmiałkowski Kazimierz, Telesz Jan, Zatynejko Michał, Bojnowski Józef, Lechowicz Włodzimierz, Walczak Władysław.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Czuper Tobiasz, Drapała Tomasz, Kołodyj Włodzimierz, Skałuba Wilhelm,

KLASA III B.

Bosak Stefanja, Demczyszyn Stefanja, Chorążak Helena, Dziuba Marja, Eisner Henryka, Gołąb Jadwiga, Hanula Stanisława, Herzig Tema, Hirschhorn Sara, Ibowicz Olga, Kaszowska Marja, Kłyż Marja, Korba Marja, Lubiniecka Lidja, Łabaziewicz Stefanja, Łoś Gabrijela, Moster Machla, Ociepko Marja, Rabner Gela, Romańska Marja, Rotter Malia, Ruchaj Wacława, Schek Klara, Wróbel Wanda, Zapalowicz Stanisława, Zborowska Janina.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Hanus Cecylja, Schwarz Mania, Wasiewicz Marja.

Pomieszczenie Szkoły w roku szk. 1934/35 i nauczanie.

Do Państw. 3-kl. Szkoły Handlowej Męskiej i Żeńskiej zgłosiło się na rok szk. 1934/35 znacznie więcej młodzieży, niż roku poprzedniego. Wobec tego uruchomiła Dyrekcja za zgodą Władz Szk. 9-ty oddział (w roku ub. było 8 oddziałów).

W budynku głównym znalazło pomieszczenie 6 oddziałów, a 3 w budynku filjalnym przy ul. Kilińskiego.

Rozpoczęta w roku ub. budowa skrzydła budynku głównego przy ul. Dworskiego posunęła się w roku sprawozdawczym znacznie naprzód. Korzystać mogła jednak Szkoła tylko z sali gimnastycznej, jakkolwiek nie była jeszcze wykończona.

W roku szk. 1934/35 obowiązywał, jak w latach poprzednich, następujący plan nauki:

P R Z E D M I O T Y	Tyg. godz. w klasie			Razem
	I	II	III	
Religia	2	2	2	6
Język polski	4	3	3	10
Język niemiecki i koresp.	3	3	3	9
Historja i nauka obywatelstwa	3	2	3	8
Matematyka	2	3	2	7
Fizyka	—	2	2	4
Higiena	—	—	1	1
Kaligrafja	1	—	—	1
Gimnastyka	2	2	2	6
Arytmetyka handlowa	3	3	2	8
Księgowość	2	3	3	8
Nauka o handlu	3	2	1	6
Koresp. handl. pol.	—	2	1	3
Towaroznawstwo	3	2	2	7
Geografja gospodarcza	2	2	2	6
Stenografja	2	1	1	4
Pisanie na maszynie	—	—	2	2
Razem	32	32	32	96

Wycieczka szkolna do Katowic, Chorzowa, Krakowa i Wieliczki.

Dnia 24 września 1934 wyjechała z Przemyśla pociągiem rannym liczna i gwarna wycieczka szkolna w dwu grupach w kierunku Krakowa.

Grupa I-a, złożona z 54 uczniów Państw. Szkoły Handlowej i 11 uczniów Pryw. Liceum Handlowego, udała się pod kierownictwem prof. dra Kramarza, Kratochwila i Piasieckiego do Katowic, Chorzowa, Krakowa i Wieliczki. Celem wycieczki było zaznajomienie młodzieży na Śląsku i w Wieliczce ze współczesną Polską pracującą i pokazanie jej zabytków historycznych Krakowa.

Uczniowie zwiedzili:

A. na Śląsku

- 1) gmach Województwa — Muzeum śląskie, salę sejmową i salę recepcyjną,
- 2) Szkołę Techniczną i Muzeum Przyrodnicze,
- 3) Ogród zoologiczny,
- 4) Ogólno-polską Wystawę L. O. P. P. — Zwiedzenie tej wystawy miało dla wycieczki bardzo duże znaczenie wychowawcze i propagandowe. Zobaczyła tu młodzież imponujący dorobek Polski na polu L. O. P. P. Ujrzeli uczniowie z bliska eksponaty szczególnie do ich wyobraźni przemawiające, jak samolot braci Adamowiczów i awionetkę Skarżyńskiego,
- 5) Zakłady Związków Azotowych w Chorzowie. — Był to jeden z najdokładniej i bardzo metodycznie zwiedzonych obiektów przemysłowych na Górnym Śląsku. Młodzież widziała tu cały proces produkcji od surowca aż do gotowego wyrobu w jego formie handlowej.
- 6) hutę żelaza „Królewską Hute”. — Huta zrobiła na uczniach b. duże wrażenie. Obserwowano tu wyrób drutu, sztab żelaznych w różnych formach, kół kolejowych, pracę wielkich młotów i t. p.
- 7) kopalnię węgla „Eminencja”. — Zobaczyli uczniowie wydobywanie, odczyszczanie i sortowanie węgla, ładowanie do wagonów i wysyłkę. Nadto zaznajomili się — dzięki uprzejmości kierownictwa kopalni — z wielu szczegółami technicznymi, warunkami pracy górnika, jego warunkami życia, zarobkami i t. p.

B. w Krakowie

- 1) Wawel — zamek królewski, katedrę z wszystkimi kaplicami, grobami królewskimi, skarbcem i dzwonem Zygmunta, smoczą jamę i i..
- 2) barbakan i bramę florjańską,
- 3) sukiennice,
- 4) pomnik grunwaldzki,
- 5) kościół marjacki.
- 6) Uniwersytet Jagielloński,
- 7) gmachy P. K. O., Banku Polskiego, Giełdy i Koncernu I. K. C.,
- 8) teatr im. Słowackiego,
- 9) kopiec Kościuszki.

C. w Wieliczce

urządzenia zewnętrzne i wewnętrzne kopalni soli. — Tu przypatrzyła się młodzież także życiu i pracy górnika pod ziemią.

Grupa II-a — w liczbie 70 uczenic pod opieką prof. prof. J. Kupki, Hublówny i Damaszkówny oraz lekarki szk. dr. Zennegowej — zwiedziła w Krakowie wszystkie pamiątki i gmachy, jak grupa męska, a nadto butę szkła „Wawel” i Szkołę Ekonomiczno - Handlową. Dnia 27 września 1934 zwiedziła wspólnie z uczniami kopalnię w Wieliczce. Wieczorem tego samego dnia była młodzież na przedstawieniu w teatrze J. Słowackiego.

Obie grupy wróciły do Przemyśla dnia 28 września 1934 zdrowe, wesołe i pełne wrażeń.

Noclegi na Górnym Śląsku miała młodzież dość niewygodne i nieprzyjemne (w Państwowem Gimnazjum w Chorzowie), natomiast wspaniałe i pod każdym względem wygodne miała pomieszczenie w Miejskim Domu Wycieczkowym w Krakowie.

Koszt wycieczki pokryła częściowo młodzież, a częściowo Dyrekcja Szkoły z datków otrzymanych przy wpisach.

Po powrocie wypracowała młodzież po 3 zadania (historyczne, towaroznawcze i geograficzne), pozostające w związku z wycieczką. W ten sposób skłoniono ją do przemyślenia tego, co w czasie wycieczki zobaczyła i usły-

szała, i tem samem do pogłębienia i utrwalenia sobie tego w pamięci.

Młodzież, która nie wzięła udziału w powyższej wycieczce, zwiedziła wtedy pod opieką pozostałych w Przemyśle nauczycieli Muzeum Przemyskie i Bibliotekę Tow. Przyjaciół Nauk i urządziła kilka mniejszych wycieczek w okolicie Przemyśla.

Kurs dla sprzedawców w sklepach Kólek roln.

W porozumieniu z Okręgowem Towarzystwem Rolniczem w Przemyśle i za zgodą Kuratorjum Okręgu Szk. Lw. z 12 marca 1935 Nr. 6380/35 urządziła Dyrekcja w czasie od 20 do 31 marca 1935 kurs spółdzielczo-handlowy dla sprzedawców w wiejskich sklepach kólek rolniczych powiatu przemyskiego.

Program kursu i wykładowcy:

Przedmiot:	Ilość godz.	Wykładowca:
1) Spółdzielczość	4	Dr. Kramarz Walerj.
2) Organizacja spółdzielczości rolniczej w Polsce	4	Szuster Dominik insp Małop. Tow. Roln.
3) Organizacja Handlu i sztuka sprzedawania	14	Warchałowski Leo- pold
4) Arytmetyka handlowa	16	Sluzar Józef
5) Księgowość	18	Kratochwil Adam
6) Korespondencja handl.	4	Bieniek Wawrz.
7) Towaroznawstwo	17	Piasecki Juliusz
8) Higijena sklepowa	1	Dr. Hibl Władysł.
9) Podatki i opłaty państw., samorz. i społeczne	2	Tarnawski Jan nacz. Urzędu Skarb.
10) Regulamin sklepu kółka rolniczego	2	Szuster Dominik j. w.
11) Nauka obywatelstwa	8	Dr. Kramarz Walerj.
Razem	90	

Kurs ukończyło 24 osób, w czem 18 mężczyzn i 6 kobiet.

Naukę zakończono dnia 31 marca 1935 nabożeństwem w katedrze łącz., gdzie przemówił od ołtarza do kursistów katecheta Szkoły ks. J. Stączek i następnie rozdaniem świadectw w obecności starosty przem. p. Remiszewskiego i Myszkowskiego Ludwika, prezesa M. T. R. i O. T. R. w Przemyśle oraz wszystkich prawie wykładowców. Do

abiturjentów przemówili przy tej okazji dyrektor Szkoły jako kierownik kursu, p. Starosta i p. Myszkowski.

Pomieszczenie i wyżywienie znaleźli kursисти w Ośrodku W. F.

Koszt utrzymania kursu pokryła Dyrekcja z subwencji, udzielonej na ten cel przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Organizacje uczniowskie.

W roku szk. 1934/35 czynne były:

- 1) Męski hufiec szkolny, 2) Żeński hufiec szkolny,
- 3) Męska drużyna harcerska (im. T. Kościuszki), 4) Żeńska drużyna harcerska (im. E. Plater), 5) Sekcja strzelecka,
- 6) Koło L. O. P. P., 7) Kółko gospodarcze, 8) Spółdzielnia uczniowska, 9) Sodalicia marjańska (męska i żeńska) 10) Gminy klasowe, 11) Chór uczniowski, 12) Kółko stenograficzne, 13) Bratnia Pomoc.

Męska drużyna harcerska, pozostająca pod opieką prof. dra Kramarza, wzięła udział w dniach 20 i 21 paźdz. 1934 w harcerskich zawodach lekkoatletycznych o mistrzostwo Hufca przemyskiego. Drużynę reprezentowali w zawodach uczniowie: z kl. I A Błatkiewicz Jan, Dubiński Kazimierz, Fojcik Bronisław, Krzyżanowski Zbigniew, Łabuda Zdzisław i Kurcz Józef, z kl. I B Podhajski Wiktor i Wiśniowski Władysław, z kl. II A Bednarczuk Stanisław, Dańko Tadeusz i Gorzko Władysław.

W wyniku zawodów zdobyła Drużyna tut. Szkoły pierwsze miejsce i tem samem przypadła jej w udziale nagroda przechodnia na rok 1934. Nadto uzyskał indywidualną nagrodę tut. ucz. Zbigniew Krzyżanowski jako najlepszy zawodnik.

Uczniowska Sekcja Strzelecka zorganizowała, jak roku ub., w dniu 14 października 1934 międzyszkolne korespondencyjne zawody strzeleckie młodzieży szkół handlowych, leżących na terenie Okręgu Szkolnego Lwowskiego, o nagrodę przechodnią ufundowaną przez JWPana Kuratora Jerzego Gadomskiego jako Protektora zawodów.

Wyniki strzelań:

- 1) zespołów męskich

Przemysł	934 pp.	Brody	904 pp.
----------	---------	-------	---------

Kołomyja	930 pp.	Stanisławów	902 pp.
Rozwadow	924 "	Tarnopol	875 "

2) zespołów żeńskich

Kołomyja	875 pp.	Stanisławów	761 pp.
----------	---------	-------------	---------

3) indywidualnych

Hoszowski Stefan	—	Kołomyja	196 pp.
Walawski Józef	—	Rozwadow	196 "
Lechowicz Włodzim.	—	Przemyśl	192 "
Olszewska Janina	—	Kołomyja	192 "
Dziuga Włodzim.	—	Kołomyja	178 "

Wobec powyższych wyników zatrzymała tut. Szkoła po raz drugi (na rok szk. 1934/35) nagrodę przechodnią. Dla zespołu męskiego w Kołomyji ufundowała nagrodę Dyrekcja tut. Zakładu, a dla zespołu żeńskiego w Kołomyji komendant Zw. Strz. w Przemyśle p. mjr. Stawarz.

Wyniki zawodów obecnych były znacznie lepsze, niż zeszłorocznych. Świadczy to o większym już zainteresowaniu się szkół strzelaniem.

Opiekunem tut. Sekcji strzeleckiej był nadal prof. Piaśnicki Juliusz.

Spółdzielnia uczniowska wykazała w swym kramiku w dniu 2 stycznia 1935 majątku czynnego na zł. 1.789.68, z czego przypało na:

1) fundusz rezerwowy	zł.	238.30
2) " budowy bursy	"	1.090.—
3) " kolonijny	"	270.—
4) " harcerski	"	64.50
5) " Bratniej Pomocy	"	82.42
6) wierzycieli	"	44.46

Opiekunem Spółdzielni był prof. Dzięba Adam.

Koło rodzicielskie.

Koło rozpoczęło swoją działalność od akcji dożywiania młodzieży w dniu 7 października 1934, kontynuując ją bez przerwy do 30 maja 1935. W tym czasie wydano śniadań płatnych 2.027 i bezpłatnych 13.608. Z początkiem roku szkol. otrzymało Koło 2.100 kg mąki żytniej ze Starostwa

na wypiek chleba dla biednej młodzieży. Na podstawie umowy zawartej z piekarzem otrzymywało Koło za jeden worek wspomnianej mąki 360 bułek o wadze 7 dkg z mąki pszennej, bez dopłaty za wypiek. Bułki otrzymywała tylko ta młodzież, której rodzice nie byli w stanie zaopatrzyć jej w chleb lub bułkę na drugie śniadanie. Zapas mąki wystarczył na cały rok szkolny.

Ze śniadań korzystała nietylko młodzież, umieszczona w budynku szkolnym (ul. Dworskiego 25), gdzie znajduje się kuchnia, ale też młodzież z filji (ul. Kilińskiego l. 10) w ten sposób, że w dzbankach przenosili dyżurni gorącą kawę do drugiego budynku w czasie wielkiej przerwy.

Akcja dożywiania przyniosła deficyt w kwocie złotych 296.73, pokryty z funduszków Koła. Bułek wydano 8.274 szt.

Z braku odpowiedniej sali do spożywania śniadania, piła młodzież kawę w klasach.

Z dochodów Koła zapłacono takse szk. za 8 młodzieży w kwocie zł 115.

Na fundusz Koła złożyły się przeważnie składki członkowskie. Podania skierowane do miejscowych instytucji i osób o zapomogę pozostały bez odpowiedzi. Jedynie Bank Polski ofiarował 10 zł. Na zbiórkę uliczną nie uzyskano żadnej niedzieli ani święta, gdyż te były przeznaczone na cele ogólnopństwowe przez Starostwo i Województwo, tak że na cele miejscowe pozostały tylko dni powszednie, w których rodzice ze względu na swoje zajęcia udziału brać nie mogli.

Zestawienie przychodów i rozchodów.

PRZYCHODY:

1) Saldo gotówkowe z roku poprzedn.	.	.	zł	81.66
2) Wkładki i wpisowe członków	.	.	"	482.25
3) <i>Dary i subwencje:</i>				
a) Nacz. Dr. K. Zagajewski	zł	10.—		
b) Grono naucz.	.	"	11.50	
c) Bank Polski	.	"	10.—	31.50
4) Dochód brutto ze śniadań	.	.	"	161.08
5) " z opłatka	.	.	"	4.10
6) Zwroty pożyczek udzielonych na czesne	.	.	"	30.—
Razem	.	.	zł	<u>790.59</u>

R O Z C H O D Y:

1) Wydatki administracyjne Koła i kuchni;				
a)	druki	.	.	zł 11.20
b)	portorja	.	.	" —.85
c)	drobne wydatki	.	.	" 7.22
				zł 19.27
2) Pomoc ubogiej młodzieży;				
a)	na chesne szkolne	.	.	zł 115.—
b)	na wyjazd 1 uczenicy na kol.	.	.	" 15.—
c)	kupno odzieży	.	.	" 40.—
d)	" lekarstwa	.	.	" 4.73
e)	" książek	.	.	" 5.20
				" 179.93
3) Zakupy do kuchni:				
a)	mąka, bułki, mleko, kawa, kakao, her-			
	bata, cukier, cytryny	.	.	" 457.81
4)	Usługa i pomoc w kuchni	.	.	" 52.—
5)	Uzupełnienie inwentarza	.	.	" 28.35
Gotówka na książeczke Pow. Komunalnej				
	Kasy Oszczędności	.	.	" 53.23
	Razem	.	.	zł 790.59

Józef Kupka

sekretarz i p. o. skarbnika

Związek Absolwentów Państw. Szkoły Handlowej i Liceum Handlowego w Przemyślu.

Z początkiem listopada 1934 r. zebrało się w Państw. Szkole Handlowej z inicjatywy p. Dyr. Bieńka kilkunastu absolwentów, którzy wyłonili z pośród siebie komitet organizacyjny, mający za zadanie ułożenie statutu związku i zwołanie zebrania organizacyjnego absolwentów.

W dniu 18/XI. 1934 r. odbyło się w Państwowej Szkole Handlowej pierwsze Walne Zebranie Absolwentów obu szkół w liczbie około 70 osób. Uchwalono przedstawiony przez komitet organizacyjny statut, wybrano tymczasowy Zarząd Związku z prezesem p. K. Lechem na czele, omówiono sprawę zarejestrowania Związku oraz ustalono wysokość wkładów.

Związek otrzymał tymczasowo pomieszczenie w jednej

ze sal Szkoły Handlowej i urządził tam dla swych członków świetlicę, z której absolwenci korzystali codziennie w godzinach wieczornych, mając do swej dyspozycji czasopisma handlowe, aparat radiowy, szachy i t. p.

W dniu 8/XII. 1934 r. wzięli absolwenci udział w nabożeństwie urządzonem staraniem kupców i szkół handlowych z okazji Święta Niepok. Poczęcia N. P. Marji, Patronki kupiectwa polskiego i P. S. H.

Związek urządził dwa zebrania towarzyskie oraz wspólny opłatek.

Związek otrzymał subwencję z K. K. O. m. Przemysła w kwocie zł 100. Dochody Związku stanowiły wkładki członków zwyczajnych oraz gron nauczycielskich.

Stworzono sekcje pomocy materialnej i pośrednictwa pracy oraz imprez, odczytów, referatów i pogadanek. Rozpoczęto zbiórkę książek do własnej biblioteki. Związek urządził dla swych członków kurs pisanie na maszynach. W kursie tym wzięło udział 24 absolwentów(tek).

Związek utrzymuje stały kontakt ze Szkołami, a cel i potrzeba Związku znachodzi zrozumienie u absolwentów, co rokuje nadzieję trwałego jego rozwoju.

Adam Kratochwil

delegat R. P. do Zarządu Związku

Kronika — rok szk. 1934/35.

Rok szk. rozpoczęto dnia 20 sierpnia 1934.

Dnia 30 sierpnia 1934 odwiedził Szkołę JWPan Nacz. Dr. K. Zagajewski.

W dniach 18 i 19 paźdz. przeprowadził delegat Okr. Izby Kontroli we Lwowie, p. mgr. Ludw. Frey, kontrolę gospodarczo-finansową Szkoły.

Dnia 28 paźdz. wzięła młodzież katolicka udział w Święcie Chrystusa Króla.

Dnia 1 listopada złożyła młodzież szk. wieniec na grobie tuł. Uczniów poległych w r. 1918 w obronie Przemysła.

Dnia 11 listopada urządziła młodzież poranek szkolny w celu uczczenia rocznicy odzyskania Niepodległości Polski.

Dnia 25 listopada wzięła młodzież liczny udział w Wie-

czorze Sienkiewiczowskim, urządzonym w sali Sokoła przez przemyskie Koło T. N. S. W.

W dniach 7 i 8 grudnia wzięli tuż, nauczyciele: Kratochwil, Śluzar i Warchałowski udział w konferencji okr. we Lwowie, urządzanej przez Kuratorium O. S. L.

W dniach 17 i 21 stycznia 1935 r. uczestniczył tuż, szkolny hufiec męski w całodniowych ćwiczeniach koncentracyjnych.

Dnia 26 stycznia urządziło Koło Rodz. „opłatek” dla młodzieży szk.

W styczniu zaznaczyła się na terenie Szkoły epidemia silnej grypy. W dniach 28 i 29 stycznia chorych było 6 sił nauczycielskich i 30 do 35% młodzieży w poszczególnych klasach.

W dniach 30 i 31 stycznia uczestniczył prof. Śluzar w konferencji okr. nauczycieli szkół handl. w Tarnowie w tamt. Szkole Handlowej.

W dniu 1 lutego, tj. w dniu Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego, wysłuchała młodzież nabożeństwa odprawionego na intencję Pana Prezydenta i następnie w budynku szk. okolicznościowego przemówienia.

W dniach od 15 do 28 lutego odbyła młodzież klasy III-iej praktyki sklepowe pod nadzorem Szkoły.

W dniach 19, 20 i 21 lutego wizytował Szkołę z ramienia Kuratorium JWPan Nacz. Dr. K. Zagajewski,

W dn. 23 lutego uczestniczyła młodzież w przedstawieniu p. t. „Młody Las”, odegranem przez zespół amatorski Tow. Fredreum.

Dnia 13 marca zbadali uczniowie kl. III A pod kierunkiem prof. Śluzara i praktykantki Węgrzynówny księgi gruntowe w miejscowym Sądzie Okr.

Dnia 18 marca urządziła Szkoła po 4 lekcji uroczystą Akademię dla oddania dorocznym zwyczajem hołdu Pierwszemu Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu w dniu Jego Imienin. Dnia następnego wzięła młodzież udział w nabożeństwie, a hufce i drużyny harcerskie nadto w defiladzie wojskowej.

W dniach od 20 do 23 marca wizytował Szkołę ponownie JWPan Nacz. Dr. K. Zagajewski.

W dniach 26, 27 i 28 marca wysłuchała młodzież kato-

licka nauk rekolekcyjnych i przystąpiła do Spowiedzi i Komunii św.

W czasie od 5 do 29 kwietnia uczestniczył prof. Pia-secki Juliusz w wycieczce zbiorowej naokoło Europy do Afryki. Wrażeniami swemi i spostrzeżeniami podzielił się następnie w kilku pogadankach z młodzieżą i gronem nauczycielskiem, demonstrując przytem ciekawsze rzeczy poczynionemi przez siebie fotografjami.

W dniu 3 maja urządziła młodzież szk. poranek dla uczczenia rocznicy Konstytucji 3 Maja.

W dniach 17 i 28 maja wzięła młodzież wraz z całym gronem nauczycielskiem udział w uroczystościach, urządzonych przez m. Przemysł w związku z pogrzebem Śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Egzamin końcowy z młodzieżą kl. III przeprowadzono pisemnie w dniach 22, 23, 24 i 25 maja, a ustnie 28, 29 i 31 maja i 1 czerwca.

Rok szk. zakończono dnia 15 czerwca 1935 r. nabożeństwem i rozdaniem świadectw.

PAŃSTWOWA 3-kl. SZKOŁA HANDLOWA
MĘSKA i ŻEŃSKA

PAŃSTWOWE KOEDUK. GIMNAZJUM
KUPIECKIE

PAŃSTWOWA JEDNOROCZNA KOEDUK. SZKOŁA
PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO I STOPNIA

W PRZEMYSŁU

Rok szkolny 1935/36

Reorganizacja Państwowej 3-klas. Szkoły Handlowej Męskiej i Żeńskiej w Przemyśle.

Ministerstwo Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. powołało do życia z rokiem szk. 1935/36 znaczną ilość różnorodnych szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego, a między nimi 18 gimnazjów kupieckich w miejsce likwidowanych równocześnie trzy- i czteroletnich szkół handlowych. W ten sposób zapoczątkowano realizację reformy szkół zawodowych, przewidzianej ustawą z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 389).

Reorganizacją tą objęta została również przemyska Państw. Szkoła Handlowa zarządzeniem Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. z dnia 19 lipca 1935 (Nr. III. HG. 206/35), ogłoszonem w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 151, treści następującej:

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. z dn. 21 listopada 1933 o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202) zarządzam co następuje:

§ 1. Państwowa 3-letnia Szkoła Handlowa Męska i Żeńska w Przemyśle podlega stopniowemu przekształceniu na *Państwowe Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie* w Przemyśle.

Termin i sposób przekształcenia tej szkoły oraz tymczasowe warunki przyjmowania kandydatów (tek) ustalają §§ 3—6 zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dn. 3 czerwca 1935 r. o terminie i sposobie reorganizacji niektórych państwowych szkół zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 67).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

Wobec powyższego zarządzenia uruchomiła Dyrekcja z dniem 1 września 1935 klasę I-ą Gimnazjum Kupieckiego oraz klasę II-ą i III-ą trzyletniej Szkoły Handlowej.

Program nauki (projekt), wydany przez Ministerstwo W. R. i O. P. w roku 1935 dla 4-klasowych gimnazjów kupieckich, zawiera następujący plan godzin:

L. p.	PRZEDMIOTY	K L A S Y				Razem
		I	II	III	IV	
1.	Organizacja i technika handlu	4	4	4	4	16
2.	Technika reklamy	1	—/2	2	—	4
3.	Towaroznawstwo	4	4/2	3	2	12
4.	Geografia gospodarcza	3	2	3	—	8
5.	Współczesne zagadnienia gospodarcze	—	—	—	2	2
6.	Arytmetyka handlowa	3	2	2	2	9
7.	Księgowość	—	2	3	4	9
8.	Stenografia	—	—	—	4	4
9.	Pisanie na maszynie	—	—	—	2	2
10.	Wiadomości przyrodnicze	2	2	2	1	7
11.	Język obcy (niem.) z koresp.	4	4	3	4	15
12.	Nauka o Polsce współczesn.	—	—	2	—	2
13.	Religia	2	2	2	2	8
14.	Język polski	4	4	3	3	14
15.	Historja	3	3	—	—	6
16.	Matematyka	—	2	2	2	6
17.	Ćwiczenia cielesne	2	2	2	2	8
	Razem	32	33	33	34	132
	Nadobowiązkowo:					
1.	Pisanie na maszynie	—	—	2	—	2

Ponadto:

- 10 minut gimnastyki codziennej,
- 2 godz. tyg. zabaw, gier i sportów w kl. I i II, zaś P. W. w kl. III i IV,
- 1 godzina na miesiąc obowiązkowych audycji muzyczn.,
- nadobowiązkowo 1 godz. chóru tyg.

Cyfry przed kreską oznaczają liczbę godzin w pierwszym półroczu, cyfry po kresce liczbę godzin w drugim półroczu.

WYCIĄG ZE STATUTU PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM KUPIECKIEGO

(ogłoszonego w Dz. Urz. Min. W, R. i O. P. Nr. 12 z 31 grudnia 1935 poz. 207)

§ 1. Zadaniem gimnazjum jest wychowanie i wykształcenie młodzieży na zamiłowanych w swym zawodzie, rzetelnych i sumiennych pracowników, świadomych swych obowiązków i twórczych obywateli Rzeczypospolitej, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych, niezbędnych do pełnienia czynności zawodowych w handlu detalicznym i hurtowym oraz w działach handlowych innych przedsiębiorstw gospodarczych.

§ 4. Gimnazjum jest szkołą zawodową typu zasadniczego stopnia gimnazjalnego, której kurs nauki stanowi jednolitą, zamkniętą w sobie całość. W gimnazjach mogą być tworzone za zgodą władz szkolnych pewne specjalne kierunki.

§ 7. Kurs nauki rozłożony jest na cztery kolejno po sobie następujące klasy. Czas nauki w każdej klasie trwa jeden rok.

§ 20. Dla celów praktycznego szkolenia istnieją przy gimnazjum pracownie i inne urządzenia szkolne.

§ 21. Program uwzględnia organizowanie dla uczniów obowiązkowych praktyk w działach kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych; czas trwania praktyki dla każdego ucznia wynosi około 300 godzin pracy.

§ 24. Uczeń sposobi się przez wychowywanie i kształcenie w gimnazjum na świadomego swych obowiązków i twórczego obywatela - kupca, który za prawo naczelne uznaje dobro Państwa.

§ 25. W tym celu uczeń dąży do pogłębienia swego życia religijnego, wyrobienia charakteru, zdobywa pilnie wiedzę zawodową i ogólną oraz usprawnienie zawodowe, wreszcie zaprawia się do czynnego życia społecznego w związku ze swoim zawodem. Do osiągnięcia tego zdąża przede wszystkim przez wytrwałą pracę nad sobą, opartą o poszanowanie wartości kulturalnych i przez sumienne spełnianie obowiązków.

§ 26. Uczeń winien dbać o honor i dobro szkoły i nie czynić nic, co by się z tem nie zgadzało i przynosiło szkodę moralną lub materialną szkole, do której należy. Poczucie rzetelności oraz odpowiedzialności za słowa i czyny winno być w uczniu głęboko ugruntowane.

§ 27. Uczeń obowiązany jest stosować się do regulaminu szkoły.

§ 28. Do klasy pierwszej gimnazjum przyjmuje się uczniów, którzy:

- a) przedstawia świadectwo ukończenia 6 klas szkoły powsz. lub inne świadectwo, uznane przez władze szk. za równoważne,
- b) kończą w danym roku kalendarzowym conajmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia,
- c) złożą wymagane dokumenty i wniosą przepisaną opłatę szkolną,
- d) złożą z wynikiem pomyślnym egzamin wstępny.

§ 29. Egzamin odbywa się z przedmiotów następujących: język polski, geografia, arytmetyka z geometrią. Przy egzaminie z języka polskiego należy sprawdzać również przygotowanie kandydata z historii, przy geografii zaś z przyrody.

§ 30. Jeżeli egzamin wstępny zdało więcej kandydatów, niż jest wolnych miejsc w klasie, pierwszeństwo przy wyborze należy dać lepiej przygotowanym i bardziej uzdolnionym.

§ 31. W poczet uczniów gimnazjum mogą być przyjęci bez egzaminu najdalej w ciągu pierwszego miesiąca nauczania kandydaci, którzy przedstawia świadectwo pomyślnego złożenia egzaminu do klasy pierwszej gimnazjum ogólnokształcącego lub do klasy pierwszej innych szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego.

§ 34. Egzamin wstępny do klas wyższych niż pierwsza przeprowadza się jedynie w przypadkach, gdy są w nich miejsca, oraz gdy kandydat uzyska odpowiednie zezwolenie władz szkolnych.

§ 37. Uczniów, przechodzących z jednego gimnazjum do drugiego o takim samym programie, nie obowiązuje składanie egzaminu.

§ 38. Uczniowie, przechodzący z gimnazjum ogóln-

kształcącego lub z innych szkół zawodowych stopnia gimnazjalnego, zdają egzamin z różnicy programów.

§ 42. Przy końcu pierwszego półrocza oraz z końcem roku szk. uczeń otrzymuje świadectwo, które zawiera wyrażoną w stopniach ocenę wyników nauki ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nadobowiązkowych oraz ocenę zachowania się.

Stopnie ustalone z końcem ostatniego okresu są razem stopniami rocznymi.

§ 43. Promowanie uczniów do klas następnych odbywa się na podstawie stopni rocznych z przedmiotów obowiązkowych. Uczeń jest promowany do klasy następnej, o ile ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych posiada stopnie co najmniej dostateczne. W wyjątkowych przypadkach Rada Pedagog. może promować do klasy drugiej i trzeciej mimo stopnia niedostatecznego z jednego przedmiotu, lecz nie kończącego się w danej klasie, przyczem uczeń nie może otrzymać dwukrotnie rocznego stopnia niedostatecznego z tego samego przedmiotu.

Jakiegokolwiek egzaminy uzupełniające lub promocyjne do klasy następnej nie mogą być stosowane.

§ 44. Uczeń, który nie uzyskał promocji do klasy następnej, może decyzją Rady Pedagog. powtarzać klasę lub być usunięty z gimnazjum.

Dwukrotne powtarzanie tej samej klasy jest zasadniczo niedopuszczalne.

§ 45. Uczeń, który otrzymał w klasie czwartej oceny roczne co najmniej dostateczne ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z zachowania się i odbył przepisaną praktykę, otrzymuje zamiast świadectwa rocznego świadectwo ukończenia gimnazjum.

§ 46. Ukończenie gimnazjum uprawnia absolwentów do ubiegania się o przyjęcie do liceów ogólnokształcących oraz szkół zawodowych stopnia licealnego wszelkich typów na warunkach zawartych w osobnych przepisach.

§ 47. Absolwenci gimnazjum otrzymują w państwowej służbie cywilnej i wojskowej uprawnienia narówni z absolwentami państwowych gimnazjów ogólnokształcących.

§ 48. Postanowienia niniejszego statutu dotyczą gimnazjum o czteroletnim nauczaniu.

Państwowa Jednoroczna Koeduk. Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I stopnia w Przemyśle

W Dz. Urz. Min. W. R. O. P. Nr. 7 z r. 1935 ukazało się na str. 121 poz. 117 następujące zarządzenie Pana Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publicznego z dnia 4 lipca 1935 r. Nr. III. HG-1654/35:

Na podstawie § 223 rozporządzenia Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. z dnia 21 listopada 1933 o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Nr. 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z początkiem roku szk. 1935/36 otwiera się Państwową Jednoroczną Koedukacyjną Szkołę Przysposobienia Kupieckiego I Stopnia w Przemyśle, przeznaczoną dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną bez względu na jej stopień organizacyjny.

§ 2. Cel i organizacja szkoły oraz warunki przyjęcia do niej ustalone są w przepisach § 184 rozporządzenia Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. z dnia 21 listopada 1933 o organizacji szkolnictwa zawodowego.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) *Prof. K. Chyliński*
Podsekretarz Stanu.

Zarządzenie powyższe podało Kuratorium Okręgu Szk. Lwowskiego Dyrekcji pismem z dnia 22 lipca 1935 r. Nr. III-18960/35 do wiadomości i wydania dalszych zarządzeń.

Wpisy ogłoszone przez Dyrekcję dały wynik całkiem pomyślny: zgłosiło się bowiem i przyjętych zostało na sprawozdawczy rok szkolny 53 uczniów i 40 uczenic — wszyscy po ukończeniu 7-klasowej szkoły powszechnej. Młodzież męską przydzielono do oddziału A, żeńską zaś do B.

W roku sprawozdawczym (1935/36) odbywała się nauka w SPK*) według wytycznych programowych, wydanych przez Ministerstwo W. R. i O. P. w r. 1935 dla szkół przysposobienia kupieckiego opartych na szkole powszechnej.

*) SPK = Szkoła Przysp. Kup.

W roku następnym obowiązywać będzie program (projekt) z roku 1936, według którego plan nauki jest następujący:

L. p.	PRZEDMIOTY	Ilość godzin lekcyjnych tygodn.
<i>A. Zawodowe :</i>		
1	Organizacja i technika handlu	5
2	Technika reklamy	2
3	Towaroznawstwo	4
4	Arytmetyka handlowa	4
5	Księgowość	3
6	Pisanie na maszynie	2
<i>B. Pomocnicze ściśle związane z zawodem :</i>		
7	Nauka o Polsce współczesnej	3
<i>C. Pomocnicze niezwiązane bezpośrednio z zawodem :</i>		
8	Religia	1
9	Język polski	4
10	Ćwiczenia cielesne	2
Razem		30

Nadto:

- a) 2 godziny tyg. zabaw i gier oraz sportów i wycieczek,
- b) 1 godzina na miesiąc obow. audycji muzycznych,
- c) nadobow. 1 godzina tyg. chóru.

Państwowa Jednor. Koeduk. Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I Stopnia w Przemysłu prowadzona była w roku szk. 1935/36 przy Państw. Szkole Handlowej wzgl. przy Państw. Gimnazjum Kupieckim. Pozostawała zatem pod kierownictwem Dyrekcji wymienionych Szkół, miała z nimi wspólne grono nauczycielskie i wspólne pomieszczenie. Korzystała też z ich pracowni, zbiorów i okazów naukowych. Z nowym rokiem szk. nastąpi prawdopodobnie wyodrębnienie jej w osobną jednostkę co do kierownictwa i częściowo co do personelu nauczycielskiego. Wyodrębnienie jej będzie już możliwe, ma już bowiem ta Szkoła własne urządzenie (ławki, biurka, tablice, szafy i t. d.) oraz własną, dość dobrze urządzonej pracownię towaroznawczą.

Do rocznych szkół przysposobienia kupieckiego I stopnia przyjmuje się kandydatów(cki), którzy :

- a) przedstawia świadectwo ukończenia szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne,
- b) nie przekroczył w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

Szkoły przysposobienia kup. powinny znaleźć u społeczeństwa uznanie, są to bowiem szkoły o krótkim kursie nauki, a dają młodzieży najważniejsze wiadomości praktyczne i teoretyczne, wprowadzające ją w zawód kupiecki, pozwalające jej tedy już po jednym roku nauki szkolnej wstąpić w szeregi pracowników handlowych.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 1935/36.

DYREKTOR:

Bieniek Wawrzyniec, udzielał: matematyki w kl. IID i III A g. 5, nauki o handlu w kl. IIC, III A i IIIB g. 4; tyg. g. 9. Nadto księgowości w SPK A do 18 X. 35 w 3 g. tyg.

NAUCZYCIELE ETATOWI:

Dziebaj Adam, udzielał: arytmetyki handl. w kl. IIA, IIB i SPK A g. 11, księgowości w kl. IIA i IIB g. 6, nauki o handlu w kl. IID g. 2, korespondencji pol. w kl. IIC i IID g. 4; tyg. g. 23. Nadto koresp. pol. w kl. IIB do 30 XI 35 w 2 g. tyg.

Golińska Stefania, opiekunka kl. IIIB, udzielała: nauki stenografii w kl. IIA, IIB, IIC, IID, III A i IIIB g. 6, matematyki w kl. IIC i IIIB g. 5, arytmetyki handlowej w kl. IB g. 3, pisanie na maszynie w kl. III A i IIIB g. 10; tyg. g. 24. Nadto od 1 XII. 35 pis. na masz. w IIIB g. 2; tyg. g. 26, oraz do 30 XI. 35 aryt. handl. w kl. IC 3 g. tyg.

Haniszewski Józef, opiekun kl. IIB, zawiadowca gabinetu geogr., udzielał: geografii gospodarczej w kl. IA, IB, IC, IIA, IIB, IIC, IID i IIIB g. 19, matematyki w kl. IIA i IIB g. 6; tyg. g. 25.

Kramarz Walerjan, dr. fil., opiekun kl. IIA i strzelnicy uczniowskiej, udzielał: historii w kl. IB, IC, IIA i IIB g. 10, j. polskiego w kl. IIA i IIIB g. 6, geografii gospod. w kl. III A g. 2, nauki o Polsce współcz. w SPK A i SPK B g. 6, tyg. g. 24.

Kratochwil Adam, opiekun kl. IIC i zawiadowca biblioteki naucz., udzielał: księgowości w kl. IIC, IIB, IIIB i SPK B g. 12, arytmetyki handl. w kl. IIC i IID g. 6; tyg. g. 18. Nadto aryt. handl. w kl. IIIB do 30 IX 35 w 2 g. tyg.

Kupka Józef, opiekun kl. IC, sekretarz Koła Rodz., zawiadowca biblioteki podręczników szk. i opiekun Bratniej

SPK — A: Szkoła Przysp. Kup. oddz. A

SPK — B: " " " " B

pomocy uczn., udzielał: historii w kl. I A, II C, II D, III A i III B g. 13, języka niemieckiego w kl. I C, II A i III A g. 10; tyg. 23.

Piasecki Juliusz, udzielał do dnia 10 II. 1936: towaroznawstwa w kl. I A (2 grupy), I B (2 grupy), I D, III A i III B g. 24. Nadto tow. w kl. II C i II D do 2 XII. 35 g. 4.

Śluzar Józef, opiekun kl. III A, udzielał: organizacji i techniki handlu w kl. I A (2 grupy) i w kl. I B (2 grupy) g. 16, nauki o handlu w kl. II A i II B g. 4, księgowości w kl. III A g. 3, arytmetyki handl. w kl. III A g. 2; tyg. g. 25.

NAUCZYCIELE KONTRAKTOWI:

Baranówna Bronisława udzielała od dnia 2 XII. 1935: wiadomości przyrodniczych w kl. I B i I C g. 4, fizyki w kl. II C i II D g. 4, towaroznawstwa w kl. II D g. 2, razem g. 10. Nadto od 2 III. 36 wiad. przyr. w kl. I A g. 2, fizyki w kl. II A i II B g. 4; tyg. g. 16, oraz do dnia 2 III. towaroznawstwa w kl. II A, II B i II C w 6 g. tyg.

Czarnyński Edward, opiekun SPK A, udzielał: gimnastyki w kl. I A, II A, II B, III A i SPK A g. 10, języka polskiego w SPK A g. 5, prowadził gry, sporty i zabawy w klasach męsk. g. 4; tyg. 19.

Damaszkówna Michalina, opiekunka SPK B i żeńsk. Kółka sportowego, udzielała: języka polskiego w SPK B g. 5, gimnastyki w kl. I B, I C, II C, II D, III B i SPK B g. 12, sprawowała opiekę nad żeńsk. hufcem szk. g. 2, prowadziła gry, sporty i zabawy w klasach żeń. g. 4; tyg. g. 23.

† **Hibi Władysław, dr. med.**, udzielał do dnia 22 II. 36 higieny w kl. III A w 1 g. tyg.

Hubl Romualda, opiekunka kl. II D, udzielała: języka niemieckiego w kl. I A, I B, II B, II C, II D i III B g. 20, języka polskiego w kl. II B g. 3; tyg. g. 23.

Judycki Zdzisław, udzielał od dnia 4 XII. 1935: korespondencji pol. w kl. III A, III B i II A g. 4, organizacji i techn. handl. w kl. SPK A (2 gr.) i I C g. 14; tyg. 18.

Józefczyk Adam, prowadził chór szkolny; tyg. g. 2.

Kreikarek Szczepan, dr. med., j. n., udzielał od dnia 26. III. 1936 higieny w kl. III A; tyg. g. 1.

Ks. Lewiński Władysław, udzielał od 11. X 1935 rel. rzym.-kat. we wszystkich klasach; tyg. g. 20.

Lorenz Franciszek, prof. Państw. Gimn. I, udzielał fizyki w kl. III A i III B; tyg. g. 4.

Menkes Julja udzielała rel. mojżeszowej w oddziałach żeńskich; tyg. g. 5.

Ks. Miahkij Juljan udzielał religii grecko-katolickiej; tyg. g. 5.

Rauch Boruch udzielał od dnia 16 XII. 1935 religii mojżeszowej w oddziałach męskich; tyg. g. 4.

Słowikówna Jadwiga, opiekunka Spółdzielni uczn., udzielała od dnia 18 X. 1935: księgowości w kl. SPK A g. 3, arytmetyki handl. w kl. I A i SPK B g. 8, organizacji i techn. handlu w SPK B g. 5 — razem g. 16. Nadto od 31 IX. 35 aryt. handl. w kl. III B g. 2, i od 4 XII. 35 aryt. handl. w kl. I C g. 3, koresp. pol. w kl. II B g. 2; tyg. g. 23 — oraz do dnia 21 XII. 35 org. i techn. handlu w SPK B w 5 g. tyg.

Szymusik Jerzy, opiekun kl. I A, udzielał od dnia 21 IX. 1935 do 30 XI. 1935: wiadomości przyrodniczych w kl. I A, I B i I C g. 6, fizyki w kl. II A, II B, II C i II D g. 8, towaroznawstwa w SPK A i i SPK B g. 10, razem g. 24; od dnia 1 XII. 1935 do 2. III 1936 wiadomości przyr. w kl. I A g. 2, fizyki w kl. II A i II B g. 4, towaroznawstwa w SPK A (2 grupy) i SPK B g. 15, razem g. 21; a od dnia 2 III. 1936 do końca r. szk. towaroznawstwa w I A (2 grupy), I B (2 grupy) i w SPK B tyg. g. 21.

Warchałowski Leopold udzielał do dnia 30 IX 1935: arytmetyki handl. w kl. I A i SPK A g. 8, korespondencji pol. w kl. II A, III A i III B g. 4, organizacji i techn. handlu w SPK A i B g. 10. Nadto sprawował opiekę nad m. hufcem szk. g. 4; tyg. g. 26.

Wesołowski Władysław, opiekun Koła L. M. i K. i chóru szkolnego, udzielał od 2 III. 1936: towaroznawstwa w kl. I C, II A, II B, II C, III A, III B i SPK A (2 grupy) — tyg. g. 24.

Wyrwicz Stefan udzielał od dnia 21 IX. 1935: techniki reklamy w kl. I A, I B, I C i SPK A i SPK B g. 7. Nadto od 1 X. 35 sprawował opiekę nad m. hufcem szkol. g. 4; tyg. g. 11.

Zennegowa Zofja, dr. med., j. n., udzielała nauki higieny w kl. IIIB — tyg. g. 1.

Zimmer Szczepan, dr. fil., opiekun kl. IB i zawiadowca biblioteki uczn., udzielał: języka polskiego w kl. IA, IB, IC, IIC, IID i IIIA — tyg. g. 21.

LEKARZE SZKOLNI:

Dr. Halpernowa Alicja prowadziła szkolną poradnię dentystryczną — tyg. g. 4.

Dr. Hibi Władysław, j. w., pełnił do 22 II. 1936 opiekę lekarską w oddziałach męskich — tyg. g. 3.

Dr. Kreicarek Szczepan, j. w., pełnił od 26 III. 1936 opiekę lekarską w oddziałach męskich — tyg. g. 3.

Dr. Zennegowa Zofja, j. w., pełniła opiekę lekarską w oddziałach żeńskich — tyg. g. 5.

NAUCZYCIELE PRAKTYKUJĄCY:

Krysiński Stanisław w zakresie nauk przyrodniczych i fizyki (u Baranówny Bronisławy).

Menkes Julja, j. w., (w I. półr. szk.) w zakresie historii (u dra Kramarza Walerjana).

Schönpflug Janina w zakresie historii (u Kupki Józefa).

POMOC KANCELARYJNA:

Studzeniecka Anna, sekretarka Dyrekcji.

SŁUŻBA SZKOLNA:

Krywobedry Grzegorz, etatowy woźny szkolny.

Gołda Stanisław, kontraktowy pomocnik woźnego szkolnego.

ZMIANY W GRONIE NAUCZYCIELSKIEM

W ROKU SZK. 1935/36.

Piasecki Juliusz został przeniesiony dekretem Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 1/II. 1936 Nr. BP-25974/35 na równorzędne stanowisko do Państw. Szkoły Ekonomiczno-Handlowej we Lwowie z dniem 1 lutego 1936. Równocześnie

śnie powierzył mu Pan Minister pełnienie obowiązków wizytatora szkół handlowych w Kuratorjum O. S. L.

Baranówna Bronisława została zatrudniona w charakterze nauczycielki kontraktowej z dniem 2/XII. 1935 na mocy zgody Kuratorjum O. S. L. z dn. 16/XI. 1935 Nr. BP. 43741/35.

Dr. Hibl Władysław, kontr. lekarz szk., zmarł po krótkich cierpieniach na udar serca dnia 23/II. 1936.

Judycki Zdzisław został zatrudniony w charakterze nauczyciela kontr. z dn. 4/XII. 1935 na skutek upoważnienia Kuratorjum O. S. L. z dn. 27/XI. 1935 Nr. B. P. 48752/35.

Dr. Kreicarek Szczepan objął obowiązki kontr. lekarza szk. dla oddziałów męskich z dniem 26/III. 1936 na mocy zezwolenia Kuratorjum O. S. L. z dnia 21/III. Nr. BP. 9458/36, a następnie z dniem 20/IV. 1936 obowiązki kontr. nauczyciela higieny na mocy pisma Kuratorjum z dn. 3/IV. 1936 Nr. BP. 12251/36.

Ks. Lewiński Władysław objął obowiązki katechety kontr. z dniem 11/X. 1935 na mocy upoważnienia Kur. z 9. X. 1935 Nr. BP. 40406/35.

Słowikówna Jadwiga została zatrudniona jako nauczycielka kontraktowa z dniem 18/X. 1935 na zasadzie zezwolenia Kuratorjum z dn. 14/X. 1935 Nr. BP. 43205/35.

Szymusik Jerzy objął obowiązki nauczyciela kontr. dnia 21/IX. 1935 na mocy pisma Kuratorjum z dnia 14/IX. 1935 Nr. BP. 35513/35.

Warchałowski Leopold, zatrudniony w zakładzie w charakterze nauczyciela kontr. od 1/IX. 1930, zrzekł się tego stanowiska z dniem 1/X. 1935, uzyskał bowiem posadę dyrektora Szkoły Przysposobienia Kup. w Chorzowie I.

Wesołowski Władysław zatrudniony został w charakterze nauczyciela kontr. od 2/III. 1936 na mocy pisma Kuratorjum z 9/II. 1936 Nr. BP. 6867/36.

Wyrwicz Stefan zatrudniony jako nauczyciel kontr. od 21/IX. 1935 na mocy upoważnienia Kuratorjum z 14/IX. 1935 Nr. BP. 35686/35.

STATYSTYKA UCZNIÓW I UCZENIC

ROK SZKOLNY 1935/36.

	Gimn. Kupieckie			Szkola Handlowa						Szk. Przysp. Kup.		Razem		Ogółem
	I A	I B	I C	II A	II B	II C	II D	III A	III B	A	B	chłopcy	dziew.	
Stan początkowy														
rzymsko-kat.	42	38	35	31	20	34	17	24	32	40	24	157	180	337
grecko-kat.	5	11	—	7	—	10	—	1	8	2	6	15	35	50
prawosł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2
mojżesz.	9	—	9	—	11	—	13	3	8	11	8	34	38	72
razem	56	49	44	38	31	44	30	28	48	53	40	206	255	461
Ubyło w ciągu roku	5	6	13	10	5	8	3	4	2	15	12	39	44	83
Stan z końcem roku szk.	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378
W/g wyznania :														
rzymsko-kat.	39	33	25	24	16	30	15	21	30	30	16	130	149	279
grecko-kat.	4	10	—	4	—	6	—	1	8	1	4	10	28	38
prawosł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2
mojżesz.	8	—	6	—	10	—	12	2	8	7	6	27	32	59
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378
W/g narodowości :														
polskiej	39	33	31	24	16	30	15	21	30	30	18	130	157	287
ruskiej	4	10	—	4	—	6	—	1	8	1	4	10	28	38
żydowskiej	8	—	—	—	10	—	12	2	8	7	6	27	26	53
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378
W/g zamieszkania rodziców:														
w Przemysłu	37	25	20	16	17	10	23	13	25	23	13	106	116	222
w pow. przemyskim	13	9	2	3	3	10	2	5	9	6	5	30	37	67
w innych powiatach	1	9	9	9	6	16	2	6	12	9	10	31	58	89
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	23	167	211	378
W/g zatrudnienia rodziców:														
kupcy	14	1	2	—	7	1	10	—	4	5	2	26	20	46
rolnicy	4	5	2	3	2	4	1	5	6	5	7	19	25	44
rzemieślnicy	8	4	9	3	1	5	8	3	10	7	4	22	40	62
robotnicy	1	3	1	2	1	1	—	—	1	1	—	5	6	11
funkcj. państw.	17	22	14	15	11	22	5	10	20	10	9	63	92	155
inne zawody	7	8	3	5	4	3	3	6	5	10	6	32	28	60
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378
W/g roku urodzenia:														
1923	5	8	1	—	—	—	—	—	—	5	—	10	9	19
1922	15	13	12	—	—	—	—	—	—	11	5	26	30	56
1921	21	12	13	6	5	3	11	—	—	10	9	42	48	90
1920	9	6	3	8	9	11	7	3	13	6	10	35	50	85
1919	1	3	2	8	6	12	6	7	16	3	3	25	42	67
1918	—	1	—	3	3	6	2	2	6	3	1	11	16	27
1917	—	—	—	2	1	3	1	3	2	—	—	6	6	12
1916	—	—	—	1	—	1	—	8	9	—	—	9	10	19
1915	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3	—	3
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378
Wynik postępów:														
bardzo dobry	1	—	1	—	—	1	2	1	2	—	1	2	7	9
dobry	13	12	13	2	5	7	8	3	28	8	12	31	80	111
dostateczny	34	29	17	17	12	21	14	17	12	21	15	101	108	209
niedostateczny	3	2	—	9	9	7	3	3	3	9	—	33	15	48
nie klasyfikowano	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
razem	51	43	31	28	26	36	27	24	46	38	28	167	211	378

SPIS IMIENNY UCZNIÓW I UCZENIC

ROK SZK. 1935/36.

PAŃSTWOWE KOEDUK. GIMNAZJUM KUPIECKIE

KLASA I A.

Bak Marjan, Bąk Franciszek, Besen Hersz, Bukojemski Mieczysław, Brüh Salomon, Chabasiewicz Zbigniew, Dutko Józef, Czaja Leon, Chomiak Bronisław, Dorlich Jakób, Fedorcio Stanisław, Filip Tadeusz, Fränkel Izak, Gitter Naftali, Hryniewicz Włodzimierz, Jachczyk Edward, Kiek Stanisław, Korobczak Jarosław, Kropp Rudolf, Krywobedry Włodzimierz. Kuschill Marjan, Lip Zygmunt, Łuć Zbigniew, Markiewicz Jan, Meister Józef, Migocki Kazimierz, Nowakowski Zdzisław, Nowicki Henryk. Pawłucki Edward, Paško Wiktor, Paško Zdzisław, Potykanowicz Kazimierz, Rzechorzek Kazimierz, Sadlik Mieczysław, Sedlaczek Wiktor. Sokołowski Jan, Szajnowski Tadeusz, Sprung Leib, Stręk Stanisław, Szostak Ludwik, Szczur Stefan, Wajda Józef, Warth Izrael, Wiśniowski August, Żyjewski Zygmunt. Żytek Wiktor, Górski Włodzimierz, Markiewicz Józef, Pawłucki Jan. Serkyszowski Włodzimierz, Filip Edward.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Lajter Eugenjusz, Thaler Leon, Wawrzyszko Ludwik, Taras Michał.

KLASA I B.

Bielanowicz Aniela, Boruta Gustawa, Bublewicz Zofja, Czyż Ludmiła, Darasz Irena, Dmytrij Petronela, Dzidek Ludmiła, Dziurzyńska Janina, Feit Marja, Fałta Helena, Friedmann Włodzimiera, Fryc Marja, Giemza Jadwiga, Gruszecka Zdzisława, Hütter Janina. Hütter Olga, Jankowska Helena, Jaroszewicz Józefa, Kochanowicz Janina, Kon-drak Eustachja, Kowalczyk Marja, Krawec Bronisława,

Madziej Danuta, Mikusińska Krystyna, Mirek Stanisława, Miś Urszula, Nebeś Urszula, Nowak Helena, Oleksiuk Marja, Sagan Paulina, Sęk Zdzisława, Seńkowska Janina, Sokołowska Walerja, Spelina Marja, Stankiewicz Marja, Szewczenko Antonina, Szopa Janina, Turosz Władysława, Warecka Marja Werwińska Irena, Węglarz Janina, Żubryd Wira, Żuk Anna.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Bojnowska Janina, Kasprzyk Aleksandra, Madziej Władysława, Picur Aniela Solka Zuzazna, Szpotko Genowefa.

KLASA I C.

Adamczyk Marja, Baran Zofja, Budyńska Karolina, Gerber Zisła, Gładczenko Eugenja, Hulewicz Marja, Kamińska Klementyna, Karczmarz Irena, Kopystyńska Janina, Köstenbaum Fryda, Kowal Franciszka, Krasoń Marja, Lander Rachela, Mindowicz Anna, Mrozek Bronisława, Oster Gitla, Petryszak Genowefa, Piastowska Helena, Płaska Zofja, Salver Süsła, Seif Dora, Sidorska Janina, Sokołowska Krystyna, Sus Leopolda, Śpiewak Janina, Szuchajewska Helena, Wachniak Eugenja, Wacek Marja, Wojtanowska Marja, Mościcka Barbara, Gregorowicz Irena.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Boryło Stanisława, Dutkiewicz Helena, Felsen Rozalja, Harań Stefanja, Karczmarczyk Marja, Knoll Maryem, Kostera Helena, Mysza Leokadja, Petzl Stanisława, Singer Elza, Ulanowska Urszula, Wiśniewska Leontyna, Żabińska Janina.

PAŃSTW. 3-KL. SZKOŁA HANDLOWA MĘSKA i ŻEŃSKA

KLASA II A.

Bąk Mieczysław, Błatkiewicz Jan, Boczulak Bohdan, Czyński Apolonjusz, Dybczak Stanisław, Fojcik Bronisław, Hładkyj Eugenjusz, Jabłoński Ludwik, Kaufman Jan, Kornecki Kazimierz, Kruźberski Mieczysław, Krysa Tomasz, Łabaziewicz Zbigniew, Łuc Tadeusz, Markowicz Zbigniew, Mrozek Kazimierz, Mrówka Jan, Pawlisz Jarosław, Pilch Tadeusz, Polański Djonizy, Politowski Bolesław, Sawa Adam,

Stec Adolf, Szczepański Marjan, Szczesniuk Mikołaj, Szupelak Czesław, Tuzel Antoni, Witko Stanisław.

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Charatonik Julian, Jakubów Władysław, Łabuda Zdzisław, Michniowski Zdzisław, Petricek Stanisław, Procyszyn Emil, Ptak Tadeusz, Semków Eustachy, Taniocznik Stanisław, Kurcz Józef.

KLASA II B.

Andruszków Mieczysław, Borowiak Leon, Chudzio Edward, Dingott Herman, Doppelt Chaim, Engel Jakób, Feuer Henryk, Gaska Henryk, Głupiak Stanisław, Hoffman Dawid, Horodecki Józef, Jabloner Szymon, Kalistl Józef, Kobylak Leopold, Kupferberg Dawid, Kowalski Eugeniusz, Nahorniak Edward, Nełko Zbigniew, Niepokój Mieczysław, Podhajski Wiktor, Poller Herman, Rajca Stefan, Roth Jakób, Schönbach Mojżesz, Sołtys Romuald, Sudlitz Władysław.

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Kuźmiak Michał, Magdziarz Henryk, Pawłucki Filip, Rokitowski Alfred, Teicher Salomon.

KLASA II C.

Berezka Jarosława, Bilecka Teresa, Bilska Józefa, Buczyńska Ludmiła, Deszczka Urszula, Dugiello Bronisława, Grün Eugenja, Haluk Janina, Kołodij Aleksandra, Kowalska Zofja, Krupa Marja, Kurczak Adela, Leśna Janina, Lulo Zofja, Maślanka Genowefa, Maślanka Helena, Naja Jadwiga, Okońska Franciszka, Partyka Helena, Piasecka Edwarda, Pich Marja, Ryzińska Kazimiera, Saczała Zofja, Salwicka Helena, Sikora Janina, Stankiewicz Mieczysława, Steiner Zofja, Unsing Antonina, Wawrzyszko Józefa, Wołoszyn Eugenja, Wójcik Zofja, Winiarz Elżbieta, Wyskiel Karolina, Hyczkiewicz Marja, Filaczyńska Irena.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Błachuciak Marja, Fedyniak Włodzimiera, Grocholska Stefanja Kokot Irena, Mandryk Marja, Myśliwiec Janina, Tomaka Józefa, Żurowska Stanisława.

KLASA II D.

Auerbach Anna, Bąk Janina, Besen Mindla, Blaser Beila, Fecowicz Józefa, Fedyk Marcela, Giemza Anna,

Gnap Janina, Hryncyszyn Józefa, Iglantowicz Zofja, Kornblüth Fryda, Lion Chaja, Panner Susi, Rokita Janina, Rosenblatt Szarlotta, Segel Estera, Siczak Rozalja,* iegler Jüdes, Stec Marja, Südwärts Marjem, Świątek Antonina, Szałaj Zofja, Tepper Sara, Urbańska Józefa, Weissmann Zonia, Wołoszyńska Marja.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Berger Helena, Chodorowska Marja, Misztak Stanisława.

KLASA III A.

Babiak Tadeusz, Bednarczuk Stanisław, Bodnar Stefan, Dańko Tadeusz, Dąbek Jan, Daraż Bronisław, Gawalewicz Adolf, Górski Zbigniew. Jewiarz Adam, Kędziński Zygmunt, Knobel Leon, Kołodij Włodzimierz, Kortyna Antoni, Krzyk Stefan, Kwiecień Kazimierz, Maciura Jan, Pawłucki Kazimierz, Pawłucki Stanisław, Stern Mendel, Telichowski Kazimierz, Wojtanowski Kazimierz, Żołobajluk Wacław, Gdula Antoni, Walczak Władysław.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Chomik Jan, Łucki Zdzisław, Sądej Tadeusz.

KLASA III B.

Beniak Marja, Błonarowicz Marja, Bojko Mieczysława, Bukało Zofja, Bury Stefanja, Chomiak Zenobia, Ciach Paulina, Dedio Romualda, Dziurzyńska Janina, Eisner Genendla, Fichtel Anna. Freschel Sala, Gärber Sala, Hamiwka Stefanja, Hanus Cecylja, Heidenstein Tauba, Hoffman Małka, Hołowiecka Janina, Hulawyj Stanisława, Iwanejko Marja, Iwaniuk Włodzimiera, Kot Antonina, Kusznir Jarosława, Letzter Sara. Marszałek Helena, Mrocza Czesława, Nagel Gusta, Nowak Janina, Piasecka Aleksandra, Piekarczyk Bronisława, Przybyło Józefa. Pusz Teodora, Rostecka Stanisława, Skrabucha Emilja, Stańko Marja, Szajnowska Helena, Szal Helena, Trojnar Marja, Tutak Stanisława, Wacyk Eugenja, Wasiewicz Marja, Węgrzyn Olga, Wiech Władysława, Winiarska Stefanja, Włodyka Władysława, Zipper Syma.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Sikora Stanisława i Stefanowska Urszula.

PAŃSTWOWA JEDNOROCZNA KOEDUK. SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO

ODDZIAŁ A.

Banasiewicz Władysław, Bilan Bolesław, Birnbaum Izrael, Bosek Adam, Chociński Marjan, Dydek Edward, Ehrman Salomon, Flak Zbigniew, Garfinkel Mojżesz, Gurgacz Władysław, Haluk Zygmunt, Kalista Stanisław, Koczapski Kazimierz, Kosicki Józef, Laub Emanuel, Łagodziec Zbigniew, Meister Juda, Pałka Józef, Pleisner Natan, Podolski Ludwik, Rajzer Antoni, Rokicki Mieczysław, Sawczak Jan, Smolik Czesław, Stankiewicz Stanisław, Stopa Michał, Stopa Mieczysław, Świątek Adam, Unger Szymon, Urbanowicz Ludwik, Winiarski Józef, Wiśniewski Tadeusz, Wiśniowski Władysław, Zaborski Józef, Dubiński Kazimierz, Rabiej Emil, Gmyrek Bolesław.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Ehrlich Salomon, Greiner Eugenjusz, Jelonek Henryk, Knoll Zbigniew, Kornecki Adam, Krukowski Józef, Kubas Jan, Mayer Romuald, Misiak Aleksander, Płatosz Stefan, Podłowski Hersz, Ptak Kazimierz, Pudłowski Kazimierz, Rubinfeld Emanuel, Sonnenreich Leon, Zdziobek Marjan.

ODDZIAŁ B.

Basiak Katarzyna, Becher Helena, Beck Sala, Bodziak Marja, Butakow Natalja, Chmiel Helena, Czereba Walerja, Dec Agnieszka, Dżoń Marja, Forys Józefa, Glock Brucha, Hołowecka Mirosława, Klisko Stanisława, Kurzweil Tonia, Makar Wiktorja, Malik Jadwiga, Mazurkiewicz Janina, Mościcka Helena, Nowak Janina, Nowak Janina Zofja, Pawłyk Olga, Racka Marja, Sarosińska Genowefa, Szerszeń Marja, Teitelbaum Chaja, Widder Lea, Wiśniewska Marja.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Berger Anna, Chmiel Jadwiga, Dec Józefa, Hanus Kazimiera, Ismanycka Natalja, Lechowicz Janina, Rossowska Eugenja, Solka Helena, Wołk Eugenja, Zasadna Marja, Rebensaft Róża, Engel Janina.

Ogólne uwagi o pracy w Zakładzie w roku szk. 1935/36.

Naukę rozpoczęto dn. 3 września 1935, a zakończono dnia 20 czerwca 1936 (dzień 21 czerwca był niedzielą) — zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 4 maja 1935 (Nr. II. Pr. 2332/35) o organizacji roku szkoln., ogłoszonem w Dz. Urz. Nr. 4, poz. 36.

Pracę w Zakładzie utrudniała w roku sprawozdawczym zbyt duża ilość młodzieży w poszczególnych klasach (odziałach) oraz znaczne zmiany w gronie nauczycielskiem, ciągnące się przez całe pierwsze półrocze szkolne. Okoliczności te były tem więcej uciążliwe, że trzeba było realizować w tym roku nieustalone jeszcze i niewypróbowane programy klasy pierwszej nowootwartego Gimnazjum Kupieckiego i Jednor. Szkoły Przysposobienia Kupieckiego i to przy zupełnym braku podręczników. Mimo to wyczerpany został materiał naukowy z nieznaczniemi tylko uproszczeniami i ograniczeniami i osiągnięto wyniki w nauce — dzięki rzetelnej i sumiennej pracy grona nauczycielskiego — całkiem zadowalające. Wyrazem tego jest mały odsetek postępów niedostatecznych przy klasyfikacji końcowej.

Nowoprzyjęta młodzież do klasy pierwszej gimnazjalnej wykazała znacznie więcej ochoty, pilności i wytrwałości w pracy, niż młodzież klasy pierwszej Szkoły Handlowej w latach poprzednich. Uzewnętrzniło się to wybitnie w małym procencie ubytku młodzieży tej w ciągu roku szkolnego.

Napływ młodzieży do klasy pierwszej Gimnazjum Kupieckiego był duży, Zgłosiło się do niej przy wpisach przed-
i powakacyjnych 253 uczniów (enic)
z czego przyjęto 149 " "
czyli nie przyjęto z powodu niepomysł-
nego wyniku egzaminu wstępnego jużto
z powodu braku miejsca aż 104 " "

Z młodzieży przyjętej utworzono 3 liczne oddziały klasy pierwszej. Na otwarcie więcej oddziałów nie zezwoliły. Władze Szkolne.

Młodzież nieprzyjęta do Gimnazjum Kup. wpisała się w znacznej większości do Szkoły Przysposobienia Kupieckiego.

Do Jednor. Szkoły Przysposobienia Kup., do której wpisy przeprowadzono dopiero w sierpniu 1935, zgłosiło

się również dużo młodzieży. Na zgłoszonych 118 kandydatów (tak) przyjęła Dyrekcja 53 uczniów i 40 uczenic; reszta nie znalazła miejsca ani w tej Szkole.

U młodzieży Szkoły Przysposobienia Kupieckiego nie było już tego dobrego i chętnego nastawienia do nauki, jakie wykazała młodzież Gimnazjum Kupieckiego. Było to niezawodnie następstwem ścisłej selekcji przy przyjmowaniu do Gimnazjum Kup., a nadto następstwem niedoceny tej Szkoły przez młodzież i jej rodziców, którzy uważali ją raczej za „przygotowawczą” do Gimnazjum, nie będącą przytem koniecznym warunkiem dostania się do niego. Toteż znaczny odsetek młodzieży odpadł w ciągu roku szk. oraz przy klasyfikacji końcowej. Większość zaś uczniów (enic), którzy pracowali chętnie i ukończyli Szkołę z wynikiem pomyślnym, zgłosiła się już na rok szk. 1936/37 do egzaminu wstępnego do pierwszej jużto do drugiej klasy Gimnazjum Kupieckiego.

Zadaniem Gimnazjów Kupieckich jest kształcenie pracowników, którzyby obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych, niezbędnych do pełnienia czynności zawodowych w działach kupieckich różnych przedsiębiorstw gospodarczych. Wybija się tu tedy na czoło praktyczne przygotowanie zawodowe, a realizować się je ma przede wszystkim w pracowniach towaroznawczej, kupieckiej i reklamowej oraz przez praktyki młodzieży w sklepach i wycieczki do przedsiębiorstw gospodarczych.

Gimnazjum Kupieckie w Przemyśle, jak i Jednoroczna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego, mająca również w programach swych silnie podkreślone praktyczne przygotowanie zawodowe młodzieży, dysponowały w tym celu w roku sprawozdawczym z dobrze urządzonej już i wystarczająco wyposażonej pracowni towaroznawczej, zorganizowanej w latach poprzednich przez likwidującą się obecnie Szkołę Handlową. Przy pomocy subwencji Ministerstwa W. R. i O. P. urządziła Dyrekcja w pierwszych miesiącach roku szk. pracownię kupiecką — ściśle w/g poradnika ministerjalnego dla gimnazjów kupieckich, obejmującą na razie tylko dział spożywczy i tekstylny. Wszystkie prawie lekcje organizacji i techniki handlu odbywały się już w tej pracowni. Nauczycielom wymienionego przedmiotu pomagali dwaj

miejscowi kupcy jako instruktorzy: p. Jan Trella, absolwent tut. Szkoły Handlowej, w dziale tekstylnym i p. Bogusław Matousz w dziale spożywczym. Pracownia do nauki reklamy nie została jeszcze uruchomiona z powodu braku funduszy. W następnym roku szk. i ten przedmiot zdobędzie swój warsztat pracy.

Jakkolwiek przepis o **praktykach sklepowych** nie obowiązuje młodzieży likwidowanych szkół handlowych, zorganizowała Dyrekcja za zgodą Kuratorjum praktyki te dla uczniów i uczenic klasy ostatniej. Chłopcy — kl. III A — pracowali w sklepach od 16 do 28 marca, a dziewczęta — kl. III B — od 30 marca do 9 kwietnia 1936. Na praktykę przyjęły młodzież następujące firmy przemyskie: Konkurencja, M. Kozłowska, J. Szancer, Nadija, Popiel i Kropp, Jan Trella, Bracia Wiśniewscy, A. Berges, Borys, A. Wolanin, Chociński, Przewrocki, B. Matousz, Herkaw, Adolf, Duchyński, Irys, Bata, Książnica Naukowa, Dukatenzähler, Schimmel, R. Nacht, Kółko Rolnicze, Gardziel i Astel. Kilku uczniów (enic) praktykowano w tym czasie w sklepach pozaprzemyskich.

Młodzież klasy pierwszej gimnazjalnej i Szkoły Przysposobienia Kup. zwiedziła w roku szk. kilka sklepów micjskowych pod kierownictwem nauczycieli organizacji i techniki handlu. Klasy II A i II B zwiedziły z prof. Śluzarem Urząd Poczty i Tel., a klasy III A i III B Urząd Książ Gruntowych i rejestr handlowy.

Czytelnictwo u młodzieży w roku sprawozdawczym stało na należytych poziomie. Młodzież szkolna miała do dyspozycji bibliotekę, składającą się z 1272 dzieł o 1419 tomach, i 21 czasopism — głównie treści zawodowej. Z biblioteki korzystało 112 uczniów, którzy przeczytali 1325 dzieł i 143 uczenic, które przeczytały 2280 dzieł.

W roku 1935/36 były czynne następujące **organizacje uczniowskie**: gminy klasowe, hufce szkolne (męski i żeński), harcerstwo męskie i żeńskie, koło L. O. P. P., sekcja strzelecka, sodalicja męska i żeńska, kółka sportowe, kółko gospodarcze, bratnia pomoc i kółka wzajemnej pomocy w nauce.

Wygłoszono w ciągu roku szk. do młodzieży **pogadanki** n. t.: 1) cele Towarzystwa Pobierania Budowy Publ. Szkół Powszechnych, 2) zadania i działalność Pol. Czerwonego

Krzyża, 3) oszczędność. 4) wstrzemięźliwość od alkoholu, 5) ochrona przyrody, 6) Konstytucja kwietniowa i jej znaczenie w życiu Państwa, 7) Liga Morska i Kol., 8) El. Orzeszkowa w 25-lecie jej śmierci, 9) twórczość M. Skłodowskiej-Curie, 10) spółdzielczość, 11) Święto Morza, 12) gruźlica i choroby zakaźne, 13) zachowanie się młodzieży na kolejach. 14) M. Konopnicka, 15) Ks. Skarga — w 400 rocznicę jego urodzin.

Wychowanie fizyczne młodzieży odbywało się w roku sprawozdawczym w znacznie lepszych warunkach niż w latach poprzednich. Oprócz boiska obszernego, na którym spędzała młodzież wszystkie przerwy w nauce w dni pogodne, na którym odbywała lekcje gimnastyki, gry i zabawy, uprawiała sport strzelecki, a w zimie łyżwiarSKI, miał zakład do dyspozycji zupełnie dobrze urządzoną już salę gimnastyczną, jasną i dużą — w nowowynbudowanym skrzydle budynku szkolnego — i w niej już odbywało się wygodnie i skutecznie wychowanie fizyczne młodzieży w zimie i w dni słotne. Śniegi zimowe wyciągały nadto liczną młodzież na okoliczne pagórki z saneczkami i nartami pod kierownictwem i nadzorem pp. Haniszewskiego i Damaszkówny.

Pomieszczenie Zakładu

w roku szk. 1935/36.

Budowę skrzydła budynku szkolnego, rozpoczętą w roku 1934, ukończono w roku następnym do tego stopnia, że już od września 1935 można było korzystać ze wszystkich w niem uzyskanych ubikacyj. W trzech salach miały naukę oddziały I A, III A i SPK A. W czwartej sali, mającej 80 m² podłogi, urządzono pracownię kupiecką. W mniejszych dwu ubikacjach znalazły wygodne pomieszczenie zbiory do nauki przyrody i fizyki oraz poradnia dentystyczna i gabinet lekarski. Dalsze dwie ubikacje zajął na mieszkanie starszy woźny szkolny. Stowarzyszenie absolwentów zakładu otrzymało w tem skrzydle również dwa małe pokoje. Obszerna sala gimnastyczna — 133,5 m² podłogi — służyła przez cały już rok szkolny na wychowanie fizyczne młodzieży.

W starym budynku głównym mieściły się klasy I B, I C, III B i SPK B oraz kancelarie, pracownia towaroznawcza, sala pisania na maszynach, biblioteki, gabinet geograficzny, spółdzielnia uczniowska, pokój harcerski i kuchnia (dożywianie).

Dla uzyskania połączenia budynku głównego (starego) z przybudówką musiano przeznaczyć na stracenie jedną salę naukową na parterze. Po przedzieleniu jej wzdłuż ścianą uzyskano mniejszą ubikację, którą przeznaczono na świetlicę dla drużyny harcerskiej żeńskiej, i korytarz przejściowy do nowej sali gimnastycznej. Przy tej przeróbce wykonano wejście z parteru do piwnicy i tam zrobiono wygodną szatnię dla uczniów. W dalszej części piwnicy — obok szatni — ma Dyrekcja zamiar urządzić w przyszłości natryski dla młodzieży.

Nowe skrzydło budynku powiększyło znacznie gmach szkolny i pomnożyło ilość ubikacji, ciasnocie jednak i potrzebom szkoły nie zapobiegło, a to w związku z powiększeniem się w roku poprzednim i sprawozdawczym frekwencji młodzieży i w związku z reorganizacją Szkoły Handlowej na Gimnazjum Kupieckie, co mieć musiało ten skutek, że jedną salę naukową w starej części budynku przeznaczono na pracownię reklamy, a dwie inne — jeszcze w latach poprzednich — na pracownię towaroznawczą, i wreszcie w związku z powstaniem nowej szkoły — Przysposobienia Kupieckiego — i to o dwu oddziałach.

Musiała tedy Dyrekcja wynająć w budynku filjalnym (przy ul. Kilińskiego 10) więcej ubikacji dla uzyskania tam dalszej sali i pomieszczeń na pomoce naukowe. W budynku filjalnym miały w roku sprawozdawczym naukę oddziały II A, II B, II C i II D. Tam też zapoczątkowała Dyrekcja organizowanie osobnej pracowni towaroznawczej dla oddziałów filjalnych i dla Szkoły Przysposobienia Kupieckiego, która w następnym roku szk. tam będzie prawdopodobnie pomieszczona.

Sprawozdanie lekarza szkolnego ZA ROK SZKOLNY 1935/36.

Wszyscy uczniowie Zakładu zostali poddani badaniom okresowym, których wyniki wpisano do kart zdrowia.

Stan zdrowotny uczniów przedstawiał się stosunkowo pomyślnie. Uderza duży procent młodzieży z zepsutem użębieniem, a zwracanie uwagi przez lekarza szkolnego w nie wszystkich wypadkach skutkowało.

Chorób zakaźnych nie notowano poza pojedynczymi wypadkami grypy. Wypadków gruźlicy czynnej, postępującej, nie notowano, natomiast było kilka wypadków podejrzeń o gruźlicę. Chorób skórnych było kilka wypadków łagodnych, niezakaźnych.

Stosunkowo duży procent młodzieży wykazywał zaniedbanie pod względem wyżywienia, co jednak należy tłumaczyć tem, że przeważna część młodzieży pochodzi z warstw biedniejszych. Duży rezultat nad poprawą tego stanu osiągnęła akcja dożywiania, z której korzystała prawie cała młodzież szkolna.

Wypadków nieszczęśliwych ani też wypadków śmierci w okresie sprawozdawczym nie było.

Konieczną i celową byłaby akcja w kierunku wysłania najbardziej potrzebującej młodzieży na kolonie lecznicze lub leczniczo-wypoczynkowe.

Muszę też wspomnieć o konieczności zatrzymania boiska przy szkole, potrzebnego dla ćwiczeń gimnastycznych jak i dla odpoczynku młodzieży w czasie przerw, zwłaszcza że budynek zakładowy znajduje się w centrum miasta i nie posiada odpowiedniego podwórza.

Dr. Szczepan Kreicarek
lekarz szkolny.

Przemyśl, 24 czerwca 1936.

Sprawozdanie lekarki szkolnej ZA ROK SZKOLNY 1935/36.

Wszystkie uczennice Zakładu były badane, a wyniki badań wpisane do kart zdrowia. Przy badaniu stwierdziłam, że bardzo duży procent uczennic, bo więcej aniżeli 1/3 ogól-

nej liczby uczenic, jest w stosunku do wieku i wzrostu źle odżywiona, co stoi niezawodnie w związku z warunkami materialnymi rodziców. Pozatem u dziewcząt — zwłaszcza w niższych klasach — zauważyłam powiększenie gruczołów chłonnych i przerost — czasem znaczny — migdałków, a także wiele uczenic ma powiększony gruczoł tarczycowy.

Zwolnień czasowych z gimnastyki było kilkanaście, a kilka zupełnych z powodu czy to wady serca, czy innych poważnych zmian w organizmie.

Chorób zakaźnych nie było poza kilku wypadkami grypy o lekkim przebiegu i pryszczycowem zapaleniu gardła. Jedna uczenica przeszła zapalenie płuc, jedna katar szczytów i kilka było wypadków powiększenia gruczołów węzłowych.

Szkoła mieści się w budynku do celów szkolnych dostosowanym; sale duże, jasne i słoneczne, w zimie należy ogrzewane. Sala gimnastyczna — nowo zbudowana — według zasad i wymogów higieny zaopatrzona w potrzebne przyrządy.

W starej części budynku kurytarze wąskie, ciemne i krótkie.

Poza stałą opieką lekarską jest tu i pomoc dentystyczna. W lecie młodzież korzysta z dużego boiska, na którem odbywają się gry i zabawy. W zimie boisko zamieniane jest na ślizgawkę.

Dr. Zołja Zennegowa
lekarka szkolna.

Koło Rodzicielskie

ROK SZKOLNY 1935/36.

Koło Rodzicielskie istnieje przy szkole od 10 kwietnia 1932 r.

W roku sprawozdawczym wszedł Zakład nasz na tory nowej organizacji szkolnej. Powstała pierwsza klasa Gimnazjum Kupieckiego i Roczna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego. Do szkół przyszła młodzież o rok młodsza, niż w latach ubiegłych, wobec czego i Koło Rodzicielskie zastosowało się do nowych warunków, otaczając młodzież troskliwszą opieką i większem staraniem o nią.

Mimo bardzo zmienione warunki finansowe, przy

dobrej woli rodziców i zrozumieniu przez nich troski o młodzież, zabiegi Koła i Szkoły poszły dalej, niż w latach poprzednich, na co wskazują wkładki członkowskie (obniżone do 20 gr.), które przyniosły zł 620.55.

Pomieszczenie Gimn. Kupieckiego, Szkoły Handlowej, Szkoły Przysposobienia Kupieckiego i pryw. Liceum Handl. znajduje się w dwu budynkach dość daleko od siebie oddalonych. Praktykowane dotąd przenoszenie gorących śniadań w dzbankach z jednego budynku do drugiego napotykało na wielkie trudności, zwłaszcza w porze zimowej, kiedy ciepły posiłek stanowi istotę dożywiania. W trosce o młodzież uruchomiono oddzielne kuchnie w każdym budynku.

Śniadania w budynku przy ul. Dworskiego ze względu na większą liczbę młodzieży wydawały matki, przygotowywaniem zaś i wydawaniem śniadań w budynku filjalnym zajmowała się bezrobotna absolwentka Szkoły Handlowej za skromnem wynagrodzeniem.

Cena śniadania (kawa, mleko, kakao) wynosiła 5 gr.

W czasie rekolekcyj szkolnych, kiedy młodzież dojeżdżająca pozostawała przez cały dzień w szkole, wydawano podwójną porcję kakao. Podczas Kongresu Eucharystycznego (6/VI.) podejmowało Koło młodzież jarosławskiej Szkoły Handlowej śniadaniem i obiadem.

Kuchnia, uruchomiona 4 listopada 1935 r., była czynna do 18. czerwca 1936 r. W tym czasie wydano śniadań płatnych 4.264, a bezpłatnych 13.247.

Od 1 stycznia 1936 objęło Koło akcję dentystyczną, a mianowicie zakup lekarstw i materiałów oraz opłacenie asystentki dentystycznej. Młodzież korzystała z 50% zniżki lub bezpłatnie z pomocy w leczeniu i plombowaniu zębów.

Pomoc w częściowej opłacie chesnego (zł. 155.70) umożliwiła jednym uczniom (enicom) kontynuowanie, a innym ukończenie szkoły.

Na koszt Koła wyjechał jeden uczeń i jedna uczenica na kolonję wypoczynkową.

Zestawienie przychodów i rozchodów Koła za rok szk. 1935/36

PRZYCHODY:

1. Saldo gotówkowe z roku poprzedniego	zł.	53.23
2. Wkładki członków	"	620.23
3. Dary	"	15.—
4. Dochód brutto ze śniadań	"	213.17
5. Zwrot kosztów dentystycznych przez młodzież	"	35.32
6. Zwrot za zbitą szklanę	"	0.25
7. Odsetki po koniec roku 1935	"	1.70
Razem	zł.	938.90

WYDATKI:

1. Wydatki administracyjne Koła	zł.	0'25
2. Pomoc ubogiej młodzieży:		
a) na chesne szkolne	zł.	115.70
b) na wyjazd 2 młodz. na kol. wypoczynkową	"	80.—
c) na lekarstwo	"	6.10
d) na kupno książek	"	43.20
3. Zakupy do kuchni:		
(mleko, kawa, kakao, cukier, herbata i cytryny	"	356.97
4. Usługa i pomoc w kuchni	"	123.—
5. Asystentka dentyst. za pracę w amb. dent.	"	90.—
6. Kupno inwentarza	"	28.15
Gotówka na książeczce P. K. K. O.	"	95.53
Razem	zł.	938.90
Wartość inwentarza wynosi	zł.	197.43

prof. Józef Kupka
sekretarz Koła.

Kurs spółdzielczy dla podchor. rez. (22 d. p.g.)

Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. X — Okręgowy Urząd W. F. i P. W. — zwróciło się pismem z dnia 4. IV. 1936 Nr. 201/org. do podpisanego o zorganizowanie i przeprowadzenie w czasie od 24/4 do 2/5. 1936 kursu spółdzielczego

dla wojskowych odbywających służbę w Szkole Podchorążych Rezerwy przy 22 d. p. g. w Przemyślu.

Za zgodą Kuratorium O. S. L. z dnia 20/4. 1936 r. Nr. III—7235/36 kurs ten przeprowadziłem na podstawie programu naukowego ustalonego z p. kierownikiem O. U. W. F. i P. W.

Nauka odbywała się w budynku Państwowego Gimnazjum Kupieckiego w godzinach przed i popołudniowych. W kursie uczestniczyło 15 podchorążych i 5 strzelców bez cenzusu.

Wykładali na kursie:

a) Profesorowie Państw. Gimnazjum Kupieckiego:

1. Bieniek Wawrzyniec , dyr., arytmetykę handl.	w 13 godz.
2. Judycki Zdzisław korespondencję kupiecką	w 5 "
3. Kratochwil Adam księgowość spółdzielczą	w 10 "
4. Dr. Kreicarek Szczepan higienę sklepu	w 1 "
5. Szymusik Jerzy towaroznawstwo	w 10 "
6. Śluzar Józef organizację i technikę handl.	w 9 "

b) Lustrator Związku Spółdzielni Rol. i Zarob.-
Gosp. we Lwowie

7. **Mazurkiewicz Władysław** organizację spółdzielczości w Polsce

	w 3 "
Razem	w 51 godz.

Celem kursu było danie uczestnikom elementarnych i zarazem najważniejszych wiadomości z zakresu spółdzielczości — zwłaszcza wiejskiej. Omówiono zatem w przystępnej i popularnej formie istotę spółdzielni, sposób organizowania i prowadzenia oraz rodzaje i znaczenie spółdzielni wiejskich (kasy Stefczyka, składnice i sklepy kółek roln., mleczarnie i t. d.). Poza tym omówiono i przerobiono na praktycznym przykładzie księgowość prowadzoną w kasach Stefczyka, wykonano szereg ćwiczeń w sprawnym i dokładnym liczeniu, przerobiono na przykładach zaczerpniętych z życia praktycznego rachunek procentu i odsetek i ważniejsze obliczenia rachunkowe z zakresu weksli. Zaznajomiono następnie kursistów z formami i układem listów oraz z zastosowaniem i znaczeniem korespondencji kupieckiej. Dano im w skrócie wiadomości o istocie, znaczeniu i korzyściach handlu wogóle, a spółdzielczego w szczególności, o kredycie i środkach płatniczych, o zwyczajach i ważniej-

szych przepisach handlowych. Dano słuchaczom praktyczne choć niewyczerpujące wiadomości o towarach spożywczych i tekstylnych i wykonano z nimi najważniejsze ćwiczenia doświadczalne w szkolnej pracowni towaroznawczej. Lekarz zaznajomił ich z zasadami higieny w sklepie.

Materiał naukowy kursu ujęty został w ten sposób, by kursисти otrzymali podstawę i wytyczne do późniejszego przemyślenia i uzupełnienia w zetknięciu się z życiem gospodarczym; aby, poznawszy na kursie zasady i zarazem korzyści ruchu spółdzielczego, wzięli w ruchu tym sami udział czynny jako propagatorzy i instruktorzy; aby wynieśli z kursu to zrozumienie i przeświadczenie, że spółdzielczość jest jedyną prawie drogą do racjonalnego usprawnienia drobnej gospodarki rolnej, do umożliwienia rolnikom wyciągnięcia korzyści także z obrotu płodami rolniczymi, wreszcie do podniesienia poziomu kulturalnego wsi.

Kursисти uczęszczali bardzo pilnie na naukę i brali w niej żywy udział.

Dyrektor W. Bieniek
kierownik kursu

PAŃSTWOWA 3-kl. SZKOŁA HANDLOWA
MĘSKA I ŻEŃSKA

PAŃSTWOWE KOEDUK. GIMNAZJUM
KUPIECKIE

PAŃSTWOWA JEDNOROCZNA KOEDUKACYJNA
SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO
I STOPNIA

W PRZEMYŚLU

Rok szkolny 1936/37.

SŁOWO WSTĘPNE

Rok szkolny 1936/37 — to drugi rok przekształcania Państwowej 3-kl. Szkoły Handlowej Męskiej i Żeńskiej w Przemyśle na *Państwowe Koeduk. Gimnazjum Kupieckie*. W poprzednim roku miało to — nowopowstające — Gimnazjum klasę pierwszą, a w sprawozdawczym także i drugą w miejsce likwidowanych równocześnie tych samych numerycznie klas Szkoły Handlowej. Istniejąca jeszcze w roku sprawozdawczym trzecia klasa handlowa zakończyła z chwilą rozdania jej absolwentom — w czerwcu 1937 — świadectw końcowych żywot Państwowej 3-kl. Szkoły Handlowej, która powstała w Przemyśle jeszcze w roku 1923 w drodze reorganizacji i upaństwowienia Krajowej Szkoły Kupieckiej, założonej przez b. Gal. Wydział Krajowy w 1913 roku.

Państwowa Jednor. Koeduk. Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I Stopnia, mająca z Państw. Gimnazjum Kupieckim wspólne kierownictwo i grono nauczycielskie, zamknęła rokiem sprawozdawczym również drugi rok swego istnienia i pracy nad przygotowaniem młodzieży do handlu jako przyszłych pomocników sklepowych.

Obie nowe szkoły cieszyły się w roku 1936/37 większym jeszcze napływem młodzieży, niż w roku poprzednim, i większą frekwencją. Skierowali do nich swe dzieci licznie nie tylko niżsi funkcjonariusze państwowi, rzemieślnicy, drobni rolnicy i robotnicy, lecz także urzędnicy, wojskowi i kupcy.

Zwrot społeczeństwa polskiego od gimnazjum ogólnokształcącego do gimnazjum kupieckiego znajduje uzasadnienie 1) w zniesieniu t. zw. „ślepej ulicy”, jaką była dotychczasowa szkoła handlowa, a czym nie jest już gimnazjum kupieckie, daje bowiem swym wychowankom możliwość przejścia do wszystkich szkół szczebla wyższego, 2) w zrównaniu absolwentów gimnazjum kupieckiego w uprawnieniach z absolwentami gimnazjum ogólnokształcącego, 3) w złamaniu

w społeczeństwie polskim uprzedzenia do handlu dzięki propagandzie prasy i dotychczasowych szkół handlowych.

Pęd uczniów i uczenic do Szkoły Przysposobienia Kupieckiego jest również uzasadniony. Szkoła ta jest krótka, bo w jednym roku daje młodzieży znaczny zasób wiadomości zawodowych; a ponieważ jest przy tym tania, opłata bowiem szkolna jest tu znacznie niższa, niż w gimnazjum kupieckim, jest tedy szkoła ta bardzo dogodna i dostępna zwłaszcza dla młodzieży niezamożnej, a chcącej po krótkim kursie nauki przejść do praktyki sklepowej.

Dokonująca się obecnie coraz widoczniej zmiana w na-stawieniu wszystkich warstw społecznych do szkolnictwa handlowego jest niewątpliwie także następstwem zrozumienia korzyści, jakie daje uczniom znajomość podstawowych zasad gospodarczych, nabywana w gimnazjach kupieckich i innych szkołach handlowych.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO W ROKU SZKOLNYM 1936/37.

A) DYREKTOR:

Bieniek Wawrzynier, udzielał:

arytmetyki handl.	w kl. I A	3 godz.
" "	" I D	3 "
matematyki "	" II A	2 "
"	" II C	2 "
	razem	tyg. 10 godz.

a nadto od 1. III. 1937.

matematyki	w kl. II B	2 godz.
------------	------------	---------

B) NAUCZYCIELE ETATOWI:

Dziebaj Adam, opiekun S. P. K. A, udzielał:

arytmetyki handl.	w kl. III A	2 godz.
" "	" SPK A	4 "
" "	" SPK B	4 "
księgowości	" III A	3 "
korespondencji handl.	" III B	1 "
" " "	" III C	1 "
pisania na maszynie	" III A	6 "
" " "	" SPK B	6 "
	razem	tyg. 27 godz.

a nadto 1. IV. 1937.

stenografii	w kl. III A	1 godz.
"	" III B	1 "
"	" III C	1 "

Objaśnienia skrótów:

- 1) Kl. I A, I B, I C, I D — oddziały klasy pierwszej Państw. Koeduk. Gimnazjum Kupieckiego
- 2) Kl. II A, II B, II C — oddziały klasy drugiej Państw. Koeduk. Gimnazjum Kupieckiego
- 3) Kl. III A, III B, III C — oddziały klasy trzeciej Państw. 3-klas. Szkoły Handl Męskiej i Żeńskiej
- 4) S. P. K. A i S. P. K. B — oddziały Państw. Jednor. Szkoły Przy-
sposobienia Kupieckiego I Stopnia,

Golińska Stefania, opiek. III B, udzielała do 6. II. 1937:

arytmetyki handl,	w kl. II B	2 godz.
matematyki	" II B	2 "
"	" III A	2 "
"	" III B	2 "
"	" III C	2 "
stenografii	" III A	1 "
"	" III B	1 "
"	" III C	1 "
pisania na maszynie	" III B	6 "
" " "	" III C	6 "
razem		tyg. 25 godz.

Haniszewski Józef, opiek. Kółka gospodarczego, udzielał:

geografii gospod.	w kl. I B	3 godz.
" "	" I C	3 "
" "	" II A	2 "
" "	" II B	2 "
" "	" II C	2 "
" "	" III A	2 "
" "	" III B	2 "
" "	" III C	2 "
towaroznawstwa	" SPK B	4 "
razem		tyg. 22 godz.

Dr Kramarz Walerian, opiekun kl. III A, udzielał:

historii	w kl. I A	3 godz.
"	" I B	3 "
"	" I C	3 "
"	" II B	3 "
"	" III A	3 "
"	" III B	3 "
nauki o Polsce współcz.	" SPK A	3 "
" " "	" SPK B	3 "
razem		tyg. 24 godz.

Kratochwil Adam, udzielał:

księgowości	w kl. III B	3 godz.
"	" III C	3 "
"	" SPK A	3 "
"	" SPK B	3 "
arytmetyki handl.	" III B	2 "
"	" III C	2 "
nauki o handlu	" III A	1 "
korespond. handl. pol.	" III A	1 "
razem		tyg. 18 godz.

Kupka Józef, opiekun kl. II C i Bratniej Pomocy, udzielał:

historii	w kl. I	D	3 godz.
"	"	II A	3 "
"	"	II C	3 "
"	"	III C	3 "
języka niemieckiego	"	I A	4 "
"	"	II C	4 "
"	"	III B	3 "
razem	tyg.	23 godz.	

Szymusik Jerzy, opiek. kl. II A, udzielał w I-szym półr.:

towaroznawstwa	w kl. I	B	4 godz.
"	"	I C	6 "
"	"	I D	6 "
"	"	II A	6 "
"	"	II B	6 "
fizyki	"	III A	2 "
razem	tyg.	30 godz.	

w II-gim półroczu:

towaroznawstwa	w kl. I	B	4 godz.
"	"	I C	6 "
"	"	I D	6 "
"	"	II A	4 "
"	"	II B	4 "
fizyki	"	III A	2 "
razem	tyg.	26 "	

Śluzar Józef, opiekun kl. I B, udzielał w I półr.:

organizacji i techn. handl.	w kl. I	A	6 godz.
"	"	II A	6 "
"	"	II B	6 "
nauki o handlu	"	III B	1 "
"	"	III C	1 "
arytmetyki handlowej	"	I B	3 "
księgowości	"	II A	2 "
razem	tyg.	25 godz.	

w II-gim półroczu:

organizacji i techn. handl.	w kl. I	A	6 godz.
"	"	II A	4 "
"	"	II B	4 "
nauki o handlu	"	III B	1 "
"	"	III C	1 "
arytmetyki handlowej	"	I B	3 "
księgowości	"	II A	2 "
razem	tyg.	21 godz.	

a nadto od 1. III. 1937

arytmetyki handlowej	w kl. II	B	2 godz.
----------------------	----------	---	---------

Wesołowski Władysław, opiek. kl. I A i LOPP., udz. w I półr.

towaroznawstwa	w kl. I A	6 godz.
"	" II C	4 "
"	" III A	2 "
"	" III B	2 "
"	" III C	2 "
"	" SPK A	4 "
geografii gospodarczej	" I A	3 "
" "	" I D	3 "

razem tyg. 26 godz.

w II-gim półroczu :

towaroznawstwa	w kl. I A	6 godz.
"	" II C	2 "
"	" III A	2 "
"	" III B	2 "
"	" III C	2 "
"	" SPK A	4 "
geografii gospodarczej	" I A	3 "
" "	" I D	3 "

razem tyg. 24 godz.

a nadto od dnia 1. IV. 1937

pisania na maszynie	w kl. III C	2 godz.
---------------------	-------------	---------

Dr Zimmer Szczepan, opiekun kl. II B, udzielał:

języka polskiego	w kl. I A	4 godz.
" "	" I D	4 "
" "	" II A	4 "
" "	" II B	4 "
" "	" II C	4 "
" "	" III C	3 "

razem tyg. 23 godz.

C) NAUCZYCIELE KONTRAKTOWI:

Ks. Dr Ataman Julian, opiekun Sodal. Marj., udz. od 7. IV.

religii rzym.-kat. w kl. I A, I B, I C, I D,	
II A, II B, II C, III A, III B, III C	20 godz.
w SPK A i SPK B	2 "

razem tyg. 22 godz.

Banaś Kazimierz, udzielał:

języka niemieckiego	w kl. III A tyg. 3 godz.
---------------------	--------------------------

Baranówna Bronisława, opiekunka kl. I D, udzielała:

wiadomości przyrodn.	w kl. I	A	2 godz.
" "	" I	B	2 "
" "	" I	C	2 "
" "	" I	D	2 "
chemii	" II	A	4 "
" "	" II	B	4 "
" "	" II	C	2 "
fizyki	" III	B	2 "
" "	" III	C	2 "
razem			tyg. 22 godz.

Bauer Zygmunt, opiek. kl. SPK B i zaw. bibl. ucz. udzielał:

języka polskiego	w kl. I	C	4 godz.
" "	" I	D	4 "
" "	" III	A	3 "
" "	" III	B	3 "
" "	" SPK	A	4 "
" "	" SPK	B	4 "

a nadto od 1. I. 1937

opiekun hufca męskiego			2 "
razem			tyg. 24 godz.

Czarnyński Edward, opiek. męsk. Druż. harcersk., udzielał:

ćwiczeń cielesnych	w kl. I	A	2 godz.
" "	" I	B	2 "
" "	" II	A	2 "
" "	" III	A	2 "
" "	" SPK	A	2 "
zabawy, gry i sporty	" gimn.		4 "
" "	" SPK	A	2 "
razem			tyg. 16 godz.

Damaszkówna Michalina, opiek. żeńsk. Druż. harcerskiej i żeńsk. hufca szkolnego, udzielała:

ćwiczeń cielesnych	w kl. I	C	2 godz.
" "	" I	D	2 "
" "	" II	B	2 "
" "	" II	C	2 "
" "	" III	B	2 "
" "	" III	C	2 "
" "	" SPK	B	2 "
zabawy, gry i sporty	" gimn.		4 "
" "	" SPK	B	2 "
razem			tyg. 20 godz.

Hubl Romualda , opiek. kl. III C i L. M. i K, udzielała:			
języka niemieckiego	w kl. I	B	4 godz.
" "	"	I C	4 "
" "	"	I D	4 "
" "	"	II A	4 "
" "	"	II B	4 "
" "	"	III C	3 "
razem		tyg.	23 godz.

Ks. Jakiel Stanisław , udzielał nauki rzym.-kat.			
do dnia 31. III. 1937 w kl. I A, I B, I C,			
ID, II A, II B, II C, III A, III C			20 godz.
w S. P. K. A i B			2 "
razem		tyg.	22 godz.

Judycki Zdzisław , udzielał:			
organ. i techn. handl.	w kl. I	B	4 godz.
" " "	"	II C	4 "
" " "	"	SPK A	5 "
" " "	"	SPK B	5 "
razem		tyg.	18 godz.

Dr Kreicarek Szczepan , udzielał:		
higieny	w kl. III A	tyg. 1 godz.

Menkes Julia , udzielała:			
religii mojżeszowej	w kl. I	C	2 godz.
" "	"	II A i C	2 "
" "	"	III A	1 "
" "	"	III C	2 "
" "	"	SPK A	1 "
" "	"	SPK B	1 "
razem		tyg.	9 godz.

Pittner Władysław , udzielał od dnia 9. IV. 1937:			
matematyki	w kl. III	A	2 godz.
"	"	III B	2 "
"	"	III C	2 "
razem		tyg.	6 godz.

Słowikówna Jadwiga , opiek. kl. I C i spóldz. ucz., udzielała:			
organiz. i techn. handlu	w kl. I	C	6 godz.
" " "	"	I D	6 "
arytmetyki handlowej	"	I C	3 "
" " "	"	II A	2 "
" " "	"	II C	2 "

księgowości	w kl. II B	2 godz.
"	" II C	2 "
	razem	tyg. 23 godz.

a nadto od 1. IV. 1937

pisania na maszynie	w kl. III B	6 "
---------------------	-------------	-----

Wyrwicz Stefan, udzielał w I półroczu:

techniki reklamy	w kl. I A	1 godz.
"	" I B	1 "
"	" I C	1 "
"	" I D	1 "
"	" SPK A	2 "
"	" SPK B	2 "
pisania na maszynie	" SPK A	6 "
opieka nad hufcem męsk.		2 "
	razem	tyg. 16 godz.

w II-gim półroczu:

techniki reklamy	w kl. I A	1 godz.
"	" I B	1 "
"	" I C	1 "
"	" I D	1 "
"	" II A	4 "
"	" II B	4 "
"	" II C	2 "
"	" SPK A	2 "
"	" SPK B	2 "
pisania na maszynie	" SPK A	6 "
	razem	tyg. 24 godz.

Dr Zennegowa Zofia, udzielała:

higieny	w kl. III B	1 godz.
"	" III C	1 "
	razem	tyg. 2 godz.

D) NAUCZYCIELE INNYCH SZKÓŁ

uzupełniający swój etatowy wymiar godzin:

Józefczyk Adam, naucz. Szkoły Pow. m. im. Konarskiego prowadził śpiew chórally

w Gimnazjum Kupieckim	1 godz.
w S. P. K.	1 "
razem	tyg. 2 godz.

Ks. Miahki Julian, katecheta Szkoły Pow. im. Szaszkiewiczza, udzielał nauki religii gr.-kat.:

w Gimnazjum Kupieckim	5 godz.
w S. P. K	1 "
razem	tyg. 6 godz.

E) INSTRUKTORZY:

Matousz Bogusław, kupiec, dział spożywczy (do marca 1937).

Trella Jan, kupiec, dział tekstylny i galanteryjny.

LEKARZE:

Dr Halpern Alicja, prowadziła poradnię
dentystyczną tyg. 4 godz.

Dr. Kreicarek Szczepan, jak wyżej, sprawował
opiekę lekarską nad oddz. męsk. tyg. 3 godz.

Dr Zennegowa Zofia, jak wyżej, sprawowała
opiekę lekarską nad oddz. żeńskimi tyg. 5 godz.

KANDYDACI STANU NAUCZ.

odbywający praktykę przedegzaminową:

Krysiński Stanisław, mgr. fil., drugi rok praktyki w zakresie wiadomości przyrodniczych pod kierownictwem naucz. Baranówny Stanisławy i w zakresie towaroznawstwa pod kierownictwem naucz. Szymusika Jerzego.

Schönflug Janina, mgr. fil., drugi rok praktyki w zakresie historii pod kierownictwem naucz. Kupki Józefa do dnia 31 stycznia 1937.

SEKRETARIAT:

Studzieniecka Anna, sekretarka kontraktowa.

SŁUŻBA:

Krywobedry Grzegorz, woźny etatowy,

Gołda Stanisław, woźny kontraktowy.

STATYSTYKA MŁODZIEŻY

ROK SZKOLNY 1936/37.

	Gimnazjum Kupieckie							Szkoła Handlowa			S.P.K.			
	I A	I B	I C	I D	II A	II B	II C	III A	III B	III C	A	B	Razem	Uwagi
Stan początkowy	57	36	52	48	55	43	34	40	40	30	46	45	526	
ubyło w ciągu roku	6	4	5	9	13	3	3	2	1	1	18	15	80	
przybyło w ciągu roku	51	32	47	39	42	40	31	38	39	29	28	30	446	
stan obecny	—	1	—	—	—	—	—	3	1	1	1	1	8	
	51	33	47	39	42	40	31	41	40	30	29	31	454	
w/g wyznania:														
rzym-kat.	44	33	24	38	32	31	26	35	34	11	22	21	351	
grecko-kat.	7	—	10	—	3	9	—	3	6	—	1	4	43	
mojżeszowe	—	—	13	—	7	—	5	3	—	19	6	6	59	
prawosławne	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
	51	33	47	39	42	40	31	41	40	30	29	31	454	
w/g roku urodz.:														
1924	7	6	7	5	—	—	—	—	—	—	1	1	27	
1923	14	8	14	10	6	7	1	—	—	—	7	4	72	
1922	23	9	14	14	12	12	12	—	—	—	11	11	118	
1921	5	8	6	5	19	14	13	4	5	12	6	8	105	
1920	1	2	6	3	4	4	4	12	12	9	3	6	65	
1919	1	—	—	2	1	3	1	12	15	5	1	1	42	
1918	—	—	—	—	—	—	—	6	5	2	—	—	13	
1917	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1	—	—	7	
1916	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	
1915	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	
	51	33	47	39	42	40	31	41	40	30	29	31	454	
w/g zatrudnienia rodziców:														
kupcy	1	1	5	1	11	2	1	3	2	16	3	4	50	
rzemieślnicy	6	5	7	5	7	3	9	6	3	5	5	3	64	
funkcjonariusze państw.	28	14	17	19	16	17	13	14	15	3	11	15	182	
rolnicy	3	1	7	4	2	3	4	3	5	1	4	3	40	
emeryci i inwalidzi	3	8	7	7	1	6	1	11	5	3	6	—	58	
inne	10	4	4	3	5	9	3	4	10	2	—	6	60	
	51	33	47	39	42	40	31	41	40	30	29	31	454	
Wynik klasyfikacji:														
bardzo dobry	—	—	—	—	—	1	2	1	3	3	—	—	10	
dobry	6	6	16	18	9	11	9	8	11	14	9	14	131	
dostateczny	39	23	26	15	31	24	18	23	21	9	13	12	254	
niedostateczny	6	4	5	6	2	4	2	7	1	—	7	5	49	
niedopuszczeni do egzaminu końcowego	—	—	—	—	—	—	—	2	4	4	—	—	10	
	51	33	47	39	42	40	31	41	40	30	29	31	454	

ROK SZKOLNY 1936/37.

SPIS IMIENNY UCZNIÓW i UCZENIC

I. PAŃSTWOWE KOEDUK. GIMNAZJUM KUPIECKIE

KLASA I A

Bachmann Bronisław, Banasiewicz Władysław, Białowas Tadeusz, Błachuta Tadeusz, Bodnarczuk Mirosław, Burak Mieczysław, Burdyk Leopold, Charchan Edward, Cichocki Bronisław, Czudak Stanisław, Dutko Józef, Fastnacht Józef, Geraszek Zdzisław, Grün Mieczysław, Hrynkiewicz Aleksander, Jelonek Henryk, Jesyp Jarosław, Kłyż Jan, Koszil Stefan, Krasun Andrzej, Leputa Stanisław, Machaj Władysław, Marcinkiewicz Jerzy, Mazurek Zdzisław, Mieszczankowski Jan, Müller Adam, Nabel Stanisław, Orynowicz Eugeniusz, Paszko Tadeusz, Pęcherski Wojciech, Pietryszak Mieczysław, Sedlar Władysław, Siuta Władysław, Skałuba Tadeusz, Skibiński Leszek, Skwirzyński Antoni, Smolik Czesław, Stadnik Kazimierz, Stopa Mieczysław, Szczepaniec Witold, Szklarski Jan, Szymański Alfred, Taras Michał, Trescher Kazimierz, Trescher Zbigniew, Urbanowicz Ludwik, Wojtas Mieczysław, Wyrwiński Zbigniew, Zaborniak Mieczysław, Zaforemski Eugeniusz, Zemlak Władysław.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Kucharski Włodzimierz, Marcinik Bolesław, Margraf Mieczysław, Rusinek Karol, Rybienik Kazimierz, Kowalysko Aleksander.

KLASA I B

Bak Edward, Baran Eugeniusz, Biały Leszek, Bodziak Kazimierz, Buczyński Zygmunt, Bilski Edward, Caban Stanisław, Dec Bolesław, Gawel Tadeusz, Gieruta Zbigniew, Hrabal Aleksander, Jankowski Zdzisław, Koczapski Adam, Kostyrka Marian, Konieczny Leon, Kowalski Józef, Körber Jan, Kubas Jan, Michna Bronisław, Michniowski Zdzisław, Obszarny Józef, Pawłucki Leopold, Pudłowski Kazimierz,

Reichel Antoni, Sawczak Jan, Stopiński Józef, Skolarczyk Tadeusz, Sokólski Władysław, Szczur Tadeusz, Tarnawski Stanisław, Wawrzyszko Ludwik, Winiarz Edward, Łagodziec Zbigniew.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Czuchman Włodzimierz, Dańko Józef, Janusz Mieczysław, Wojtanowski Stanisław.

KLASA I C

Antman Adela, Bar Maria, Brand Estera, Bytowska Maria, Cap Janina, Gamracy Zofia, Goldstein Rachela, Hartfelder Jadwiga, Heidenstein Mindla, Horodecka Ludomira, Hramota Helena, Kasprzyk Aleksandra, Kelner Janina, Knot Kazimiera, Końca Jadwiga, Kocunek Wanda, Korzec Krystyna, Lechowicz Stanisława, Mazurkiewicz Janina, Mazurkiewicz Olga, Mościcka Helena, Mościcka Franciszka, Nowak Janina Zofia, Osidacz Emilia, Pawłyk Olga, Paszko Eugenia, Prosicka Olga, Prostak Zdzisława, Sedlaczek Izabela, Seneczko Józefa, Sikocińska Helena, Sweryda Olga, Szczepańska Paulina, Terendyja Anna, Uhman Janina, Wiśniewska Maria, Wilk Urszula, Wowk Helena, Bach Ozjasz, Freifeld Leib, Freifeld Mechel, Haber Natan, Miltau Benzion, Salter Ozjasz, Schein Ozjasz, Silberman Elias, Weisswol Eliazar.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Dąbrowska Janina, Karczmarczyk Maria, Skolarczyk Irena, Stworzydlak Irena, Kind Dawid.

KLASA I D

Bielec Jadwiga, Birecka Maria, Brzuchacz Janina, Chruścicka Katarzyna, Dąbrowska Halina, Drozdziak Janina, Dziekan Cecylia, Forys Józefa, Gładzenko Zofia, Jachimiecka Genowefa, Kamińska Genowefa, Köppler Livia, Krzys Irena, Kurek Janina, Kusionowicz Stefania, Lepska Krystyna, Lewicka Maria, Malinowska Franciszka, Marcinczak Stefania, Mielniczyn Stefania, Myszka Leokadia, Ogiełło Janina, Paradysz Janina, Paściak Stanisława, Pawlak Jadwiga, Pizło Helena, Prorok Zdzisława, Raab Helena, Ryczak Jadwiga, Sawczyńska Janina, Stankiewicz Jadwiga, Stec Zofia, Świtalska Anna, Ulanowska Urszula, Wachniak Sta-

niśława, Wiśniewska Leontyna, Ząbek Stanisława, Igiel-ska Alicja.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Bieniek Maria, Bieniowska Maria, Cybulska Bronisława, Drożdżiak Maria, Geisler Helena, Grabowska Krystyna, Nakoneczna Irena, Pazowska Jadwiga, Rożkówna Waleria.

KLASA II A

Bak Marian, Besen Hersz, Bukojemski Mieczysław, Butakow Aleksander, Chabasiewicz Zbigniew, Chomiak Bronisław, Czaja Leon, Dorlich Jakub, Dutko Józef, Fedorcio Stanisław, Filip Edward, Filip Tadeusz, Fränkel Izaak, Gütter Naftali, Górski Włodzimierz, Hrynkiewicz Włodzimierz, Jachczyk Edward, Kiek Stanisław, Kropp Rudolf, Łuc Zbigniew, Meister Józef, Mazurkiewicz Jan, Migocki Kazimierz. Nowakowski Józef, Nowicki Henryk, Paśko Wiktor, Paśko Zdzisław, Pawłucki Edward, Podolski Ludwik, Potykanowicz Kazimierz, Rzechorzek Kazimierz, Sadlik Mieczysław, Sedlaczek Wiktor, Serkizowskyj Włodzimierz, Sokołowski Jan, Sprung Leib, Stankiewicz Stanisław, Szajnowski Tadeusz, Szczur Stefan, Szostak Ludwik, Warth Izrael, Wiśniewski Tadeusz, Wiśniowski August.

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Bąk Franciszek, Brüh Salomon, Burzyński Mieczysław, Koropczak Jarosław, Krywobedry Włodzimierz, Kuschil Marian, Markiewicz Józef, Stręk Stanisław, Świątek Adam, Wajda Józef, Żytek Wiktor.

KLASA II B

Bielamowicz Aniela, Boruta Gustawa, Czereba Waleria, Czyż Ludmiła, Darasz Irena, Dec Agnieszka, Dmytriw Petronela, Dzidek Ludmiła, Dziurzyńska Janina, Dżoń Maria, Fałta Helena, Feit Maria, Fryc Maria, Giemza Jadwiga, Gruszecka Zdzisława, Hütter Janina, Hütter Olga, Jankowska Helena, Jaroszewicz Józefa, Kochanowicz Janina, Kondrak Eustachia, Kowalczyk Maria, Mikusińska Krystyna, Mirek Stanisława, Miś Jadwiga, Nebeś Urszula, Nowak Helena, Oleksiuk Maria, Sagan Paulina, Seńkowska Maria, Sęk Zdzisława, Sokołowska Waleria, Spelina Maria, Stan-

kiewicz Maria, Szewczenko Antonina, Szopa Janina, Wಾರೆcka Maria, Węglarz Janina, Żubryd Wira, Żuk Anna.

W ciągu roku opuściły Zakład: Bublewicz Zofia, Krawec Bronisława, Turosz Władysława.

KLASA II C

Adamczyk Maria, Baran Zofia, Bodziak Maria, Budyńska Karolina, Chmiel Helena, Gerber Zisla, Gładczenko Eugenia, Gregorowiczówna Irena, Hulewicz Maria, Kamińska Klementyna, Karczmarz Irena, Kopystyńska Janina, Krasoń Maria, Lander Rachela, Mindowicz Anna, Mrozek Bronisława, Nowak Janina, Oster Gitla, Petryszak Genowefa, Piastowska Helena, Płoska Zofia, Salver Sisle, Seif Dora, Sidorska Janina. Sokołowska Krystyna, Sus Leopolda, Szuchajewska Helena. Śpiewak Janina, Wachniak Eugenia, Wacek Maria, Wojtanowska Maria.

W ciągu roku szkol. opuściły Zakład: Kowal Franciszka, Köstenbaum Fryda, Mościcka Barbara.

II. PAŃSTWOWA 3-kl. SZKOŁA HANDLOWA MĘSKA i ŻEŃSKA

KLASA III A

Bak Mieczysław, Błatkiewicz Jan, Borowiak Leon, Chudzio Edward, Czyński Apoloniusz, Feuer Henryk, Gaska Henryk, Głupiak Stanisław, Hładki Eugeniusz, Horodecki Józef, Jabloner Szymon, Jabłoński Ludwik, Kobylak Leopold, Kołodziej Zbigniew, Kupferberg Dawid, Krysa Tomasz, Krzyk Stefan, Łabaziewicz Zbigniew, Łucki Zdzisław, Łuc Tadeusz, Markowicz Zbigniew, Mrówka Jan, Mrozek Kazimierz, Nełko Zbigniew, Niepokój Mieczysław, Pawlisz Jarosław, Pilch Tadeusz, Podhajski Wiktor, Polański Dionizy, Politowski Bolesław, Rajca Stefan, Sawa Adam, Sołtys Romuald, Stec Adolf, Sudltiz Władysław, Szupelak Czesław, Tuzel Antoni, Witko Stanisław, Sądej Tadeusz, Robel Marian (ekstern.), Pieniążek Michał (ekstern.), Bilek Stanisław (ekstern.).

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Baran Stanisław, Boczulak Bohdan, Nahorniak Edward.

KLASA III B

Berezka Jarosława, Bilecka Teresa, Bilski Józefa, Buczyńska Ludmiła, Deszczka Urszula, Dugiełło Bronisława, Filaczyńska Irena, Grün Eugenia, Haluk Janina, Kowalska Władysława, Kowalska Zofia, Krupa Maria, Leśna Joanna, Lula Zofia, Maślanka Helena, Naja Jadwiga, Okońska Franciszka Czesława, Partyka Helena, Piasecka Edwarda, Pilch Maria, Ryzińska Kazimiera, Saczała Zofia, Salwicka Helena, Sikora Janina, Stankiewicz Mieczysława, Stec Helena, Szaj Zofia, Świętek Antonina, Unsing Antonina, Urbańska Józefa, Wawrzyszko Józefa. Winiarz Elżbieta, Wołoszyn Eugenia, Wołoszyńska Maria, Wójcik Zofia, Wyskiel Karolina, Trojnar Maria, Steiner Zofia, Chomiak Zenobia (ekst.).

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Kołodziej Aleksandra.

KLASA III C

Andruszków Mieczysław, Auerbach Anna, Besen Mindla, Blaser Beila, Dingott Herman, Doppelt Chaim, Engel Jakub, Fecowicz Józefa, Fedyk Marcela, Gienza Anna. Gnapp Janina, Hoffmann Dawid, Hryncyszyn Józefa, Iglantowicz Zofia, Kalist Józef, Kornbüh Fryda, Lion Chaja, Panner Susi, Poller Herman, Rosenblatt Szarlota, Roth Jakub, Schönbach Mojżesz, Segel Estera, Siczak Rozalia, Siegler Jüdes, Stec Maria, Südwärts Mariem, Tepper Sara, Weissman Zonia, Wasiewicz Maria (ekst.).

W ciągu roku szkol. opuścili Zakład: Nahorniak Edward.

III. PAŃSTW. JEDNOR. KOEDUK. SZKOŁA KUPIECKA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO I STOPNIA

ODDZIAŁ A

Biloński Henryk, Bogacki Zdzisław, Cichoński Zdzisław, Dydek Edward, Felsen Benjamin, Feuer Mojżesz, Głogowski

Leszek, Górski Zygmunt, Grendus Kazimierz, Grzegorzak Emil, Hirschtritt Stanisław, Jaśkiewicz Czesław, Kalista Stanisław, Knopf Joachim, Korniak Henryk, Krasnyk Jarosław, Krukowski Józef, Jarmusz Natan Wolf, Litmann Izrael, Misztak Kazimierz, Pęcak Alojzy, Smotrycki Tadeusz, Sosnowski Zygmunt, Strassberg Leon, Tyma Tadeusz, Wajda Ryszard, Wiśniewski Stanisław, Bosek Adam, Sudlitz Franciszek.

W ciągu roku szkolnego opuścili Zakład: Bidziński Bolesław, Bochenek Józef, Fastnacht Leon, Fiedler Bernard, Gacek Marian, Gawalewicz Eugeniusz, Kołodij Miron, Krzyształowski Mieczysław, Pałka Józef, Semp Eugeniusz, Wawrzyszko Bronisław, Wölfig Joachim, Wołk Włodzimierz, Korostil Roman, Miśko Edward, Żyjewski Zygmunt, Zdziobek Marcin, Bilan Mieczysław.

ODDZIAŁ B

Chabasiewicz Adela, Dec Józefa, Faber Mina, Fijałkowska Róża, Gajowy Feliksa, Gamracy Helena, Gościńska Irena, Heistein Ryfka, Ingłot Józefa, Iwanic Stanisława, Jankowska Wanda, Kamińska Janina, Końca Danuta, Kwiatkowska Julia, Leberfeld Chaja, Manheim Jacheta, Mandel Sara, Melnyczyn Michalina, Misztak Stanisława, Rossowska Eugenia, Seniuk Neonila, Solka Helena, Solka Zuzanna, Tobias Irena, Wasiewicz Czesława, Wietki Bronisława, Wojtowicz Emilia, Zdziobek Maria, Przybylska Adrianna, Nuckowska Maria, Klewan Julia.

W ciągu roku szkolnego opuściły Zakład: Binicka Elżbieta, Brasilis Maria, Ehrman Hinde, Igielska Alicja, Kleinberg Regina, Lechowicz Zofia, Lewkowicz Czesława, Pilawa Stanisława, Sawczyńska Janina, Witman Katarzyna Wunder Szeidla, Zabrowarna Anna, Żuk Wanda, Szczepańska Zofia, Gwiazdonik Janina.

Pomieszczenie Zakładu

w roku szk. 1936/37.

Zakład liczył w roku sprawozdawczym 12 oddziałów, a to:

1) Gimnazjum Kupieckie	klasa I	4 oddziały
" "	" II	3 "
2) Szkoła Handlowa	" III	3 "
3) Szkoła Przysp. Kup.	"	2 "
razem jak wyżej		12 oddziałów

W budynku głównym przy ul. Dworskiego 25 miały naukę wszystkie oddziały gimnazjalne, tj. kl. I A, I B, I C, I D, II A, II B i II C, a w budynku filialnym przy ul. Kilińskiego oddziały Szkoły Handlowej, tj. III A, III B i III C oraz oddziały Szkoły Przysp. Kup. tj. A i B.

W budynku filialnym nie ma jeszcze potrzebnych urządzeń szkolnych i pracowni z powodu braku funduszy, a przede wszystkim z powodu braku pomieszczenia. i dlatego musiała młodzież przechodzić często do budynku głównego na naukę towaroznawstwa, organizacji i techniki handlu, techniki reklamy, pisanie na maszynach i na ćwiczenia cielesne. Przechodzenie to jest oczywiście bardzo uciążliwe dla młodzieży i nauczycieli, zwłaszcza w dni słotne, odległość bowiem budynków wynosi 10 minut drogi. Dyrekcja czyni starania o wynajęcie w budynku filialnym dalszych ubikacji, ale — jak dotychczas — bezskutecznie. Zarząd Miejski, jako właściciel budynku, nie może usunąć mieszkających tam jeszcze lokatorów, chroni ich bowiem ustawa lokatorska.

Nauka i praca wychowawcza

w roku szk. 1936/37.

Pracę szkolną rozpoczęto dnia 3 września 1936, a zakończono dnia 21 czerwca 1937.

Przez cały rok szkolny odbywała się nauka we wszystkich 3 szkołach całkiem normalnie — zgodnie z przepisnymi planami, podanymi na stronach: 27 (kl. III), 42 (kl. I i II) i 47.

Niektóre zbyt liczne oddziały utrudniały w dużym

stopniu pracę; toteż Dyrekcja postanowiła nie dopuścić w następnym roku szkolnym do przepełnienia oddziałów.

Do klasy I-szej Gimnazjum Kupieckiego na rok szk. 1936/37 zgłosiło się w czerwcu 1936 okragło 300 kandydatów(tek). Z tych przyjęła Dyrekcja do 3 oddziałów 138 uczniów(enic). brakło zatem miejsca w Gimnazjum okragło dla 162 uczniów(enic), w czym znalazło się nawet 98 takich kandydatów(tek), którzy zdali egzamin wstępny z wynikiem pomyślnym. Na wniosek Dyrekcji, poparty w Kuratorium i Ministerstwie W. R. i O. P. przez delegację zrozpaczonych rodziców, zezwoliły Władze Szkolne (pismo Kur. O. S. L. z 2 września 1936 Nr III—18372/36) na uruchomienie czwartego oddziału klasy pierwszej. W oddziale tym znalazło miejsce jeszcze 55 uczniów(enic). Inni, dla których brakło miejsca w Gimnazjum Kupieckim, mimo zdania egzaminu (43), jak i ci, którzy przepadli przy egzaminie wstępnym (okragło 60), zapisali się częściowo do Szkoły Przysposobienia Kupieckiego, częściowo do gimnazjów ogólnokształcących, a wielu z nich wróciło do szkoły powszechnej.

Nowoprzyjęta młodzież do kl. I-szej Gimnazjum Kupieckiego wykazała, jak i młodzież zeszłoroczna w tej samej klasie, lepsze przygotowanie ze szkoły powszechnej, niż to miało miejsce lat poprzednich. Odznaczała się też w ciągu całego roku szkolnego pilnością i pracowitością w nauce, jak również dobrym sprawowaniem. W konsekwencji przechodzi w dużym procencie do klasy następnej.

W roku sprawozdawczym urządziła Dyrekcja w sąsiedztwie pracowni kupieckiej okno wystawowe i pracownię dla nauki techniki reklamy. Z powodu braku funduszy nie zdołała jej jednak jeszcze wyposażyć we wszystkie potrzebne narzędzia, urządzenia i materiały.

Dla użytku oddziałów, mających naukę w budynku filialnym, postanowiła Dyrekcja urządzić tam osobną pracownię towaroznawczą. W tym celu rozesłała przy wydatnej pomocy p. prof. Wesołowskiego około 200 listów do większych firm handlowych i przemysłowych w Polsce, od których nadeszły liczne i cenne okazy i próbki towaroznawcze oraz materiały reklamowe. Dary te umożliwią już uruchomienie w następnym roku szkolnym pracowni filialnej. O zorganizowaniu w budynku filialnym osobnej pracowni

kupieckiej i ew. reklamowej nie ma na razie mowy z powodu braku jakichkolwiek wolnych ubikacyj.

Wycieczki młodzieży do sklepów. W związku z nauką organizacji i techniki handlu urządzili nauczyciele tego przedmiotu ze swą młodzieżą szereg wycieczek do sklepów miejscowych i tam zaznajomili ją przy współudziale właścicieli sklepów wzgl. ich kierowników z zewnętrznym wyglądem sklepów, z urządzeniem, sposobem i celowością rozmieszczenia towarów, z usługą klienta, z podziałem czynności między pracowników sklepowych, z organizacją kupna i sprzedaży towarów i t. p. Zwiedzono grupami następujące sklepy:

Klasa I A (naucz. Śluzar Józef):

dnia	2. X.	1936	W. Matousza	spożywczy	27 ucz.
"	5. X.	"	T. Cieślińskiego	winno-kol.	28 "
"	13. X.	"	J. Szancera	spożywczy	23 "
"	13. X.	"	A. Wolanina	papierniczy	23 "
"	14. X.	"	W. Matousza	spożywczy	25 "
"	17. X.	"	W. Matousza	spożywczy	25 "

Klasa I B (naucz. Judycki):

dnia	5. X.	1936	T. Cieślińskiego	jak wyżej	35 ucz.
"	14. X.	"	W. Matousza	" "	36 "
"	19. X.	"	A. Wolanina	" "	34 "

Klasa I C (naucz. Słowikówna):

dnia	29. IX.	1936	"Nową Konkurencję"	spoż.	26 ucz.
"	30. IX.	"	W. Matousza	jak wyżej	25 "
"	14. X.	"	Dukatenzählera	papierniczy	23 "
"	15. X.	"	A. Wolanina	"	25 "
"	15. X.	"	J. Borysa	tekstylny	24 "

Klasa I D (naucz. Słowikówna):

dnia	10. IX.	1936	"Nową Konkurencję"	spoż.	23 ucz.
"	29. IX.	"	T. Cieślińskiego	jak wyżej	22 "
"	16. X.	"	J. Trelli	galanteria	24 "
"	16. X.	"	"Del-ka"	obuwie	21 "
"	15. X.	"	R. Głowacza	"Irys" konfekcja	20 "
"	15. X.	"	"Bata"	obuwie	23 "

Klasa II A (naucz. J. Śluzar):

dnia 9. X. 1936	J. Szancera	tekstylny	22 ucz.
„ 18. XI. „	T. Cieślińskiego	spożywczy	25 „

Klasa II B (naucz. J. Śluzar):

dnia 8. X. 1936	T. Cieślińskiego	spożywczy	19 ucz.
„ 18. XI. „	J. Borysa	tekstylny	25 „

Klasa II C (naucz. Z. Judycki):

dnia 17. X. 1936	J. Szancera	spożywczy	23 ucz.
„ 18. XI. „	„Bata”	obuwie	26 „

Klasy II A i II C zwiedziły nadto Bank Polski — Oddział w Przemyśle. Młodzież zaznajomiła się tu z urządzeniem Banku, organizacją pracy, księgami i drukami, aparatami do liczenia bilonu i plombowania i z arytmometrami; zobaczyła młodzież monety i banknoty ważniejszych państw. Dzięki życzliwości i uprzejmości dyrektora Banku, p. W. Schindlera, była młodzież oprowadzana przez jednego z urzędników Banku, który jasno i wyczerpująco przedstawił znaczenie Banku Polskiego jako instytucji emisyjnej i kredytowej.

Klasa II B zwiedziła urządzenie i organizację pracy Spółdzielczego Banku Rzemieślników i Rolników w miejscu.

Klasy I C, I D, II B i II C zobaczyły magazyny kolejowe i ekspedycję towarową. Młodzież zaznajomiła się tu z techniką nadawania towarów, a w szczególności z dostawą do ekspedycji, wystawianiem listów przewozowych, ważeniem, oznaczaniem przesyłek, sposobem obliczania przewoźnego na podstawie taryfy kolejowej i t. d. P. Kierownik ekspedycji objaśnił podział przesyłek na zwykłe, pospieszne, pospieszne-przyspieszone i ekspresowe, znaczenie klauzul zawartych w liście przewozowym jak deklaracji wartości dostawy, zaliczki i zaliczenia, reklamacji i innych. Młodzież zwiedziła przy tej okazji Ajencję Celną i poznała w ogólnym zarysie jej celowość i zakres działalności. Na dworcu towarowym zobaczyła wagony służące do przewozu drobiu, bydła, nierogacizny i mięsa.

Czytelnictwo. Dla użytku młodzieży posiada Zakład bibliotekę uczniowską, która liczyła z końcem roku szkolnego 1935/36 1379 dzieł w 1512 tomach, a z końcem roku sprawozdawczego 1402 dzieł w 1575 tomach. W roku szk. 1936/37

korzystało z biblioteki: 7 nauczycieli, którzy przeczytali 62 dzieł, 88 uczniów, którzy przeczytali 1047 dzieł i 95 uczeń, które przeczytały 1172 dzieł.

Największym wzięciem u młodzieży cieszyły się książki: M. Rodziewiczówny, Wal. Łozińskiego, W. Sieroszewskiego, Czarskiej, Makuszyńskiego, Ossendowskiego, Sienkiewicza, Prusa, Struga, Kraszewskiego, Żeromskiego, Weysenhoffa, Reymonta, a z obcych pisarzy, Wallasa, Wernego, Londona, Cerwantesa, Byrona, i t. d. Z końcem roku szkolnego otrzymała biblioteka na swe pomieszczenie większą ubikację. Zawiadowcą biblioteki był p. prof. Bauer Zygmunt.

Biblioteka nauczycielska. Księgozbiór tej biblioteki powiększył się w roku sprawozdawczym zaledwie o 20 książek z powodu trudności budżetowych szkoły. Po odpisaniu w katalogu 72 tomów, uznanych przez Komisję szkolną za przestarzałe i bezwartościowe, liczyła biblioteka z końcem roku 1936/37 697 dzieł. Z biblioteki korzystało 23 członków grona nauczycielskiego, którzy przeczytali 123 książek. Niezależnie od tego nauczyciele towaroznawstwa, przyrody i geografii korzystali ze swych działów biblioteki, znajdujących się w ich gabinetach do ich wyłącznej dyspozycji. Zawiadowca biblioteki p. W. Wesołowski, który objął czynności bibliotekarskie w II półroczu szk., przystąpił do reorganizacji biblioteki. Dokonał nowego ugrupowania dzieł na działy według pokrewieństwa przedmiotów. Założył nowe karty czytelników i zakupił potrzebne segregatory.

Wychowanie fizyczne. Ćwiczenia cielesne, przewidziane programami naukowymi, odbywały się w miesiącach zimowych w nowej sali gimnastycznej, a w miesiącach ciepłych na boisku szkolnym lub poza miastem. Gry, zabawy ruchowe i sporty odbywały się zasadniczo pod gołym niebem na boisku szkolnym, na stadionie wojskowym i w hali Ośrodka W. F. Kółko narciarskie młodzieży wybierało się — w miarę śniegu — na okoliczne wzgórza Przemyśla w towarzystwie nauczycieli p. Haniszewskiego i p. Czarnyńskiego. Na boisku szkolnym urządzona była w zimie, jak lat poprzednich, ślizgawka, z której korzystała młodzież licznie w czasie przerw i w godzinach popołudniowych, a także w czasie ćwiczeń cielesnych.

Stan zdrowotny młodzieży. Według sprawozdań lekarzy szkolnych młodzież jest na ogół marnie odżywiona i z tego powodu skłonna do chorób. Wydawanie przez Koło Rodzicielskie bezpłatnych śniadań, składających się ze szklanki herbaty, mleka lub kakao i ew. bułki, nie wyrównuje braku odżywienia domowego. Liczne były wypadki u młodzieży powiększenia gruczołów. Zaszły dwa wypadki rozwiniętej gruźlicy płucnej.

Marnie dość przedstawiało się uzębienie młodzieży. W szkolnej poradni dentystycznej wykonano 109 plomb amalgamowych, 78 silikatowych i 18 cementowych, 65 leczenia i 39 ekstrakcji.

Udział młodzieży w widowiskach i koncertach. Młodzież całego Zakładu wzięła udział w filmie „Sonata księżycowa”, w czasie którego widziała wspaniałą postać naszego mistrza Paderewskiego i wysłuchiwała jego prawdziwie mistrzowskiej gry fortepianowej. Była następnie młodzież na filmie „Straszny Dwór”, by poznać to wielkie dzieło muzyczne Moniuszki.

Dnia 16 kwietnia 1937 wysłuchiwała młodzież audycji muzycznej wykonanej specjalnie dla młodzieży szkolnej przez przemyskie Polskie Towarzystwo Muzyczne pod kierownictwem prof. Jurczyńskiego o następującym programie:

1. Chór mieszany z tow. orkiestry symf.
 - a) Modlitwa z opery „Flis”.
 - b) Serenada wiejska z opery „Verbum nobile”.
2. Tenor solo z tow. fortepianu
 - a) Dwie zorze,
 - b) Znaszli ten kraj,
 - c) Wiosna.
3. Chór żeński z tow. orkiestry
Chór kobiet przy krosnach z op. „Straszny Dwór”.
4. Orkiestra symfoniczna
Uwertura do opery „Halka”.
5. Podwójny chór męski z tow. orkiestry
Polonez z I aktu opery „Halka”.
6. Orkiestra symfoniczna
Mazur z opery „Halka”.
7. Chór mieszany z tow. orkiestry
„Chór niedzielny” z III aktu op. „Halka”.

Audycję poprzedziło przemówienie podające życiorys

i charakterystykę twórczości Moniuszki. Poszczególne punkty programu były odpowiednio objaśnione.

Młodzież widziała nadto film „Louis Pasteur” — wielce kształcący i doniosły wychowawczo dla krzewienia kultu wiedzy oraz potęgi geniuszu ludzkiego.

Udział w uroczystościach. Młodzież brała udział we wszystkich uroczystościach państwowych, narodowych i szkolnych, a to w związku ze:

- 1) Świętem Niepodległości — dnia 11 listopada 1936,
- 2) Imieninami Pana Prezydenta Rzeczypospolitej — dnia 1 lutego,
- 3) Świętem Patronki Szkolnej — dnia 8 grudnia,
- 4) Świętem rocznicy Konstytucji 3 Maja — dnia 3-go maja 1937,
- 5) Rocznicą zgonu I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego — dnia 12 maja.

Organizacje uczniowskie czynne na terenie szkoły w r. szk. 1936/37

Hufiec męski. Hufiec liczył w roku szk. 1936/37 32 junaków-ucniów kl. III A Szkoły Handlowej, którzy wspólnie z junakami-ucniami Pryw. Liceum Handlowego stanowili jedną całość ćwiczebną. Szefem Hufca był Neiłko Zbigniew, uczeń Szkoły Handlowej. W I półroczu szk. pełnił obowiązki kierownika pedag. p. naucz. Wyrwicz Stefan.

Dnia 4/X. 1936 r. wziął Hufiec udział w uroczystym otwarciu roku szk. P. W. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele garnizonowym przy współudziale wszystkich przemyskich hufców P. W., przedstawiciele władz wojskowych, cywilnych i szkolnych oraz społeczeństwa. Po nabożeństwie odbył się przegląd oddziałów na Stadionie wojskowym, w czasie którego komendant pow. P. W. p. kpt. Witrylak ogłosił, że najlepsze wyniki pracy w ub. roku szkolnym wykazał Hufiec Państw. Szkoły Handlowej i Liceum Handlowego i wobec tego otrzymuje nagrodę przechodnią na rok szk. 1936/37 w postaci proporczyka. W strzelaniach indywidualnych wyróżnili się w ub. roku junacy Górski Zbigniew i Politowski Bolesław.

Dnia 10 i 11 listopada 1936 wziął udział w apelu i defiladzie wojskowej.

Dnia 22/I. 1937 odbyli junacy całodniowe ćwiczenia narciarskie. Dnia 23/III. 1937 wziął Hufiec udział w ćwiczeniach koncentracyjnych, połączonych z ostrym strzelaniem. Dnia 13/IV. 1937 odbyły się indywidualne zawody strzeleckie junaków wewnątrz Szkoły, które zakończono uroczystością dnia 3 maja 1937 wręczeniem żetonów i dyplomów najlepszym strzelcom, a mianowicie Mrówce Janowi, Markowiczowi Zbigniewowi i Politowskiemu Bolesławowi.

W dniach 3/V. 1937 uczestniczył Hufiec w uroczystym obchodzie rocznicy Konstytucji 3 Maja i 12/V. b. r. w uroczystościach żałobnych w związku z drugą rocznicą śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W święcie P. W. i W. F., które odbyło się w dniach 29 i 30 maja b. r., nie wzięli junacy udziału z powodu zbieżności tego święta z egzaminami końcowymi w Szkole.

Dnia 14/VI 1937 odbyły się międzyszkolne zawody strzeleckie, w których młodzież nasza zajęła 3-cie miejsce. Indywidualnie wyróżnił się junak Jan Mrówka, zajmując 5-te miejsce wśród wszystkich zawodników.

Na obóz letni P. W. do Spasu koło St. Sambora w dniu 17/VI. b. r. wyjechało 20 junaków: Bąk Mieczysław, Błatkiewicz Mieczysław, Gaska Henryk, Horodecki Józef, Jabloner Dawid, Kobylak Leopold, Łuć Tadeusz, Markowicz Zbigniew, Mrozek Jan, Niepokój Mieczysław, Pawlisz Jarosław, Pilch Tadeusz, Polański Dionizy, Politowski Bolesław, Rajca Stefan, Sawa Adam, Sołtys Romuald, Szupelak Czesław i Witko Stanisław.

*Bauer Zygmunt, ppor. rez.
kier. pedag. Hufca*

Hufiec żeński. Dnia 20/X. 1936 rozpoczął Hufiec swą pracę jako 6 żeński hufiec szkolny na terenie Przemyśla. Liczył w roku sprawozdawczym tylko 8 uczenic, wszystkie bowiem inne uczennice kl. III, a jedynie uczennice tej klasy mogły w roku 1936/37 należeć do P. W. w myśl nowego programu, ukończyły już w roku ubiegłym wyszkolenie hufcowe.

Hufiec brał udział we wszystkich uroczystościach państwowych, narodowych i szkolnych oraz międzyszkolnych korespondencyjnych zawodach strzeleckich.

Dnia 15/VI. 1937 zakończono rok hufcowy programowym ogniskiem na boisku szkolnym.

Wszystkie członkinie ukończyły stopień I P. W.

Naucz. Damaszkówna
opiekunka h.

Drużyna harcerska męska, istniejąca przy tut. Zakładzie od szeregu lat pod nazwą „Drużyna Harc. m. im. T. Kościuszki”, liczyła w roku szk. 1936/37 32 członków.

Drużynowym był absolwent tut. Zakładu druh Sikorski Stanisław.

W okresie sprawozdawczym odbyli członkowie drużyny kilka wycieczek harcerskich dłuższych i krótszych w okolice Przemyśla, a w tym wycieczkę dwudniową w okolice Niżankowic połączoną z ćwiczeniami polowymi. W okresie wakacyjnym (m. sierpień) zamierza drużyna urządzić obóz wędrowny.

Celem uzyskania funduszków urządziła drużyna w miesiącach zimowych 3 zabawy harcerskie w sali Garn. Szpitala Wojskowego, które przyniosły 80 zł czystego dochodu.

Kwota powyższa ulokowana na książeczce P. K. O. służyć będzie na pokrycie kosztów urządzenia wakacyjnego obozu wędrownego. Resztę kosztów obozu pokryje drużyna z datków uzyskanych w drodze zbiórki wśród tut. pp. Kupców polskich.

Drużyna prowadzi kronikę, w której notuje od szeregu lat wszystkie ważniejsze wydarzenia związane z jej istnieniem i życiem.

Edw. Czarnyński
opiekun drużyny

Drużyna żeńska im. E. Plater liczyła 23 harcerek, podzielonych na 3 zastępy. Obowiązki drużynowej pełniła bardzo gorliwie p. Kustrzanka Janina z ramienia Hufca.

Poza pracami przewidzianymi programem urządziła Drużyna 2 uroczyste zbiórki, a to „opłatek” i „święcone”. Tę drugą uroczystość zaszczycił swą obecnością Pan Nacz. Zagajewski w towarzystwie Pana Dyrektora Szkoły i Pani Komendantki Hufca.

W czerwcu urządziła Drużyna 2-dniową wycieczkę do Krasicy, gdzie harcerki młodsze zaznały się z trybem życia obozowego i gdzie składały sprawność kucharki.

Wychowawcze założenia Drużyny były: Założenie ogólne „Gotowość”; miesięczne założenia zastępów: „Karność”, sumienność, obowiązkowość, koleżeńskość, zachowanie się w szkole, w domu i na ulicy, pomoc biednym, punktualność, pomoc w nauce słabszym koleżankom”. Zastępy zorganizowały pomoc materialną dla jednej biednej rodziny. Dla biednych dzieci na Polesiu zebrały kilka sztuk odzieży.

Naucz. Damaszkówna Michałina
opiekunka Drużyny.

Koło Ligi Morskiej i Kol. Po dwuletniej przerwie zorganizowałam na polecenie p. Dyrektora na nowo szkolne Koło Ligi M. i K. W pracy w Kole byli mi bardzo pomocni Blatkiewicz Jan ucz. kl. III A i Kowalska Zofia ucz. kl. III B jako przewodniczący oddziałów męskiego i żeńskiego. Dzięki drobnym składkom miesięcznym — początkowo po 5 gr, a później po 1 gr — należała do Koła większa część młodzieży szkolnej.

Prenumerowano dla użytku członków czasopisma „Morze” i „Zew” w kilku egzemplarzach. Młodzież opracowała i wygłosiła kilka referatów o morzu i jego znaczeniu dla Polski. Dla przysporzenia większych dochodów dla Koła zorganizowano osobny Kramik szkolny, w którym sprzedawano młodzieży i Gronu Naucz. ciastka, cukierki i czekoladki. Z zysku ze sprzedaży tych słodczych zapłacono koszt wyjazdu uczennicy Zofii Kowalskiej i ucznia Czaji Leona do Warszawy na kurs ideologiczno - organizacyjny Ligi M. i K.; resztę zysku w kwocie zł 21.30 oddano na F. O. N. Poza tym rozsprzedano znaczną ilość znaczków na F. O. N. Zarząd Koła był reprezentowany na Zjeździe Okręgowym L. M. i K. w Przemyśle i wziął czynny udział w urządzeniu przez miejscowy Komitet Obywatelski uroczystej Akademii w dniu 13 lutego 1937 z okazji 17-tej rocznicy odzyskania morza.

Naucz. Hubl Romualda
op. Koła,

Uczniowska Bratnia Pomoc ma na celu niesienie pomocy materialnej młodzieży w formie wypożyczania jej podręczników szkolnych i w formie udzielania jej zapomóg pieniężnych. Przed kilku laty zorganizowano w tym celu bibliotekę podręcznikową. Ilość podręczników, otrzymanych w darze i kupionych częściowo przez Dyрекcję Szkoły i z własnych funduszy doszła do 631 szt. wartości około 2.500 zł.

W związku z reorganizacją Szkoły Handlowej na Gimnazjum Kupieckie, wzgl. w związku z zupełną zmianą programów naukowych, stały się wszystkie prawie podręczniki te bezużytecznymi. Zaopatrzenie tak ważnej w szkole biblioteki w nowe podręczniki — w miarę ukazywania się ich — jest tedy bardzo pilną rzeczą.

Zestawienie kasowe za rok szk. 1936/37

Przychód:

1. Gotówka z poprzedniego roku	zł 87.97
2. Dar p. Nacz. Dra K. Zagajewskiego	„ 33.—
3. Dar Grona Nauczycielskiego	„ 20.—
4. Inne dary	„ 7.—
5. Za wypożyczone książki	„ 8.70
6. Zwrot pożyczki z ub. roku	„ 5.—
7. Odsetki	„ 4.75
razem	zł 166.42

Rozchód:

1. Zapomogi młodzieży na chesne	zł 50.10
2. Kupno podręczników szkolnych	„ 29.—
3. Zapomogi w gotówce	„ 22.—
razem	zł 101.10

Zapas gotówki na rok następny „ 65.32
i lokata w kramie uczniowskim zł 72.42

Naucz. Kupka Józef
opiekun

Koło Łigi O. P. i P. powołane na nowo do życia od II półrocza po przerwie półtorarocznej ograniczyło swą działalność w okresie sprawozdawczym tylko do klasy I A. Liczyło 22 członków.

Do Zarządu wybrani zostali uczniowie: Białowas Tad. jako prezes, L. Skibiński jako jego zastępca, Włodzimierz Sedlar jako sekretarz i Machaj Władysław jako skarbnik.

Zarząd wyznaczył sobie w tym okresie jako główne zadanie zjednywanie członków i propagandę haseł L. O. P. P.

Wygłoszono 3 referaty dla członków Koła n. t. historia, rozwój techniczny i gospodarczy lotnictwa oraz obrona przeciwlotnicza i przeciwgazowa. Członkowie Koła byli dnia 12/VI 1937 w Drozdowicach koło Przemyśla na poświęceniu Szybowiska. Zobaczyli tam z bliska urządzenia szybowcowe i wspaniałe pokazy lotnicze.

W następnym roku ma Koło zamiar zorganizować w szkole modelarstwo lotnicze.

Naucz. W. Wesołowski
opiekun.

Uczniowski sklepik szkolny. Prowadziły go w roku sprawozdawczym kolejno uczennice kl. II B i II C: Petryszak Genowefa i Płoska Zofia, Gemza Jadwiga i Fałta Helena, Węglarz Janina i Mikusińska Krystyna oraz Czereba Waleria i Kondrak Eustachia. Księgowość prowadziła przez cały rok Chmiel Helena.

Bilans sklepiku w dniu 14/VI. 1937

Aktywa :

1. Gotówka : w kasie	zł 40.23	
w K. K. O.	„ 214.75	zł 254.98
2. Towary	zł 1.277.78	
10% odpisu	„ 127.78	zł 1.150.—
3. Dłużnicy		zł 300.24
4. Ruchomości wg spisu	zł 76.55	
10% amortyzacji	„ 7.65	zł 68.90
5. Przedpłata A. Wolanin		zł 3.02
		<u>zł 1.777.14</u>

Pasywa :

1. Fundusze :		
rezerwowy	zł 342.16	
bursy	„ 1.090.—	
kolonijny	„ 170.—	
harcerski	„ 40.50	
Bratniej Pomocy	„ 72.42	zł 1.715.08
2. Zysk za rok szk. 1936/37		„ 62.06
		<u>zł 1.777.14</u>

Naucz. Słowikówna Jadwiga
opiekunka.

Gmina klasy I A

Wybrany we wrześniu Zarząd gminy utrzymał się przez przeciąg całego roku szkolnego w składzie niezmiennym.

Do Zarządu gminy należeli: Michał Taras (wójt), Stanisław Nabel (sekretarz), Zbigniew Trescher (skarbnik) i Mieczysław Burak (porządkowy).

Za najodpowiedniejszego patrona klasy uznano Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego a to w chęci naśladowania Jego niezrównanych cnót obywatelskich i pracowitości w dziedzinie naukowej i gospodarczej.

Założono księgi gminne (kasy, budżetów i protokołów) oraz teczki na korespondencję i dowody kasowe.

W październiku Zarząd zajmował się przystrojeniem lokalu klasowego, ustaleniem planu pracy i preliminarza budżetowego.

Zakupiono więc 13 obrazów, które oprawiono w ramy i powieszono w klasie. postarano się o kwiaty na okna, oraz nakryto katedrę nowozakupioną ceratą.

Z funduszu gminy płacono rachunki za pomoce do nauki, jak zeszyty szkolne, kałamarze, atrament, kredę, gąbki, a także dawano składki na T. S. L., F. O. N., Polski Biały Krzyż, Tow. Popierania Budowy Szkół Pow. i t. p. W kilku wypadkach uboga młodzież klasy korzystała z pomocy finansowej Gminy przy opłatach kosztów wycieczek lub biletów na wartościowe filmy.

W dziedzinie samopomocy naukowej pracowały w okresie zimowym zespoły do nauki j. niemieckiego i arytmetyki handlowej.

Młodzież klasy I A prenumerowała zbiorowo czasopismo „Młody Kupiec” oraz korzystała b. chętnie z czasopism dostarczanych jej przez Szkołę.

Zarząd Gminy odbywał zebrania co miesiąc, omawiając na nich aktualne prace.

Na pięciu zebraniach całej klasy Opiekun klasowy odbywał z młodzieżą pogadanki na tematy wychowawcze.

Załączony do niniejszego sprawozdania budżet Gminy wykonano w 100 procentach:

Wpływy:

Wkładka wpłacona przez młodzież na początku roku szkolnego	zł 140.—
---	----------

Wydatki:

1. Pomoc szkolno-klasowa	zł 46.50
2. Urządzenie klasy	" 20.—
3. Administracja	" 28.50
4. Prenumerata czasopism	" 10.—
5. Pomoc niezamożnym uczniom	" 10.—
6. Cele społeczne	" 2.50
7. Pozostałość na przyszły rok szkol.	" 22.50
	<u>zł 140.—</u>

W Przemyśle, dnia 15 czerwca 1937 r.

Skarbnik:

Trescher

Opiekun klasy:

Wesołowski

Wójt:

Taras

Gmina klasy I C

Dnia 10/X. 1936 zorganizowano na Walnym Zebraniu gminę klasową; w skład Zarządu weszli: wójt Mościcka Helena, zastępca Mazurkiewicz Janina, sekretarz Nowak Janina, skarbnik Sattler Ozjasz, porządkowe Cap Janina i Wiśniewska Maria.

Dnia 17/X. Zarząd gminy uchwalił jednorazową składkę gminną po zł 2.—. Od tej opłaty zwolniono trzy uczennice. Zebrano kwotę zł 97.—. Za te pieniądze Zarząd gminy: za zgodą całej klasy kupił miednicę, ręczniki, ceratę na biurko, zeszyty dla uczennic, przybory do pisania i t. d. W ciągu roku zapłacono za uczennice kino na film „Pasteur“, dopłacono do innych filmów, jak również do wycieczki do Drozdowic na otwarcie szybowiska.

Dnia 15 lutego ubrano klasę widokówkami, naklejonymi na kartonach. W ciągu roku kupiono skrzynkę zapytań i oprawiono dwa portrety: Marsz. Józefa Piłsudskiego i Śmigłego-Rydza.

W dniu 3 kwietnia urządzono wspólne święcone.

W drugim półroczu zorganizowano samopomoc naukową. Pomocy udzielały uczennice: Mazurkiewicz J., Mościcka H. i Nowak J.

Z dniem 1 maja 1937 r. przybrano ołtarzyk Matki Boskiej.

28 maja zorganizowano wycieczkę jednodniową do Krasieczyna. Celem wycieczki było wspólnie spędzić dzień na rozrywkach i bardziej żyć się z koleżankami.

Dnia 11 czerwca 1937 delegacja klasowa witała na dworcu Pana Prezydenta Rzp.

Zebrania Zarządu Gminy odbywały się raz na miesiąc, zebrania całej klasy raz na tydzień. Na Zebraniach klasowych omawiano różne sprawy wychowawcze.

Przemysław, dnia 21 czerwca 1937

ucz. *Mościcka Helena*
wójt

J. Słowikówna
opiekunka klasy

Gmina klasy I D

Zorganizowana w październiku 1936 — wybrała Zarząd i następujące sekcje: 1) społeczną, 2) referatową, 3) samopomocową, 4) higieny i zdobnictwa sali, 5) karności, 6) imprezową. Wszystkie sekcje były czynne przez cały rok szkolny.

W czerwcu 1937 r. odegrał zespół klasowy za staraniem sekcji imprezowej sztukę „Janek” i wykonał tańce ludowe dla młodzieży całego Zakładu w sali Tow. „Gwiazda”.

Również za staraniem sekcji tej odbył się w szkole poranek 3 Maja.

Za sprawą sekcji samopomocowej pomagały koleżanki zdolniejsze słabszym przez cały rok szk. we wszystkich przedmiotach.

Sekcja higieny i zdobnictwa dbała starannie o dekorację i zewnętrzny wygląd sali naukowej.

Naucz. B. Baranówna
op. klasy.

Gmina klasy II C

Rok szkolny rozpoczął się dnia 3 września 1936. Dnia 4 września odbyło się pierwsze posiedzenie gminy pod przewodnictwem P. Prof. Kupki, na którym obrano Zarząd:

Wójttem została Sidorska Janina, zastępczynią Piastowska Heleua, skarbniczką Wojtanowska Maria, zastępczynią Salver Zisla, sekretarką Wacyk Maria, zastępczynią Sus Leopolda, higienistkami Wachniak i Śpiewak Janina.

Od dnia 7 września do 19 września Zofia Płoska i Eugenia Petryszak odbyły dwutygodniową praktykę w kramiku szkolnym.

W październiku ofiarowała gmina klasowa na „Fundusz Pomocy Zimowej 2 zł, a na L. O. P. P. 1 zł.

23 października cała klasa była w kinie na filmie p. t. „Pasteur”. Wstęp płaciła gmina klasowa.

Krasuń Maria i Kowal Bronisława prowadziły gimnastykę przedlekcyjną i wśródlekcyjną przez I półrocze.

Dnia 2 grudnia odbyło się drugie Walne Zebranie gminy, na którym został wybrany nowy Zarząd, w skład którego weszły:

Wójt Chmiel Helena, zastępczyni Gładczenko Eugenia, skarbniczka Wojtanowska Maria, zastępczyni Gerber Zisla, sekretarka Nowak Janina, zastępczyni Mindowicz Anna, higienistki Wachniach Eugenia i Śpiewak Janina.

Dnia 3 grudnia zwiedziłyśmy „Pociąg-Wystawę”, który reklamował wszystkie gałęzie przemysłu. Koszta wstępów pokryła gmina klasowa.

Dnia 11 grudnia odbyło się trzecie Walne Zebranie gminy, na którym zostało wybrane kółko samopomocy koleżeńskej. Zobowiązały się pomagać koleżankom w nauce: J. Śpiewakówna w jęz. polskim i chemii. E. Gładczenko w geografii i arytmetyce, H. Chmielówna w księgowości i Z. Gerber w matematyce.

Dnia 21 marca odbyło się czwarte posiedzenie, na którym p. prof. Kupka ogłosił nowy Zarząd, ponieważ poprzedni wójt nie mógł podołać pracy z powodu licznych zajęć.

Wójttem została Gładczenko Eugenia, zastępczynią Nowak Janina, skarbniczką Wojtanowska Maria, zastępczynią Gerber Zisla, sekretarką Nowak Janina, zastępczynią Mindowicz Anna, higienistkami Wachniak Eugenia i Śpiewak Janina.

Krasuń Maria i Wachniak Eugenia prowadziły gimnastykę przedlekcyjną na II półrocze.

Na początku II półroczu wszystkie uczennice pisały referaty towaroznawcze.

Dnia 24 maja cała klasa udała się wraz z p. prof. Kupką do Gimn. Krawieckiego. Tam zwiedziłyśmy wystawę własnoręcznych robót uczennic tego Gimnazjum.

Z okazji uroczystości poświęcenia szybowiska w Drozdowicach 12 czerwca wszystkie szkoły, a także i nasza urządziła tam wycieczkę. Koszta pokryła gmina w kwocie zł 13'20. Na znaczki na budowę szkół powszechnych wydała gmina zł 9'30.

Zestawienie kasowe :

Przychód

Saldo z roku szkolnego 1935/36	zł 44.06
Za wkładkę uczennic	" 71.—
Z kasy uczennic	" 1.86
Za odsetki	" 1.51
	<u>zł 118.43</u>

Rozchód

Wydatki klasowe	zł 39.18
Na Fundusz „Pomocy Zimowej”	" 2.—
Na L. O. P. P.	" 1'—
Kina p. t. „Pasteur”	" 6.60
„Pociąg Wystawa”	" 4.—
Świadectwa za I półr. szkolne	" 9.—
Zwrot wkładki Köstenbaum	" 1.79
Zwrot wkładki Mościckiej	" 1.79
Zwiedzenie Wystawy Gimn. Kraw.	" 1.50
Zwrot wkładki Kował	" 1.55
Wycieczka do Drozdowic	" 13.20
Świadectwa za II półr. szkolne	" 9.30
Saldo na rok szkolny 1937/38	" 27.52
	<u>zł 118.43</u>

Przemyśl, dnia 19 czerwca 1937 r.

Sekretarka :
ucz. Nowak Janina

Wójt :
ucz. Gładzenko Eugenia

Sprawozdanie z działalności Koła Rodzicielskiego za rok szk. 1936/37

Działalność Koła Rodzicielskiego szła głównie w kierunku dożywiania młodzieży. Dożywianie rozpoczęto dnia 3/X 1936, a zakończono dnia 30 kwietnia 1937. Zarząd Koła ograniczył się do wydawania tylko śniadań bezpłatnych, z których korzystało 110 uczniów(enic). Chcąc zapoczątkować na terenie szkoły sport łuczny zakupiło Koło z własnych funduszy łuk i strzały i zorganizowało żeńskie kółko łucznicze. Praca w kółku dała dobre rezultaty, gdyż w międzyszkolnych zawodach łucznych zespół uczenic Państw. Gimnazjum Kup. i Pryw. Liceum Handlowego zdobył pierwsze miejsce.

W trosce o zdrowie młodzieży dożywiało Koło dwóch uczniów szczególnie fizycznie wyczerpanych i chorych. Posyłało mianowicie każdemu przez okres trzech miesięcy do domu po 1 litrze mleka dziennie. Dwie uczennice wyjechały na koszt Koła do Bąkowie koło Chyrowa na cztero tygodniową kolonię lwowskiego Towarzystwa „Dzieci na Wieś,” — Koło wyasygnowało szkolnej drużynie harcerskiej kwotę 50 zł w celu umożliwienia harcerkom wyjazdu na wakacyjny obóz instruktorski.

Oprócz zwyczajnego walnego zebrania z początkiem roku szkolnego odbyło Koło w czerwcu 1937 nadzwyczajne Walne Zebranie członków, na którym wygłosili referaty: 1) dyr. W. Bieniek — po przywitaniu licznie zebranych — o szkolnictwie zawodowym, 2) prof. J. Kupka o współpracy domu ze szkołą i 3) prof. dr W. Kramarz o znaczeniu kolonii dla zdrowia młodzieży.

Po dyskusji nad referatami opodatkowali się członkowie Koła jednorazowo po 50 gr na wysłanie dwóch uczennic na kolonię wakacyjną.

Uchwalono nadto, aby każdy członek Koła wpłacił z początkiem nowego roku szk. po 2 zł jednorazowo tytułem składki na cały rok szkolny.

Sprawozdanie kasowe Koła Rodz. za rok szk. 1936/37

Przychód

Saldo gotówkowe z roku ub.	zł	95.53
Składki członków	"	771.18
Subwencja	"	50.—
Oplaty młodzieży za korzystanie z Po-		
radni dentystycznej	"	165.—
Jednorazowa składka członk. na kolonię	"	72.50
razem	<u>zł</u>	<u>1154.21</u>

Rozchód

Dożywianie młodzieży	zł	501.24
Subwencja na obóz harcerski	"	50.—
Koszta wyjazdu 2 uczenicz na kolonię	"	82.10
Subwencja na szk. audycję muzyczną	"	30.—
Lekarstwa i dożywianie 2 chorych ucz.	"	36.57
Łuk i strzały	"	25.90
Opłata asystentki dentystycznej	"	150.—
Administracja	"	141.—
Zapomogi zwrotne	"	60.—
Zapomogi bezzwrotne	"	38.50
Stan gotówki na rok 1937/38	"	38.90
razem	<u>zł</u>	<u>1154.21</u>

Dr W. Kramarz
sekretarz.

Inż. Wal. Rajca
przewodniczący

KRONIKA

Dnia 19/IX. 1936 odbyła się wycieczka 20 uczniów(enicz) kl. III pod opieką prof. J. Haniszewskiego, prof. J. Słowikówny i ks. Jakła do Lwowa na Targi Wschodnie. Wycieczka udała się z dworca kolej. pieszo na plac wystawowy. Po drodze zwiedziła: kościół św. Elżbiety, park pojezuicki, gmach dawnego sejmu galicyjskiego, a w Polsce odrodzonej gmach uniwersytecki, gmach P. K. O., teatralny, pomnik Sobieskiego, kolumnę Matki Boskiej na Placu Mariackim, pomnik Mickiewicza i piękne wystawy sklepowe. Zwiedziła następnie młodzież przepiękną Panoramę Racławicką i hale wystawowe.

Dnia 2/X. 1936 uczestniczyła młodzież Zakładu w przedstawieniu i śpiewach, zaprodukowanych przez zespół góralski Michała Piksy w sali „Sokoła”.

Dnia 4/X. 1936 odbyło się w budynku szkoln. Walne Zebranie członków Koła Rodzielskiego.

Dnia 11/X. 1936 odbyła się konferencja informacyjna rodziców i opiekunów młodzieży.

Dnia 24/X. 1936 wzięła młodzież katolicka gremialny udział w uroczystości ku czci Chrystusa Króla.

Dnia 1/XI. 1936 zgromadziła się młodzież szkolna o godz. 15-ej na cmentarzu nad mogiłą uczniów tut. zakładu poległych w roku 1918 w walkach o Przemyśl pod Niżankowicami i po złożeniu tam wieńca odśpiewała kilka pieśni patriotycznych. Młodzież męska wystawiła w tym dniu straż honorową przed grobowcem Uczniów-Bohaterów.

Dnia 31/X. 1936 zwiedziła młodzież pociąg-wystawę obrazującą nasz dorobek gospodarczy i kulturalny.

Z okazji rocznicy odzyskania Niepodległości i z okazji wręczenia buławy marszałkowskiej Gen. Inspektorowi Sił Zbrojn., Gen. Edw. Śmigłemu Rydzowi, urządziła młodzież w dniu 10 listopada 1936 uroczysty poranek szkolny, a 11 t. m. wysłuchała nabożeństwa i wzięła udział gremialny w uroczystym obchodzie urządzonym przez miejscowy komitet obywatelski.

Dnia 22/XI. 1936 odbyła się druga konferencja informacyjna dla rodziców i opiekunów młodzieży.

Dnia 26/XI. 1936 była młodzież w kinie na filmie wyświetlającym uroczystość wręczenia buławy marszałkowskiej Gen. Inspektorowi Sił Zbrojnych, Generałowi Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi w Warszawie w dniu 10 bm.

Dnia 8/XII 193n, tj. w dniu Patronki Zakładu i przemyskiego kupiectwa polskiego, wzięła młodzież katolicka udział w uroczystym nabożeństwie w kościele katedralnym. Chór szkolny odśpiewał w czasie Mszy św. kilka pieśni kościelnych.

Po nabożeństwie odbyło się w budynku szkolnym uroczyste poświęcenie nowopostawionego skrzydła budynku. Poświęcenia dokonał Przewielebny Ks. Prałat Dr. Męski w asystencji obu Ks. Ks. Katechetów zakładu. Uroczystość zaszczycili swą obecnością JWPan Dr K. Zagajewski, Naczelnik Wydziału Szkół Zawod., JWPan Juliusz Piasecki,

Wizytator Szkół Handlowych, JW Pan Inż. Tabiński, Delegat Urzędu Wojew. do Komitetu Budowy, PP. Kupcy i PP. Reprezentanci przemysłu i rzemiosła polskiego w Przemyśle. Po akcie poświęcenia przywitał Zebranych w pięknie przystrojonej nowej sali gimnastycznej dyrektor zakładu i skreśliwszy jako przewodniczący Komitetu Budowy krótko historię dobudówki, stwierdził, że przemyskie szkoły handlowe nie będą miały — mimo tej przybudówki — wystarczającego pomieszczenia; konieczną tedy i pilną będzie rzeczą pomyśleć o budowie dodatkowego, osobnego budynku, któryby umożliwił zarazem podział zakładu na męski i żeński. Przemówili następnie do młodzieży w serdecznych słowach Ks. Prałat Męski, P. Nacz. Zagajewski i P. Fr. Głowacz, Prezes Stowarzyszenia Kupców Polskich w Przemyśle, apelując do niej, by po ukończeniu nauk szkolnych poszła jak najliczniej szukać pracy i chleba w handlu, a tym samym spełni i obowiązek swój narodowy wobec Rzeczypospolitej.

Ferie Bożego Narodzenia trwały od 23/12 1936 włącznie do 10/1 1937 włącznie.

W dniu 1/2 1937, t. j. w dniu Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wzięła młodzież udział w poranku szk. i w uroczystym nabożeństwie odprawionym na intencję Dostojnego Solenizanta,

W dniach 9, 10 i 11 marca 1937 wysłuchiwała młodzież katolicka nauk rekolekcyjnych i przystąpiła do Spowiedzi i Komunii św.

Dnia 21/3 1937 była konferencja informacyjna dla rodziców i opiekunów młodzieży szkolnej.

Ferie Wielkanocne trwały od 24 do 31 marca 1936 włącznie.

Dnia 8/4 1937 była młodzież w kinie na filmie „Sonata księżycowa”.

Dnia 16/4 1937 odbyła się dla młodzieży audycja muzyczna, wykonana przez Tow. Muzyczne w sali Tow. „Fre-dreum”.

Dnia 3/5 1937 uczestniczyła młodzież w uroczystym obchodzie rocznicy Konstytucji 3-go Maja.

Dnia 12/5 1937 t. j. w drugą rocznicę śmierci I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wysłuchiwała młodzież nabożeństwa żałobnego, po czym uczestniczyła w szkolnej

akademii żałobnej, urządzonej w dużej sali „Sokoła“ własnymi siłami.

Dnia 30/5 1937 odbyło się w sali pracowni kupieckiej Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Koła Rodzicielskiego.

Dnia 12/6 1937 wyjechała młodzież całego zakładu pociągiem popularnym do Drozdowic (miejscowość koło Przemysła) pod opieką prof. Kupki, Bauera i Słowikówny i wzięła tam udział w urządzonej przez Przemyskie Koło Szybowcowe uroczystości otwarcia szybowiska, poświęcenia hangaru i pokazów lotniczych.

Wizytacje.

Wizytował P. Dr Karol Zagajewski, Nacz. Wydz. Szkół Zaw.: Szkołę Przysposobienia Kupieckiego w dniach 24, 25 i 26 listopada 1937, a Gimnazjum Kupieckie i Szkołę Handlową w dniach 10 września, 24 listopada, 7 grudnia 1936, 26, 27 i 28 kwietnia 1937.

Egzamin końcowy z młodzieżą kl. III A, III B i III C odbył się pisemnie w dniach 22, 24, 25 i 26 maja, a ustnie w dniach od 29 maja do 1 czerwca 1937.

W. Bieniek w. r.
dyrektor.

701-